

Lietuvos Respublikos
Seimo
trečioji sesija

2017 m. spalio 19 d.
111 ir 112 posėdžiai

Stenogramos

61

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA

2017 m. spalio 19 d.

Rytinis posėdis Nr. 111

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. spalio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	9
Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų G. Juodkaitės-Granskienės, P. Kuconio ir A. Taminsko priesaika	9
2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1227 pateikimas (A. Šapoka)	10
Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 5, 10 straipsnių pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1228 pateikimas (A. Šapoka)	17
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4, 6, 10, 14, 15, 18, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1229, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1230, Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 17 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1231, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 1, 2, 3, 8, 10 straipsnių pakeitimo ir 4 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1232, Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1233, Valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-681 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1234, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1235, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30, 31 ir 37 straipsnių pakeitimo ir 53 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1236, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 17, 18, 18 ¹ , 19, 20, 22, 24, 27, 29, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1237, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1238, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 5, 12, 17, 22, 30, 33, 46 ¹ , 58 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1239, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1240 ir Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų, 2019 metų ir 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projekto Nr. XIIIIP-1241 pateikimas (A. Šapoka)	19
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4, 6, 10, 14, 15, 18, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1229 pateikimo tęsinys	25
Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1230 pateikimo tęsinys	26
Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 17 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1231 pateikimo tęsinys	26
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 1, 2, 3, 8, 10 straipsnių pakeitimo ir 4 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1232 pateikimo tęsinys	26
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1233 pateikimo tęsinys	29
Valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-681 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1234 pateikimo tęsinys	30
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1235 pateikimo tęsinys	32

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30, 31 ir 37 straipsnių pakeitimo ir 53 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1236 pateikimo tęsinys	33
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 17, 18, 18 ¹ , 19, 20, 22, 24, 27, 29, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1237 pateikimo tęsinys	35
Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1238 pateikimo tęsinys	37
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 5, 12, 17, 22, 30, 33, 46 ¹ , 58 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1239 pateikimo tęsinys	39
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1240 pateikimo tęsinys	40
Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų, 2019 metų ir 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projekto Nr. XIIIIP-1241 pateikimo tęsinys	42
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 116 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1055 pateikimas (V. Šapoka)	42
Informaciniai pranešimai	42
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2018 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1218, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 8, 10, 11, 12, 13, 19, 25, 35 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1219, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1220, Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2512 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1221, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 27 ir 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 35 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1222, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 3, 13, 15, 19, 20, 27, 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1223, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2472 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1224, Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 2, 3, 7, 11, 12 ir 13 straipsnių ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1225 ir Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1226 pateikimas (L. Kukuraitis)	43
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 8, 10, 11, 12, 13, 19, 25, 35 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1219 pateikimo tęsinys	48
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1220 pateikimo tęsinys	49
Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2512 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1221 pateikimo tęsinys	49
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 27 ir 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 35 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1222 pateikimo tęsinys	50
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 3, 13, 15, 19, 20, 27, 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1223 pateikimo tęsinys	50
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2472 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1224 pateikimo tęsinys	50
Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 2, 3, 7, 11, 12 ir 13 straipsnių ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1225 pateikimo tęsinys	50
Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1226 pateikimo tęsinys	51
Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1242 pateikimas (L. Kukuraitis)	51

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2018 metais, įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1243 pateikimas (L. Kukuraitis)	53
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 1, 4, 8, 10, 17, 20, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1244 pateikimas (L. Kukuraitis)	55
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1245 pateikimas (L. Kukuraitis)	57
Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 12, 13, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1254 pateikimas (L. Kukuraitis)	57
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ projekto Nr. XIIIIP-1164(2) svarstymas ir priėmimas	58

Vakarinis posėdis Nr. 112

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ projekto Nr. XIIIIP-1164(2) priėmimo tęsinys	59
Šio nutarimo priėmimas	59
2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1212 pateikimas (A. Veryga)	59
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo ir 37 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1213 pateikimas (A. Veryga)	64
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams“ projekto Nr. XIIIIP-1170(2) svarstymas ir priėmimas	68
Seimo nario P. Urbšio kalba	68
Seimo nario J. Oleko kalba	69
Seimo nario P. Gražulio kalba	69
Seimo nario A. Anušausko kalba	70
Šio nutarimo priėmimas	74
Šeimos stiprinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4255(3) priėmimas	75
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 29, 33 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 6 ² , 29 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1039(2)ES priėmimas	75
Šio įstatymo priėmimas	76
Kelių transporto kodekso 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1040(2)ES priėmimas	76
Šio įstatymo priėmimas	76
Administracinių nusižengimų kodekso 356, 459, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1041(2)ES priėmimas	76
Šio įstatymo priėmimas	76
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-107 1 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1042(2) priėmimas	76
Šio įstatymo priėmimas	76
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-767(2)ES priėmimas	77
Šio įstatymo priėmimas	77
Baudžiamojo proceso kodekso 181, 184, 187, 188, 209, 218, 220, 256, 312 ir 367 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-345(2) priėmimas	77
Šio įstatymo priėmimas	77

Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto antrojo skirsnio ir 10, 11, 13, 16, 18, 23, 24, 29, 30, 33, 34, 36, 37, 38, 40, 43, 44, 46, 47 straipsnių pakeitimo, Statuto papildymo 10 ¹ , 16 ¹ , 29 ¹ , 35 ¹ , 38 ¹ straipsniais ir priedu ir 48 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4745(3) priėmimas	77
Šio įstatymo priėmimas	78
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 9 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-722(2) priėmimas	78
Šio įstatymo priėmimas	78
Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-723(2) priėmimas	79
Šio įstatymo priėmimas	79
Šeimos stiprinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4255(3) priėmimo tęsinys	79
Šio įstatymo priėmimas	82
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135 straipsnio 3 dalies pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-4256 svarstymas	82
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 12 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-720(2) priėmimas	82
Šio įstatymo priėmimas	83
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-813(2) priėmimas	83
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 19, 19 ¹ , 19 ² , 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 19 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-667(3)ES priėmimas	86
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-970(2)ES priėmimas	86
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-275(2) priėmimas	87
Statybos įstatymo Nr. I-1240 6, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-22(3) priėmimas	87
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 11, 12, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1120 pateikimas (J. Olekas)	87
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1185 pateikimas (J. Olekas)	88
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-955 pateikimas (A. Butkevičius)	89
Savaitės (2017-11-06–2017-11-10) – 2017 m. lapkričio 7 d. (antradienio) ir 9 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	90
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	91

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
 - LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
 - LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
 - LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
 - LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
 - MSNG – Mišri Seimo narių grupė
 - TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
 - TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“
-
- A – alternatyvus teisės aktas
 - ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
 - GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 111 STENOGRAMA

2017 m. spalio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji Seimo nariai, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. spalio 19 d. posėdį. (*Gongas*)

Iki metų galo liko 73 dienos, turime nuveikti daug darbų, o vieną iš labai svarbių darbų atliko E. Zingeris, sveikiname jį sugrįžusį. Jis dalyvavo Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos pirmininko rinkimuose ir tokiu būdu labai pagarsino Lietuvą. Ačiū jam. (*Plojimai*)

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. spalio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Dėl darbotvarkės. Kolegos, esate susipažinę su darbotvarke. Registruojamės.

Ar turite kokių nors pasiūlymų dėl darbotvarkės? Seniūnų sueiga pritarė, padarė pakeitimus bendru sutarimu. Ar galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.02 val.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų priesaika

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, mūsų darbotvarkės 1-2 klausimas – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų priesaika. Spalio 17 dieną, antradienį, Lietuvos Respublikos Seimas slaptu balsavimu paskyrė šešis naujus Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus. Teismų įstatymas numato, kad, prieš pradėdami eiti savo pareigas, teisėjai prisiekia Seime.

Šiandien kviečiame prisiekti tris naujai paskirtus teisėjus, todėl maloniai kviečiu Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką V. Pranckietį į tribūną priimti priesaikas.

Prisiekiantysis asmuo priesaiką skaito padėjęs ranką ant Konstitucijos. Prisiekęs asmuo po priesaikos tekstu pasirašo. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Po priesaikos Seimo Pirmininkas teisėjui įteikia teisėjų valdžios simbolį – ženklą su Lietuvos valstybės herbu.

Maloniai prašau Seimo narius, pagerbiant priimamą priesaiką, atsistoti ir tylos salėje.

Kviečiu Gabrielę Juodkaitę-Granskiene prisiekti.

G. JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ. Aš, teisėja Gabrielė Juodkaitė-Granskiene, iškilmingai prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai, savo pareigas atlikti garbingai, vykdyti teisingumą pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališka, sąžininga, humaniška, saugoti man patikėtas valstybės paslaptis ir visada elgtis, kaip dera teisėjui. Tepadedu man Dievas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu prisiekti Praną Kuconį.

P. KUCONIS. *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu prisiekti Algirdą Taminską.

A. TAMINSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKĖ. Dėkojame. Sveikiname naujus Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus ir linkime visada laikytis duotos priesaikos. Linkime didžiulės sėkmės jūsų darbuose.

Gerbiamieji Seimo nariai, toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

10.08 val.

2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1227 (pateikimas)

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Darbotvarkės 1-3 klausimas – 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1227. Pranešėjas – ministras V. Šapoka.

Gerbiamieji kolegos, kol ministras ateis į salę, jis jau eina į salę, pacituosiu Statuto 172 straipsnio 9 punktą: „Po pateikimo Seimo posėdyje Biudžeto ir finansų komitetas Seimo valdybos nustatyta tvarka Seimo interneto svetainėje skelbia, iki kada komitete iš suinteresuotų asmenų yra laukiama pasiūlymų ir pastabų dėl valstybės biudžeto projekto.“ Yra sudarytas grafikas ir Seimo posėdyje pateikiamas biudžeto projektas spalio 19 dieną.

Toliau, eiliniai Seimo plenariniai posėdžiai nerengiami iki lapkričio 3 dienos, Biudžeto ir finansų komitetas laukia pasiūlymų iš suinteresuotų asmenų iki lapkričio 5 dienos.

Ministras tribūnoje. Suteikiamas žodis ministrui.

V. ŠAPOKA. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Turiu garbę pristatyti ateinančių metų biudžeto projektą. Tai yra pirmą kartą per nepriklausomybės laikotarpį planuojamas perteklinis biudžetas. Kodėl tas būtina mūsų ekonomikai? Dėl to, kad ekonomika šyla. Akivaizdu tai iš augančios infliacijos, iš brangstančio nekilnojamojo turto. Turime atsižvelgti į fiskalinės drausmės taisykles ir kaupti rezervus mažiau palankiems ekonomikos laikotarpiams, privalome suvaldyti infliaciją, žinoma, mažinti valstybės skolą, kuri yra gana didelė.

Matote pagrindinius skaičius. Visų valstybės fondų pajamos ir išlaidos auga. Jeigu pažiūrėjus pagal augimo greitį, tai natūralu, kadangi planuojame perteklių, tai pajamos auga kiek sparčiau negu išlaidos. Sparčiausiai auga „Sodros“, Sveikatos fondo pajamos ir, žinoma, regionų.

Kalbant bendrai apie išlaidų proporcijas, tai labai aiškiai matome, kad daugiausiai skiriama socialinei apsaugai, sveikatos apsaugai, taip pat švietimui, bendroms valstybės paslaugoms, ekonomikai skatinti ir, žinoma, mūsų gynybai. Jeigu pažiūrėtumėte, kur sparčiausiai auga, tai šiemet, kitaip negu anksčiau, nepabarstėme visiems visiems, o koncentravomės į aiškius tikslus, taigi sparčiausiai auga socialinei apsaugai, sveikatos apsaugai ir gynybai.

Kokios pagrindinės kryptys? Tai skurdo mažinimas, saugumo didinimas, ekonomikos augimo skatinimas, na, ir, žinoma, regionai.

Kalbant apie skurdo mažinimą, kokios priemonės. Yra numatoma didinti minimalų atlyginimą, didinti neapmokestinamųjų pajamų dydį nuo 310 iki 380. Įvesti vaiko pinigus, nepriklausomai nuo to, ar vaikas gyvena turtingesnių tėvų šeimoje, ar mažiau turtingų, atitinkamai atsisakoma yra papildomo NPD. Taigi kaip tai palies mažiausiai uždirbančias šeimas? Šeimos, kuri neturi vaikų, mėnesio pajamų augimas bus per 50 eurų, šeimos, auginančios vieną vaiką, – daugiau nei 60 eurų, du vaikus auginančios šeimos – daugiau nei 90 eurų ir tris vaikus – daugiau nei 120 eurų.

Kalbant apie pensijas, jeigu lygintume su 2017 m. sausio 1 d., pensijos išaugs vidutiniškai 63 eurai. Priminsiu, kad nuo 2017 metų pradžios jos padidėjo vidutiniškai 20 eurų, nuo šių metų spalio – vidutiniškai 13 eurų ir nuo kitų metų sausio dėl indeksacijos padidės dar papildomai vidutiniškai 30 eurų. Dešimtmetį nejudintos šalpos pensijos taip pat bus padidintos, priklausomai nuo situacijos, jos didės nuo 9 iki 40 eurų. Ir bendra suma pensijoms didinti, t. y. rekordinė, – daugiau nei 370 mln. eurų. Taip pat yra padėtas pagrindas pensijoms augti ir ateityje – daugiau nei 3 mlrd. skola iš „Sodros“ yra perkeliama į valstybės išdą.

Pirmą kartą įgyvendinsime išsipareigojimus NATO sąjungininkams. Šalies saugumui yra skiriama 2 % bendrojo vidaus produkto. Tai yra tikrai labai gera žinia, susijusi su mūsų šalies saugumu.

Sveikatos apsauga. Sveikatos fondas auga kaip niekad sparčiai daugiau nei 173 mln. eurų, kas leis didinti atlyginimus medikams, pradėti finansuoti naujas iki šiol nekompensuotas gydymo paslaugas. Daugiau dėmesio bus galima skirti sveikatos priežiūros paslaugoms, vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms kompensuoti, reabilitacijai ir, žinoma, prevencijai.

Kalbant apie ekonomikos skatinimą, yra numatoma, kad įmonės, kurios investuos į technologinį atsinaujinimą, galės susimažinti apmokestinamąjį pelną šimtu procentų. Komercializacijai numatytas 5 % tarifas. Numatomos tiek pelno, tiek „Sodros“ įmokų atostogos tiems, kas pradeda verslą. Taip pat numatyta išplėsti LEZ'ų lengvatą. Kartu su ES lėšomis ir valstybės biudžeto lėšomis bus skirta 164 mln. verslui skatinti ir inovacijoms.

Išlaidos kultūrai taip pat auga labai sparčiai, kartu su ES lėšomis – beveik 30 mln. eurų. Tai yra tiek Kultūros ministerijai, tiek nacionalinės kultūros įstaigoms. Pirmą kartą bus galima įdiegti Kultūros paso programą, kuri Lietuvos moksleiviams suteiks galimybę nemokamai lankytis teatruose, kino filmuose, koncertuose, muziejuose, taip skatinant juos dalyvauti kultūriniame gyvenime ir ugdant aktyvius kultūros vartotojus.

Švietimui, matome, skiriama suma yra tikrai didelė, beveik 1,3 mlrd. eurų. Efektyvinant paskirstymą šitų asignavimų viduje bus galima papildomai skirti lėšų pedagogų atlyginimams didinti, pereinant prie etatinio apmokėjimo, dėstytojų ir mokslo darbuotojų atlyginimams kelti – vėlgi per 20 mln. eurų, didinti neformalaus vaikų švietimo finansavimą 4 mln. eurų ir skirti nemokamoms aukštojo mokslo bakalauro studijoms pagal valstybės poreikį 5 mln. eurų.

Savivaldybės. Keičiasi metodika. Nuo 2018 metų savivaldybės finansiškai tikrai bus savarankiškesnės, pačios spręs, kur leisti tas papildomas lėšas. Jeigu palygintume su 2016 ir 2017 metais, tai augimas, matome, net nelygintinai didesnis.

Kalbant apie smulkaus verslo mokesčių peržiūrą, tai, kaip daug kartų minėta, yra siūloma nebeskirstyti į vienokias ar kitokias profesijas, o tiesiog suvienodinti tvarką, kad tas mokesčio tarifas priklausytų nuo realaus pelno, bet ne nuo vykdomos veiklos ar profesijos. Taip pat siūloma sumažinti verslo liudijimų ribą nuo 45 tūkst. eurų iki 35 tūkst. eurų.

Dėl žemės ūkio sektoriaus. Siūloma žemės ūkio sektorių įtraukti į bendrą mokesčių sistemą, paliekant registracijos ribą 45 tūkst. eurų, kad nepakliūtų itin smulkūs sektoriai, smulkūs ūkininkai, kurių, na, tikimybė, kad uždirbs pelno, yra artima nuliui. Tam perėjimui numatyti tiek individualiai užsiimantiems žemės ūkio veikla, tiek įmonėms numatyti dvejų metų pereinamąjį laikotarpį, tiek „Sodros“ įmokoms, tiek pajamų ir pelno mokesčiams.

Siūloma įvesti progresinį tarifą prabangiam nekilnojamajam turtui, nuosaikiai padidinti akcizą dyzeliniams degalams, kaina turėtų poveikį apie 2 %, žymėtam dyzelinui poveikis būtų apie 4 centus, taip pat nuosaikiai padidinti tarifą cigaretėms, kaina padidėtų apie 10 centų vidutiniškai už pakelį.

Kalbant apie PVM lengvatas, siūloma papildomai nustatyti 5 % tarifą nekompensuojamiesiems visiems receptiniams vaistams, palikti kompensuojamiesiems vaistams, neįgaliųjų technikai, o 9 % – knygoms, leidiniams, keleivių vežimo paslaugoms, apgyvendinimo paslaugoms ir, žinoma, centriniam šildymui.

Kalbant apie išlaidų gynybai dinamiką, čia pavaizduotos išlaidos ne tik krašto apsaugos, bet kartu su VSD, sienos apsaugos ir kitomis. Matome, kaip nuosekliai auga. Taip pat pakartosiu, kad yra labai spartus augimas sveikatos apsaugoje, socialinėje apsaugoje ir, iš tikrųjų galima pavadinti šuoliu, – regionams.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ministras baigė pristatymą. Siūlome nustatyti laiką klausiti iki 30 minučių. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Klausia Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi R. Juknevičienė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, akivaizdu, jog tęsiama valstybės politika didinti socialines išmokas ir daugiausia dėmesio skirti skurdui mažinti, kas iš tiesų yra svarbi ir labai kilni misija. Tačiau mano klausimas, kaip šis projektas padės ne pašalpos gavėjams ar dirbantiems už minimalų atlyginimą, bet viduriniajai klasei, profesionalams, dažniausiai gyvenantiems mieste ir aktyviai besinaudojantiems valstybės paslaugomis? Šiandien matome, kad realių reformų švietimo sektoriuje nėra, realių reformų sveikatos apsaugos sektoriuje taip pat nėra, kas sudarytų prielaidas gauti kokybiškesnes paslaugas, atlyginimai viduriniajai klasei jūsų biudžete taip pat nedidėja arba didėja labai nereikšmingai, mokesčiai taip pat nemažėja arba mažėja labai nereikšmingai, o infliacija ir kainų augimas su šiuo metu vykdoma socialine politika tik didės, o tai reiškia, kad vidurinėsios klasės gyvenimo sąlygos blogės. Klausimas, kaip šis biudžetas, jūsų manymu, galėtų padėti viduriniajai klasei?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Kalbant apie viduriniąją klasę, tai turbūt sutiksime, kad vidurinioji klasė nėra vienoje šalyje neišaugo su išmokomis ir mokesčiais lengvatomis. Mokesčių lengvatos ir išmokos visų pirma yra skirtos skurdui mažinti. Tai yra prioritetas.

Kalbant apie viduriniąją klasę iš tikrųjų yra numatytas geriausias visoje ES pasiūlymų paketas investicijoms į naujas technologijas, į išradimus, į jų komercializaciją, tyrimus ir eksperimentinę plėtrą tam, kad kurtųsi kuo daugiau ir geriau apmokamų darbo vietų. Manau, kad viduriniąją klasę turime formuoti sudarydami sąlygas ir paskatas tam, kad gerai apmokamų darbo vietų gausėtų. O skurdą iš tikrųjų turime mažinti, bet pabrėšiu, kad didžioji šitos sumos dalis nėra pašalpų dalijimas į kairę ir į dešinę, o yra susiję su NPD didinimu, tai yra susiję su pensijomis, su mažesniais mokesčiais. Kalbant apie tuos, kurie uždirba vidutiniškai, kaip žinote, pagal formulę NPD poveikis išsenka net kažkiek viršijus vidutinį atlyginimą. Pagal tai, ką esame pasiūlę, tai sudarys 1140. Iki to laiko bus juntamas tas poveikis.

Kalbant apie infliaciją, tai šiuo atveju tam ir formuojamas perteklinis biudžetas, kad būtų daroma įtaka esminei vidaus paklausai tam, kad pažabotume infliaciją. Neturint pinigų politikos, tą galima daryti fiskalinėmis priemonėmis, tai ir darome. Atitinkamai kitais metais numatyta su šiuo biudžetu infliacija turėtų trauktis iki 2,7 % vietoj 3,6 %, kaip yra prognozuojama šioms metams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narė R. Juknevičienė. Ruošiasi A. Anušauskas.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš labai norėčiau, kad ir premjeras paklaustų, mano klausimas iš dalies ir jam. Jis yra susijęs su gynyba. Biudžetas auga, gera žinia. NATO generalinis sekretorius NATO sesijoje paminėjo Lietuvą, kad ji pasieks kitais metais 2 %, tačiau tai bus aišku tik po metų. Jeigu BVP augimas bus didesnis, gali tų 2 % ir nebūti. Ar esate pasiruošę, jeigu reikės padidinti lėšas vėliau, kad neliktume pamelavę?

Taip pat noriu paklausti, ar jūs ir premjeras esate susipažinę su Krašto apsaugos ministerijos pateiktais poreikiais bent šešerių metų perspektyvai? Gynybos biudžeto planuotojai turi žinoti pinigus ne tik kitiems metams, nežinodami ateities, mes negalime žinoti, ką iš tikrųjų pradėti įsigyti. Mane kiek gąsdina premjero, kitų valstiečių pasisakymai, neva ties 2 % bus sustota, vėl eska luojamas gynybos biudžetas, vėl supriešinama su kitomis sritimis, nėra aiškus Vyriausybės patvirtintas planas, kokia kam plėtra vyks ir koks finansavimas bus bent iki 2020 metų.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Svarbiausias klausimas apie tai, ar neatsitiks taip, jeigu ekonomikos augimas bus kiek spartesnis, negu kad prognozuojama, ir tos skirtos išlaidos, kurios numatytos projekte, staiga netaptų bent kiek mažesnės negu 2 %. Šią situaciją su krašto apsaugos ministru esame aptarę ir esame numatę priemones tam, kad užtikrintume 2 %.

O kalbant apie gynybos finansavimo planavimą ir poreikio išsiaiškinimą ir atitikimą, tai, žinoma, nėra to biudžeto projekto dalis, bet tikrai Vyriausybė tą planą turės.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas. Ruošiasi A. Papirtienė.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, norėjau pasiklausti tiesiog dėl jūsų pozicijos, kadangi į biudžetą yra įkalkuliuotas tam tikras labai nedidelis, bet padidinamas valstybės politikų, pareigūnų, valstybės tarnautojų, biudžetinėlių – 180 tūkst. žmonių liečiantis pusantrų euro bazinio atlygio dydis. Aš tik priminsiu, kad Seimo dauguma buvo atmetusi mano 2,5 euro didinimą, bet pritarė 11,5 euro gražinimui į prieškrizinę stadiją to bazinio dydžio. Ką jūs darysite, jeigu Seimas pritaris, nes tuo metu balsavo būtent dauguma už tą maksimalų didinimą? Kaip tai atsiliptų biudžetui?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Žinoma, kad Seimas laisvas apsispręsti, kur ir kiek padidinti. Tiesiog noriu priminti, kad kadangi priklausome euro zonai, turime fiskalinės drausmės taisykles, tai jeigu būtų nutarta smarkiai nukrypti nuo biudžeto, čia kalbu ne tik apie bazinį dydį, bet ir apie kitas išlaidas, ir skiriamus asignavimus, tokiu atveju arba reikėtų kažkur smarkiai padidinti mokesčius, arba nukarpyti išlaidas kitur, nes priešingu atveju pažeistume tiek nacionalinės, tiek Europos Sąjungos fiskalinės drausmės taisykles.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Papirtienė. Ruošiasi D. Kreivys. (*Šurmulyš salėje*)

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, vakar Švietimo ir mokslo ministerija ir švietimo profesinės sąjungos susiderėjo dėl nacionalinės švietimo šakos kolektyvinės sutarties. Joje numatyta, kad etatinis mokytojų darbo apmokėjimo modelis bus įveda-

mas per dvejus metus. Ar biudžete tikrai yra numatyta pakankama suma pirmiesiems metams? Jūsų pristatyme nurodyta 20 mln. eurų. Ar tikrai jų užteks visam etatui, t. y. 36 valandų etatui, nuo 2018 m. rugsėjo 1 d., t. y. keturiems mėnesiams?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Aš tikrai pasitikiu švietimo ministre. Tai yra jos pateiktas skaičius. Tikrai tikiu, kad šitos skiriamos sumos užteks pirmiesiems metams. Teisingai pastebėjote, kad yra numatyta įdiegti etatinį apmokėjimą etapais.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys D. Kreivys. Ruošiasi E. Pupinis.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ministre, 2016 metų valstybės biudžete buvo numatyta, kad bus investuota 2,1 mlrd. Europos Sąjungos lėšų. Plano neįvykdymas buvo 650 mln. litų. Biudžete liko ne tik parama, bet ir kofinansavimo lėšos, kurias jūs, be abejo, dosniai padalinote. 2017 metų biudžete buvo numatyta, kad bus investuota ta pati suma – 2,1 mlrd. eurų. Planas vėl sugriuvo, o padėtis šiuo metu dar blogesnė – vykdymo procentas bus dar prastesnis negu praeitais metais. 2018 metais jūs planuojate dar daugiau – 2,3 mlrd. eurų. Aš suprantu, kad Europos Sąjungos investicijų perspektyva peržengė vidurį, o teismokėta, bent mes tokį skaičių gavome metų viduryje, vos 15 %.

Ministre, norėčiau paklausti, kaip jūs planuojate šias išlaidas ir ar visas biudžetas yra suplanuotas taip, kaip europinių lėšų investicijos, t. y. maišant norimą su esamu?

V. ŠAPOKA. Ačiū, kad palietėte labai svarbų klausimą. Man tapus ministru pirma žinutė buvo ta, kad iš tikrųjų nebuvo padaryti tie žingsniai, kad būtų spartus investicijų procesas, ko mes ėmėmės, kad situacija keistųsi, ir ji akivaizdžiai antrajame pusmetyje keičiasi. Monitoringas yra vykdomas kartą per mėnesį ir yra numatytas investicijų perskirstymas iš tų projektų, kurie nėra parengti iki tinkamo lygio. Šita priemonė, mūsų manymu, suveiks tikrai efektyviausiai, nes bus perskirstoma kitiems prioritetiniams projektams. Manau, kad kitais metais turėsime visiškai kitokią situaciją.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi I. Šimonytė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, gaila, kad tokia sritis kaip švietimas vėl lieka be didesnio dėmesio. Net jūsų rodytose skaidrėse (jūs taip greitai per jas perėjote) iš tikrųjų tos eilutės stulpelis beveik nematomas. Aišku, ten paminėjote keletą eilučių dėl etatinio apmokėjimo, dėl ko gerbiama A. Papirtienė teisingai pastebėjo – tų pinigų neužteks. Galbūt bus išdėliota per trejus metus, nežinau, kaip tai bus vykdoma.

Ypač norėčiau atkreipti dėmesį, kad praeitais metais, t. y. šiais metais, nemažai ginčijamės dėl aukštojo mokslo reformos. Iš tikrųjų dėl aukštojo mokslo reformos, jos vykdymo iš esmės nieko nematyti. Iš tikrųjų turbūt tie visi darbai atidėti toli į stalčius ir, ko gero, niekas nebus vykdoma, nes suprantama, kad kiekvienai reformai, ypač aukštojo mokslo, ją pertvarkant ir restruktūrizuojant reikia didelių pinigų. Kaip čia šitoje srityje?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų iš biudžeto būtų sunku pamatyti viską, nes tai nėra vienintelis viešųjų išlaidų šaltinis. Jeigu kalbėtume apie švietimo sistemą, tos pradėtos struktūrinės reformos, be jokios abejonės, pareikalaus ir papildomų išlaidų, bent jau pereinamuoju laikotarpiu. Noriu tikrai priminti, kad daugiau nei 1 mlrd. eurų yra numatyta Europos Sąjungos lėšų šitai sričiai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė I. Šimonytė. Ruošiasi K. Glaveckas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Daug čia gerų žodžių sau Vyriausybė skiria už tai, kad planuojamas biudžetas yra perteklinis, bet man kyla klausimų, kiek suplanuotas perteklius iš tikrųjų atitinka fiskalinės drausmės įstatymus? Nes už tokią įdomią apskaitą, kurią jūs pademonstravote aiškinamajame rašte, ir už tokį atskaitos tašką, nuo kurio neva pagerinote rezultatą vienu procentiniu punktu tam, kad galėtumėte *išjungti* išlaidų augimo taisyklę, tai įmonės, kurios moka mokesčius, jeigu jos taip mokesčių bazę pasiskaičiuotų, veikiausiai gautų galbūt net apgaulingos apskaitos titulą.

Aš noriu paklausti, kokių teisiniu pagrindu jūs iš tikrųjų patvirtinote skaičiavimą nuo realiai neegzistuojančio skaičiaus ar bent jau skaičiaus, kuris šiandien neturi jokios prasmės, nes jūs šiandien žinote, kad šių metų biudžetas bus artimas subalansuotam arba net šiek tiek perteklinis? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų čia reikia paaiškinimo. Rėmėmės ta metodologija, kuria remiasi Europos Komisija. Užšaldymas tam, kad būtų galima planuoti biudžetą, daromas visuomet ir iš esmės visose šalyse, nes jeigu mes sektume kiekvieną skaičių, kaip jis keičiasi kas dieną, tikrai neturėtume apskaitos taško. Prieš priimdami šį sprendimą, mes taip pat konsultavomės su Europos Komisija, koks yra jos požiūris. Europos Komisija tokį požiūrį patvirtino, kad jis atitinka ir jų požiūrį. Todėl su tomis apgaulingomis apskaitomis, manau, kad čia tikrai nėra nei tas atvejis, nei kas nors artima ar panašaus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas. Ruošiasi A. Dumbrava. Klauskite per šoninį mikrofoną.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, jūs iš tikro tradiciškai pristatėte biudžetą. Iš pasakymo buvo labai tankiai girdimi tokie žodžiai, kad padarysime ir t. t., ir panašiai, bet iš patyrimo jūs puikiai žinote, kad šios dienos pažadai paprastai virsta rytdienos mokesčiais, paprastai.

Klausimas būtų toks: Europos Sąjunga, kaip žinote, rengiasi peržiūrėti visą biudžetą. Kitaip tariant, ateis kita forma sudarymo šaltiniai ir t. t., greičiausiai bus didinama. Ar tame fone, kuris prasidės jau nuo 2020 metų, mes rengiamės kaip nors tuos mokesčius, ar adaptuojame, nes iš esmės reikės dalį surenkamų mokesčių atiduoti į Europos centrinį biudžetą? Kokie yra jūsų pamąstymai?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų galiu patvirtinti, jog ES mastu tos diskusijos tikrai vyksta intensyviai. Žinoma, susitarti dėl mokesčių, kadangi kiekviena šalis turi veto teisę, nėra taip lengva Europos Sąjungos mastu.

Kalbant apie ateitį ir tą periodą – kitą finansinę perspektyvą, tai yra intensyviai rengiamasi tam, kad galbūt mažėjantis ES investicijų srautas, kad jį pakeistume institucinių investuotojų lėšomis. Tam yra kuriamos įvairios finansinės inžinerijos priemonės, steigiami fondai. Manau, kad turime laiko iki 2020 metų tikrai pasirengti ir pasirengsime.

O kalbėti apie mokesčių didinimą, manau, kad tikrai nereikėtų. Manau, pirma susitvarkykime su tais mokesčiais, kuriuos turime dabar. Svarbiausias dalykas šiuo atveju yra žymiai geresnis mokesčių administravimas, negu jis buvo iki šiol.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Dumbrava. Ruošiasi A. Kubilius.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, norėjau paklausti truputį apie Valstybės investicijų programą. Kai kurios savivaldybės tikrai bus kitais metais apdovanotos neblogo mis investicijomis, bet daug savivaldybių, kurios ir anksčiau kažkiek gaudavo, nors po truputį, šiemet negaus. Tarkim, ir daug gydymo įstaigų, kitų įstaigų.

Prašau pasakyti, kokiais kriterijais vadovaujamesi? Pavyzdžiui, jeigu yra pradėti kokie nors darbai ir rangovai jau pasamdyti, dirba ir projektas yra tęstinis, ar mes galime tikėtis, tarkim, teikdami pasiūlymus, kad jūs gal truputį peržiūrėsite kai kuriuos objektus? Ką jūs apie tai manote? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Aš manau, kadangi tai yra projektas ir galutinį žodį tars gerbiamas Seimas, dėl tų vietų, kur bus matoma, jog yra ar nenuoseklumų, ar netolygumų, gražinus projektą, tikrai visus pasiūlymus įvertinsime ir patikslinsime, patobulinsime projektą, kad jis nenuskriaustų ko nors nepelnytai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Kubilius, ruošiasi J. Razma.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, aš atsimenu, premjeras A. Butkevičius kiekvieną biudžetą pristatydamas jį įvardindavo istoriniu ir ypač socialiai orientuotu, bet, kaip žinote iš paskutinių duomenų, skurdas tik augo Lietuvoje. Iš kitos pusės, valstybės kontrolierius gerbiamas A. Dulkyš nuolat teisingai kritikuoja, kad biudžetas turi būti ne tik skaičiai, ne tik buhalterija, kokios pajamos, kokios išlaidos, bet turi būti aiškiai įvardinti rezultatai, kas bus tais resursais pasiekta. Jūs neįvardinate nė vieno rezultato savo pristatyme, tik tą grynąją buhalteriją.

Aš noriu jūsų paklausti dėl trijų labai svarbių rezultatų. Koks bus kitų metų pabaigoje skurdo rodiklis? Antras klausimas, koks bus švietimo kokybės rodiklis pagal PISA tyrimus, ar tikrai pagerės švietimo kokybė? Ir trečias, koks bus mūsų ekonomikos konkurencingumo rodiklis arba, kitaip sakant, produktyvumo prieaugis?

V. ŠAPOKA. Labai ačiū už taiklius klausimus. Kalbant apie švietimą, turbūt ne pinigais, kaip čia tarptautinė patirtis aiškiai rodo, ne skiriamų pinigų kiekiu yra matuojama kokybė, ir čia visų pirma reikia įgyvendinti struktūrines reformas, kurios yra pradėtos. Tie rodikliai ir dydžiai tikrai yra numatyti.

Kalbant apie kitas sritis, išlaidas gynybai – 2 % tikrai galime pavadinti istorinėmis.

Atsakant į klausimą dėl valstybės kontrolieriaus ir turbūt pačios Valstybės kontrolės daug metų pagrįstai daromų priekaištų dėl biudžeto visos sistemos, kaip žinome, pagal Vyriausybės programos priemonių planą yra numatyta dviem etapais. Šiomet buvo naudotas pokyčių krepšelio modelis, numatyta labai detalai, kaip bus peržiūrėti visi strateginiai dokumentai. Tas darbas yra vykdomas ir bus pabaigtas kitų metų pirmąjį pusmetį. Visa sistema iš tikrųjų taps visiškai kitokia: ir su aiškiais rodikliais, ir su aiškia atsakomybe vietoj tų tūkstančių rodiklių, kuriuos perskaito tik Finansų ministerijos ir Valstybės kontrolės tarnautojai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Razma, ruošiasi R. J. Dagys.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ministre, paskelbėte gerą žinią, kad kitais metais sutramdysite infliaciją, kitaip sakant, nebeaugs kainos. Žinosime, kur nukreipti žmones, jeigu jiems staiga pasirodytų, kad yra kitaip. Tik lieka neaišku, kodėl šiomet nieko nedarėte, kad paveiktumėte infliaciją, nes, kaip žinote, pagal šį rodiklį Europoje esame pirmoje vietoje.

Jūs labai akcentavote skurdo lygio mažinimą, todėl aš ir klausiu, kodėl tą akcentuodami renkatės būtent tokius atlyginimų ir pensijų didinimo principus, kad didinate proporcingai, juk atotrūkis tarp didžiausių atlyginimų viešajame sektoriuje ir mažiausių absoliučių dydžių tik padidės? Taip pat su pensijomis: mažiausią pensiją gaunantis žmogus gal net 10 Lt prieaugio nepajus iš to 30-ties vidurkio. Kodėl negalima vienodžiau tuos padidėjimus numatyti keičiant koeficientus, o ne bazinius dydžius?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Skurdo mažinimo priemonės parengtos labai taikliai tam, kad didintume pajamas tų žmonių, kurie iš tikrųjų susiduria su skurdu arba yra prie skurdo ribos: tai yra šeimos su vaikais, tai yra pensininkai. Tai yra pagrindinė rizikos grupė, kuri labiausiai nuo to kenčia.

Kalbant apie pajamų didinimą visiems, tai iš tikrųjų mus riboja ir fiskalinės drausmės taisyklės. Žinoma, norėtusi pagerinti gyvenimą visiems, bet žinome... (*Balsas salėje*) Tai mažiausias pajamas gaunantiems ir didiname.

PIRMININKAS. Ar jau viskas? Jūs atsakėte į tuos tris klausimus? Gerai.

Klausia Seimo narys R. J. Dagys, ruošiasi G. Skaistė.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, jūs čia gudraujate atsakydamas į kolegos klausimą, nes jeigu kalbėtume apie mažiausias pensijas gaunančius, jūs turėtumėte vykdyti išpareigojimą perkelti bazinę pensiją... valstybės biudžeto. Dabar jūs ją išekvojate, pensijų kėlimą, pensininkų rezervo sąskaita padidinate pensijas, tiesiog paėmėte ir iš vienos kišenės pensininkų pinigų perkėlėte į kitą. Tai čia jokio didelio nuopelno nėra.

Mano klausimas yra susijęs su vaiko teisių apsaugos sistemos pertvarkos finansavimu. Tam kitiems metams, buvo suskaičiuota, reikės 8,1 mln., numatyta 6,1. Ir kitais metais, kitais ir kitais ta pati suma, nors aišku, kad poreikis atlikti tai pertvarkai yra daug didesnis. Tai faktiškai tos sumos, kurios čia numatytos, iš esmės palaidoja šią pertvarką.

V. ŠAPOKA. Gal galite patikslinti, kurią pertvarką palaidoja?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Vaiko teisių apsaugos sistemos pertvarką!

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tiesiog noriu priminti dėl bazinio dydžio. Nesena naujiena yra ta, kad nuo spalio 1 dienos bazinis dydis, nuo kurio skaičiuojamos pensijos, buvo padidintas 10 eurų. Kalbant apie bazinės pensijos didinimą, tas procesas yra užfiksuotas įstatymuose ir palaipsniui bazinė pensija, jos finansavimas perkeliamas į valstybės biudžetą. Tai tiesiog primenu, kad tuos įstatymus esate priėmę.

Kalbant apie vaiko teisių apsaugos sistemos reformą, remiamės socialinės apsaugos ir darbo ministru, neturiu pagrindo juo nepasitikėti, ir tie skaičiai užtikrins, kad ta reforma vyktų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė G. Skaistė, ruošiasi J. Olekas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Aš norėjau paklausti apie biudžeto pajamas. Išties klausimas yra apie pridėtinės vertės mokesčio surinkimą. Kaip žinome, Lietuvoje iš visos Europos Sąjungos

yra vienas didžiausių nesurinkimų pridėtinės vertės mokesčio, ir tas atotrūkis mums garantuoja milijardinius nuostolius. Tai iš principo norėjau paklausti, kokių priemonių planuojate imtis, kad tas surinkimas gerėtų?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Numatyta daug priemonių. Visų pirma, keliais etapais yra diegiama išmanioji sistema, kuri leis ir jau pradeda leisti tikrai lengvai identifikuoti sukčiavimo atvejus. Naujai Mokesčių inspekcijos vadovybei yra nustatyti tikrai ambicingi tikslai. Taip pat yra numatyta Mokesčių inspekcijos pertvarka siekiant sustiprinti analitinį centrą. Mes vykdome Tarpautinio valiutos fondo rekomendacijas šioje srityje tam, kad iš tikrųjų mokesčių administravimas pagerėtų reikšmingai ir PVM atotrūkis mažėtų daug sparčiau negu šiuo metu.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Olekas, ruošiasi M. Navickienė.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą. Jūs kalbėjote apie tai, kad gerinama tam tikra padėtis tų, kurie turi mažesnes pajamas, bet ir pats pripažįstate, kad gerėja pajamos arba didėja pajamos ir tų, kurie yra turtingesni. Nors ir ką paimtume, ar tai būtų pensijų kai kurie dalykai, ar vaiko pinigai, jie yra skiriami visiems. Pasaulis turi vieną vaistą sumažinti šitą atskirtį – taikyti progresinius gyventojų pajamų mokesčius arba apskritai pajamų mokesčius. Jūs kol kas to nesiūlote. Kaip jūs galėtumėte pasakyti kitaip, kad didinant visiems procentiškai galima sumažinti atskirtį? Ačiū už atsakymą.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Patikslinsiu. Pavyzdžiui, jeigu kalbame apie vaiko pinigus, tai šiuo metu per papildomą NPD neturtingų tėvų šeimos, pavyzdžiui, turi du vaikus ir abu gauna po minimumą, tai jų nauda iš papildomo NPD yra 22 eurai. Jeigu paimtume šeimą, kurios mėnesinės pajamos yra, na, kad ir 100 tūkst. eurų, jų gaunama nauda iš NPD už tuos pačius du vaikus yra 60 eurų. Dabartinė sistema yra socialiai ydinga, nes turtingųjų vaikai netiesiogiai gauna daugiau. Šiuo atveju mes suvienodiname tam, kad tikrai nepriklausytų nuo to, kur vaikas gimė, kiekvienas vaikas gaus po 30 eurų. Šiuo atveju tai yra pajamų nelygybės mažinimo veiksmas.

Kalbant apie progresinius mokesčius, na, žinoma, tų diskusijų yra, jų bus, bet kalbant apie mūsų ekonomikos struktūrą, kai tikrai daug uždirbančių yra nykstamai mažai, lyginant su tomis šalimis, jeigu palygintume su skandinavais, tai šiuo atveju, jeigu bandytume mažinti mokesčius kitiems ir įvesti progresinius mokesčius, tai įvairūs skaičiavimai rodo, kad būtume užprogramuoti chroniškam kelių šimtų milijonų deficitui daugelį metų ateityje, tai nematau, kad tai iš tikrųjų yra sprendimas. Tiesiog jis neveiktų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, negaliu nereaguoti į jūsų ką tik pasakytą argumentaciją dėl to paties NPD. Aš niekaip nesuprantu logikos, jeigu jūs sakote, kad kai kurie žmonės negalėdavo tuo pasinaudoti, tai kodėl jūs nepasiūlėte skirtingų mechanizmų, vieni iš jų galėtų būti skatinamieji – žmonės toliau galėtų dirbti ir užsidirbti, o kiti būtų rėmimo pagrindu? Tai aš tikrai čia nematau didelės logikos iš jūsų šio paaiškinimo.

O mano klausimas būtų dėl Vaiko teisių apsaugos įstatymo įgyvendinimo ir būtent numatytų lėšų. Kaip matau, dabar yra numatyta 6,1 mln. eurų ir įstatymas įsigalioja tik metų vidury. Tai realus poreikis, matyt, ateinančiais metais bus mažesnis, bet numatytas ministerijos buvo vis dėlto 8 mln. eurų įgyvendinimui. Tai kodėl numatyta suma mažesnė ir ateinančiais metais, kodėl yra nenumatytas padidėjimas, kai jau įstatymas turės ne tik veikti, bet ir įgauti vis didesnę pagreitį? Ačiū.

Taip pat dar, jeigu galite, patikslinkite, kiek iš tų 6,1 mln. yra asignuojama ministerija ir kiek tiesiai savivaldybės?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tuos detalesnius skaičius tikrai pateiksime. Šiuo metu aš turbūt jų nerasiu, bet tikrai tą atsakymą pateiksime.

Kalbant dėl papildomo NPD, tai labai aiškūs skaičiavimai yra tiek tarptautinių, tiek vietinių ekspertų, kad NPD buvimas yra viena iš priežasčių, dėl ko pačių skurdžiausių žmonių per pastarųjų kelerių metų laikotarpį skurdo gylis, kitaip sakant, atotrūkis nuo skurdo ribos, padidėjo labai sparčiai. Dėl klaidos, būtent įvedant tą NPD, sakyčiau, iš tikrųjų mes turime patį didžiausią skurdą, jeigu žiūrėsime statistiką, nes tie, kas uždirba nedaug, tuo NPD niekada ir nesinaudoja.

PIRMININKAS. Dėkoju. Išseko laikas klausti, ministras atsakė į visus per tą laiką pateiktus klausimus. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomi – visi komitetai. Siūloma svarstyti: pirmasis svarstymas – 2017 m. lapkričio 23 d., antrasis svarstymas – gruodžio 7 diena.

10.54 val.

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 5, 10 straipsnių pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1228 (pateikimas)

1-3b klausimas – Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 5, 10 straipsnių pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1228. Pranešėjas – taip pat ministras V. Šapoka.

V. ŠAPOKA. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto esmė ta, kad užfiksuojama 2017 metų patvirtinta konkrečioms savivaldybėms bendrosios dotacijos kompensacijos suma – 39,9 mln. eurų ir ši suma įtvirtinama kaip papildomas nekintantis tų savivaldybių pajamų šaltinis. Ši suma bus paliekama kaip savivaldybių pajamos ir nebus keičiama. Tuo siekiama sudaryti sąlygas visoms savivaldybėms auginti savo biudžetų pajamas ir suteikti savivaldybėms motyvaciją aktyviau skatinti užimtumą, pritraukti investicijas, kurios kurtų naujas darbo vietas. Atsisakoma bendrosios dotacijos kompensacijos skyrimo pajamų mažėjimui ir apskritai kaip papildomo finansavimo šaltinio, kuris iki šiol buvo valstybės biudžetai. Vietoj šios kompensacijos įteisinamas pajamų šaltinis iš gyventojų pajamų mokesčio. Numatomos išimtys, kai bus kompensuojama savivaldybėms sumažėjusios pajamos, paskelbus ypatingą padėtį, finansų ar ekonominę krizę, kompensuojama atsižvelgus jau į bendras šalies finansines galimybes.

Dėl pajamų sumažėjimo pasitraukus ypač dideliu darbdaviui iš savivaldybės, jei pajamos mažėja 20 % ir daugiau, jai būtų kompensuojama 90 % netektų pajamų. Gyventojų pajamų mokesčiui sumažėjus dėl Vyriausybės ir Seimo sprendimų, tokiu atveju netektys kompensuojamos savivaldybėms, nuostolį padalinant valstybės ir savivaldybių biudžetams lygiomis dalimis.

PIRMININKAS. Klausiti užsirašė Seimo narys K. Glaveckas. Ruošiasi J. Olekas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis ministre, čia gal daugiau klausimas dėl tokio žvilgsnio į priekį, nes mes iš esmės tęsiame tą pradėtą savo praktiką, kai per savivaldybes mes barstome pinigais. Kai pradėdama kalbėti apie šitų sukurtų pajamų arba investicijų efektyvumą atskirose savivaldybėse, tai mes kažkaip tą klausimą nusukame į šoną, nes paprasčiausiai daug kur tos investicijos arba padarytos išlaidos yra neefektyvios. Ar nevertėtų ateityje peržiūrėti iš tikrųjų ir galvoti apie tai, kad Lietuvoje savivaldybių struktūra turėtų būti pakeista? Jų skaičius turėtų būti sumažintas gana daug, kad būtų galima sutaupyti valdymo išlaidų ir padidinti efektyvumą tų visų išlaidų. Dabartiniu metu iš tikrųjų yra savivaldybių, tokių kaip Neringos, kur 3 tūkst. žmonių, administracija ten visa apimtimi, galų gale yra daugelis projektų, kurie ne visuomet naudingi, galų gale blogiausiu atveju ir efektyvūs. Jūsų nuomonė?

V. ŠAPOKA. Ačiū, labai geras klausimas. Kalbant apie savivaldybių skaičių, žinoma, tokios diskusijos galimos. Kas šiuo metu yra daroma? Kaip žinome, yra paskelbta Baltoji knyga dėl regionų, tai ten taip pat yra numatyta daug priemonių, kaip būtina optimizuoti savivaldybių paslaugų teikimą, nes kartais labai akivaizdžiai yra tiek perteklinių įmonių, tiek perteklinių įstaigų. Visi šitie darbai yra numatyti. Tikrai yra daug erdvės, kur susimąžinti išlaidas ar padidinti tik jų efektyvumą, na, pavyzdžiui, kad ir viešojo transporto srityje, kur savivaldybės kooperuodamosi tikrai galėtų sutaupyti daugiau. Tiesa, tai jos gali daryti ir dabar, bet dabartinis valdymo mechanizmas neužtikrina, kad tos savivaldybės gebėtų ir turėtų paskatų susitarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia J. Olekas. Ruošiasi S. Gentvilas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, aš noriu paklausti, kokias paskatas jūs siūlote dabar, kad iš tikrųjų savivaldybėms būtų racionalu tartis ir kad jos iš to laimėtų, kad laimėtų jų gyventojai?

V. ŠAPOKA. Taip, šiuo atveju, kaip ir minėjau, yra paskelbta Baltoji knyga, kurioje remiamasi tuo, kad suskirstoma į regionus, išskirti jų identitetai, kuris regionas labiau yra orientuotas į vieną ar kitą verslo tipą ir pritraukimą. Taip pat yra numatyta, kaip turėtų būti įtraukiamos bendruomenės į sprendimų priėmimą tam, kad būtų galima priimti daug labiau pagrįstus sprendimus, tiek atliepiant verslo poreikius, tiek atliepiant visuomenės, bendruomenių poreikius, o ne vien tik, kaip kartais vyksta, tiesiog skirtingų savivaldybių vadovų ambicijas tam, kad, na, būtų remiamasi labiau efektyvumo kriterijais.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas. Ruošiasi A. Butkevičius.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis ministre, norėčiau pasveikinti su motyvuojančiais Savivaldybių biudžeto sandaros įstatymo pakeitimais, nes iš tikrųjų savivaldybėms reikia motyvacijos uždirbti, atsisukti į mokesčių mokėtoją. Tikiu, iš tikrųjų tos pagrindinės nuostatos, kurios įdėtos į šiandieninį įstatymą, tikrai paskatins savivaldų vadovus atsisukti ne tik į išlaikytinius, bet ir į dirbančius ir ambicingus gyventojus.

Bet klausimas šiek tiek iš perspektyvos. Tai yra jūsų, kaip valdančiojo ministro, pirmas biudžetas sukuriamas, sudėliojamas, ir iš esmės lyg ir buvo lūkestis, kad jūs visiškai kitaip pažiūrėsite į Lietuvos savivaldą, visiškai kitaip skirsite funkcijas, padidinsite ir jų kiekį, ir finansus. Šiandien mes matome, kad savivaldybių biudžetai auga iš esmės lygiai tiek pat, kiek visos kitos valstybės išlaidos, t. y. tik 10 %. Norėtusi iš esmės apversti Lietuvą, kad Lietuvoje būtų stiprios savivaldybės ir mažiau stipri centrinė valdžia, bet šiandien pirmasis jūsų biudžetas. Biudžeto sandaros įstatymas lyg ir rodo, kad jūs tęsiate nuosaikią centralizuotą politiką, kuri yra paveldėta iš centralizuotos...

PIRMININKAS. Laikas klausti.

S. GENTVILAS (LSF). ...sovietų sistemos. Dėkoju.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų tiesiog atkreipsiu dėmesį, kad jeigu pažiūrėtume trejų metų retrospektyvą, tai savivaldybių finansavimas, lyginant 2016 metus su 2017 metais, ne tai kad nedidėjo, bet netgi 1 mln. eurų sumažėjo, tai nuo 143 iki 142, o 2018 metais numatyta, jog didės daugiau nei 250 mln. Iš tikrųjų šuolis yra reikšmingas. Kalbant apie biudžeto sistemą, labai skaidriai ir aiškiai nuo pat pradžių laikomės nuomonės, kadangi tvarkome važiuojantį mechanizmą. Tai pirmas žingsnis buvo pokyčių krepšelis tam, kad sufokusuotume išlaidas ten, kur jų labiausiai reikia, ir atsikvėpavome finansavimo neperspektyvių projektų, nedidintume išlaidų ten, kur yra efektyvumas tikrai mažas. Šiuo atveju Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimo plane yra numatytas esminis biudžeto sistemos sandaros rengimo metodikos pakeitimas. Tai šiuo metu tie dokumentai yra rengiami ir numatyta, kad pirmąjį šių metų ketvirtį juos galėsime visiems pristatyti ir jie atitiks Valstybės kontrolės rekomendacijas. Valstybės kontrolė, kaip žinote, turbūt jau pavargo priminti, jog mūsų biudžeto metodika yra tikrai pasenusi.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Butkevičius. Ruošiasi A. Armonaitė.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamasis ministre, mes jau Biudžeto ir finansų komitete truputį kalbėjome apie smulkiuosius verslininkus. Paskutinė mano turima informacija sako, kad Finansų ministerijos specialistai, darbuotojai buvo sutarę su smulkiaisiais verslininkais, kad jų vadinamoji limito apyvartos riba nuo 45 tūkst. bus mažinama iki 35 tūkst. tiems, kurie užsiima paslaugomis, o tiems, kurie užsiima prekyba, bus palikta 45 tūkst. eurų ribos apyvarta. Bet, kiek matau, yra pateiktas kitas variantas. Ar galite paaiškinti, kaip yra iš tikrųjų?

V. ŠAPOKA. Tikrai galiu paaiškinti. Čia paminėjote vienos organizacijos siūlymą, o smulkių verslininkų, priklausomai nuo to, ar jie užsiima prekyba, gamyba ar paslaugomis, tų atstovaujančių organizacijų yra keletas. Tai tam pasiūlymui, kad būtų palikta tik 35 tūkst. eurų apyvarta tik vienai iš sričių, paprieštaravo kita organizacija. Iš esmės, jeigu smulkiųjų verslininkų organizacijos nesutaria tarpusavyje, tai kompromisinį variantą turime siūlyti mes.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, ministre, už pristatymą. Aš norėčiau paklausti apie gyventojų pajamų mokesčio dalį, tenkančią miestams. Nepaisant to, kad po teismo sprendimo Vilniui tenkanti GPM dalis truputį didėjo, bet mes vis dar turime tą tendenciją Lietuvoje, jog miestams donorams lieka mažiau lėšų, pinigų negu toms savivaldybėms, kurias jie dotuoja. Ar mes kada nors

sukursime prielaidas toms savivaldybėms, kurios auga, kurios kuriasi, kurios tvarkosi ir pritraukia gyventojus kurti čia savo gyvenimus, ar sukursime mes prielaidas pagaliau kada nors toms savivaldybėms veikti ir jas skatinsime, o ne demotyvuosime?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų metodikos pakeitimo esmė ir yra tam, kad savivaldybės būtų skatinamos, nes to pakeitimo tikslas ir buvo, ir tų savivaldybių, kurios dės daugiau siai pastangų, didės ir finansavimas. Kalbant apie ateitį, tas tris savivaldybes donores, taip pat yra numatyti pakeitimai tam, kad būtų žymiai drausmingiau valdomi finansai. Numatyta, jog turi būti struktūrinis balansas. Šiuo atveju, manau, tais klausimais tikrai tų diskusijų dar turėsime.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl nuomonių už ir prieš niekas neužsirašė. Gal galime projektui pritari po pateikimo bendru sutarimu? Balsuojame? Gerai, balsuojame.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 65, prieš nėra, susilaikė 32. Pritarta po pateikimo.

Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomi – Audito komitetas ir Valsybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti 2017 m. lapkričio 23 d.

Gerbiamieji kolegos, ministras sako, kad jam būtų gerai pristatyti visus kitus kartu. Ar gali suteikti ministrui tokią galimybę? Ačiū. (*Balsai salėje*) Leisime paklausti.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Norėčiau pranešti, kad įvyko klaida, balsavau už, iš tikrųjų balsavau prieš. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Ačiū už atsiprašymą. Prieš.

11.09 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4, 6, 10, 14, 15, 18, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1229, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1230, Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 17 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1231, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 1, 2, 3, 8, 10 straipsnių pakeitimo ir 4 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-1232, Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1233, Valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-681 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1234, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1235, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30, 31 ir 37 straipsnių pakeitimo ir 53 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-1236, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 17, 18, 18¹, 19, 20, 22, 24, 27, 29, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1237, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1238, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 5, 12, 17, 22, 30, 33, 46¹, 58 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1239, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1240, Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų, 2019 metų ir 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIIP-1241 (*pateikimas*)

V. ŠAPOKA. Gerbiamieji kolegos, teikiu projektą – Biudžeto sandaros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo straipsniu įstatymo projektą. Pakeitimų esmė.

Siekiant efektyviau ir racionaliau planuoti valstybės biudžeto lėšas, Biudžeto sandaros įstatymo projekte siūloma patikslinti, kokių įstaigų vadovai gali būti asignavimų valdytojais. Pirmiausia siekiama peržiūrėti ministrams pavestose valdymo srityse esančius valstybės biudžeto asignavimų valdytojus. Tokių įstaigų yra energetikos ir vidaus reikalų ministrams pavestose valdymo srityse. Pritarus šiam projektui, asignavimų valdytojų sumažėtų. Energetikos ministrui dėl Valsybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos ir vidaus reikalų ministrui dėl Valsybinės sienos apsaugos tarnybos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, Vadovybės apsaugos departamento, Viešojo saugumo tarnybos pavestose valdymo srityse.

Tame pačiame projekte numatyta asignavimų turtui įsigyti ekonomiją leisti naudoti investicijų projektams finansuoti, taip pat siekiama užtikrinti, kad socialinės paramos lėšų ekonomija būtų naudojama tik socialinei sričiai, atitinkamai siūloma patikslinti 6 straipsnį. Siūloma patikslinti 14 straipsnį ir atsisakyti nepanaudotų pajamų įmokų ketvirtadalio dalies apribojimo – keliant šių lėšų likučius į kitus metus, būtų leidžiama perkelti ir naudoti visą sumą. Taip pat siūloma praplėsti Vyriausybės rezervo lėšų panaudojimo tikslus, tai yra signatarų antkapių pastatymo, kapa vietės sutvarkymo ir kitoms išlaidoms kompensuoti. Siūloma papildyti 32 straipsnį 5 dalimi, kuria nustatoma, kad subjektai į PVM atskaitą įtrauktas iš valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų apmokėtas pirkimo (importo) PVM sumas privalo gražinti į valstybės biudžetą. Taip pat projekte atlikti kai kurie kiti techninio pobūdžio patikslinimai.

Dėl Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos įstatymo pakeitimo projektas teikiamas kartu su Biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymo projektu, siekiant, kad Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos įstatymo nuostatos dėl asignavimų valdytojų statuso būtų suderintos su Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis.

Dėl Vadovybės apsaugos įstatymo 17 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Šis įstatymo projektas teikiamas kartu su Biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymo projektu, siekiant, kad Vadovybės apsaugos įstatymo nuostatos dėl asignavimų valdytojų statuso būtų suderintos su Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis.

Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 1, 2, 3, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo ir 4 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto. Šis projektas parengtas atsižvelgiant į tai, kad Konstitucinis Teismas, aiškindamas Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalį dėl Seimo ir Vyriausybės kompetencijos rengiant ir tvirtinant valstybės biudžetą, konstatavo, kad specialiais įstatymais negali būti numatomos išlaidos valstybės nuolatiniams funkcijoms vykdyti, visuomenės kasdieninėms reikmėms finansuoti, susietos su konkrečiais į valstybės biudžetą mokamais mokesčiais, o Kelių priežiūros ir plėtros programos išlaidos priskirtinos prie visuomenės kasdieniųjų reikmių. Todėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas šiuo metu galimai neatitinka Konstitucinio Teismo išaiškinimo ir riboja tiek Vyriausybės, tiek Seimo įgaliojimus planuoti ir tvirtinti valstybės biudžetą, atsižvelgiant į atitinkamų metų šalies ekonominę situaciją, valstybės finansines išgales ir Vyriausybės prioritetus. Projekte keičiami Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo šaltiniai, atsakoma skirti 65 % akcizo pajamų, gautų už realizuotą benzina, dyzelinius degalus, suskystintas dujas, skirtas automobiliams, ir iš transporto mokesčių. Siūloma nustatyti, kad programos finansavimo šaltinis – tai valstybės biudžeto lėšos, kurių dydis nustatomas Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžeto finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme. Atkreipiu dėmesį, kad 2018 metų valstybės biudžeto projekte programai numatoma skirti beveik 440 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų, arba 11 mln. eurų daugiau negu 2017 metais.

Dėl Žuvininkystės įstatymo 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas taip pat parengtas, siekiant, kad nebūtų neatitikimo su Konstitucinio Teismo išaiškinimu, ir siekiant, kad nebūtų ribojami tiek Vyriausybės, tiek Seimo įgaliojimai planuoti ir tvirtinti valstybės biudžetą. Projektu siekiama, kad įstatymo 31 straipsnio 4 dalyje nustatytos tikslinės paskirties pajamos, lėšos už aukciono būdu paskirstytas individualias žvejybos galimybes, lėšos, išieškotos už žuvų ištekliams padarytą žalą, pažeidus verslinę žvejybą jūrų vandenyse reglamentuojančius įstatymus, pajamos, kurios buvo gautos padarius sunkų pažeidimą ar už konfiskuotus žvejybos produktus ir žvejybos įrankius, ir kita būtų pervedamos į valstybės biudžetą. Žuvininkystei remti skiriamos lėšos būtų nustatomos kiekvienu metų valstybės biudžete.

Dėl Valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Teikiamas įstatymo projekto 3 priedo pakeitimas, kuriame siūloma metams atidėti nuo 2018 metų numatytų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių kategorijų intervalų mažinimą iki dviejų pareigybės kategorijų. Šiuo metu nustatytas trijų kategorijų intervalas. Įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu rengiamas ir bus teikiamas svarstyti naujas Valstybės tarnybos įstatymo projektas, kuriame, be kita ko, iš esmės keičiama valstybės tarnautojų darbo apmokėjimo sistema.

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymo projekto tikslas – perkelti Valstybinio socialinio draudimo fondo sukauptą skolą, ką jau minėjau, valstybės išdui, atsisakyti nuostatų, kad valstybės biudžetas dengia Valstybės socialinio draudimo fondo valdybos po 2018 metų paimtų paskolų palūkanas. Vykdamas Vyriausybės programos priemonių planą, nuo 2018 m. sausio 1 d. susikaupusi „Sodros“ skola bus perkelta valstybės išdui. Be Vyriausybės „Sodrai“ perskolintų beveik 3,7 mlrd. eurų vertės paskolų, bus perimtos ir komercinių bankų „Sodrai“ suteiktos paskolos. Šis veiksmas nepakeis valstybės skolos dydžio, tačiau leis „Sodrai“ nemokėti krizės metais sukauptos skolos naštos, na, ir, žinoma, palūkanų.

Dėl Akcizų įstatymo 30, 31 ir 37 straipsnių pakeitimo ir 53 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto. Projektas teikiamas kartu su 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu. Projekto tikslas – plėsti ekonomikos augimui mažiau žalingų vartojimo mokesčių bazę, kartu prisidedant ir prie aplinkosauginių tikslų įgyvendinimo, kas atitiktų ir Europos Komisijos rekomendacijas Lietuvai.

Projekte siūloma siaurinti akcizų lengvatas žemės ūkyje naudojamiems dyzeliniams degalams, tokiu būdu sumažintas žemės ūkio ir kitos ekonominės veiklos, savo veikloje naudojančios gazolius, apmokestinimo skirtumas. Dėl lengvatų siaurinimo vienas litras žymėtų dyzelinių degalų galėtų pabrangti apie 4 ct. Panaikinti akcizų lengvatą aplinkai žalingai akmens angliai, koksu ir lignitui, kai jie parduodami gyventojams, taip pat paramos gavėjo statusą turintiems asmenims. Tokiu būdu bus paspartintas švaresnės energijos gamybos rūšių plėtojimas, įskaitant ir atsinaujinančius energijos išteklius, tai yra mažiau taršų kurą deginančių katilų diegimas namų ūkiuose arba elektros, saulės, geoterminės energijos naudojimas.

Prisidedant prie mokesstinės naštos perkėlimo nuo darbo jėgos prie ekonomikos augimui mažiau žalingų mokesčių, tokių kaip vartojimo mokesčiai, siūloma padidinti standartinį akcizų tarifą dyzeliniam kurui labai nuosekliai, nuosaikiai, kad vieno litro dyzelinių degalų kaina galėtų padidėti vos apie 2 ct. Taip pat siūloma padidinti akcizų tarifą cigaretėms nuo 2018 m. kovo 1 d. Kartu, siekiant išvengti galimo cigarečių pakeičiamumo efekto, siūloma didinti akcizų tarifą ir cigarams bei cigarilėms. Akcizų tarifai padidėtų apie 6 %, cigarečių pakelis atitinkamai pabrangtų apie 10 ct. Šių akcizų tarifų didinimas taip pat prisidėtų ir prie sveikatingumo gerinimo tikslų.

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto. Jis teikiamas kartu su 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu. Projektu siūloma, siekiant sumažinti mažiausiai uždirbančių asmenų apmokestinimą, padidinti maksimalų mėnesio NPD taikymą nuo 310 iki 380 eurų. Įgyvendinus šiuos siūlymus, asmenims, uždirbantiems 50 % VDU, bendra mokesčių ir socialinių įmokų našta turėtų sumažėti iki 32,5 %. Atkreipiamas dėmesys, kad 2016 metais jis sudarė 36,5 % ir 4 punktais viršijo vidurkį. Kartu siūloma didinti neįgaliems asmenims taikomus individualius NPD: mažesnę negalią turintiems – nuo 320 iki 390 eurų, didesnę negalią turintiems – nuo 380 iki 450 eurų.

Kaip ir minėjau, siūloma atsisakyti PNPd už vaikus, kartu pereinant kitų teisės aktų pakeitimus prie tikslinių vaiko išmokų, kurios būtų mokamos už visus vaikus, nevertinant šeimos pajamų. Pagrindinis PNPd atsisakymo ir perėjimo prie išmokų vaikams tikslas yra padidinti mažiausiai uždirbančių pajamas ir mažinti skurdą. Šiuo metu galiojančioje apmokestinimo sistemoje mažiausiai uždirbantys negali visa apimtimi pasinaudoti PNPd už vaikus, o didžiausią naudą dėl PNPd panaikinimo ir perėjimo prie išmokų vaikams pajus būtent mažiausias pajamas gaunantys, o gaunančių didesnes pajamas padėtis neblogėja.

Siekiant tolygiau paskirstyti mokesčių našta smulkiajam verslui, t. y. individualia veikla užsiimantiems asmenims, siūloma individualios veiklos pajamas apmokestinti vienodu 15 % tarifu, neskirstant pagal 5 ir 15, o realią apmokestinimo našta reguliuoti mažinant patį apskaičiuotą gyventojų pajamų mokesťį, taikant mokesčio kredito metodologiją. Jo dydis būtų apskaičiuojamas pagal nustatytas formules. Taip būtų pasiekta, kad tais atvejais, kai individualios veiklos pelnas

neviršija 10 tūkst. eurų per metus, jis faktiškai būtų apmokestinamas 5 %; kai metinis pelnas viršija 10 tūkst. eurų per metus, jam taikomas efektyvus pajamų mokesčio tarifas palaipsniui kiltų, kol ties 30 tūkst. eurų riba pasiektų toliau jau nekintantį 15 % tarifą.

Siūloma naują individualios veiklos apmokestinimo sistemą taikyti ir iš individualios žemės ūkio veiklos gautoms pajamoms, jei šios pajamos viršija registravimosi PVM mokėtoju ribą, t. y. 45 tūkst. eurų, kartu nustatant dvejų metų pereinanąjį laikotarpį ir papildomai leidžiant iš pajamų atskaityti žemės įsigijimo išlaidas palaipsniui. Iki 35 tūkst. eurų mažinti šiuo metu taikomą 45 tūkst. eurų apyvartos ribą, kurią peržengus individualios veiklos pajamos nebegali būti apmokestinamos fiksuoto dydžio mokesčiu, mokamu įsigyjant verslo liudijimą. Kartu siūloma visas teises dėl fiksuoto dydžio mokesčio nustatymo ir lengvatų taikymo perduoti savivaldybėms.

Kartu, įvertinus praktikoje kylančius klausimus dėl kai kurių įstatymo nuostatų nuoseklumo, siūlomi kiti pakeitimai. Pavyzdžiui, siūloma nustatyti 500 eurų neapmokestinamąjį dydį taip pat ir už palūkanas, gaunamas per alternatyvaus finansavimo priemones, neapmokestinti naudos, gautos darbdaviui apmokėjus viešojo transporto bilietus, 5 % tarifą taikyti pajamoms iš visų rūšių atliekų, ne tik metalo laužo, kaip dabar, pardavimo.

Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Projektas teikiamas kartu su 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu. Projekto tikslas – plėsti ekonomikos augimui mažiau žalingą turto apmokestinimą, kas atitiktų Europos Komisijos rekomendacijas Lietuvai, ir didinti mokesčių sistemos progresyvumą.

Projektu siūloma progresiniu tarifu apmokestinti fizinių asmenų nekomercinės paskirties nekilnojamąjį turta, toliau neapmokestinant tokio turto vertės iki ribos, kuri ir galioja šiuo metu, t. y. 220 tūkst. eurų, esamą 0,5 % tarifą taikant tokio turto vertės daliai, viršijančiai 220 tūkst. eurų, tačiau neviršijančiai 300 tūkst. eurų; naują 1 % tarifą taikant tokio turto vertės daliai, viršijančiai 300 tūkst. eurų, tačiau neviršijančiai 500 tūkst. eurų; naują 2 % tarifą taikant tokio turto vertės daliai, viršijančiai 500 tūkst. eurų.

Kartu siūloma ir toliau 30 % didinti minėtus nekilnojamojo turto verčių intervalus tikslinėms socialiai jautrioms gyventojų grupėms, daugiavaikėms ar neįgalų vaikų auginančioms šeimoms. Taip pat siūloma atsisakyti galiojančio sektorinio pobūdžio lengvatos, kuria naudojasi komercinė veiklą vykdančias asmenys, t. y. panaikinti mokesčio lengvatą, taikomą nekilnojamojam turtui, kuri fizinis asmuo naudoja kulto apeigų, reikmenų gamybai ir kuri fizinis ar juridinis asmuo naudoja laidojimo paslaugoms teikti.

Dėl Pelno mokesčio įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto. Jis teikiamas kartu su 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu. Projektu siūloma skatinti produktyvias ir regionų plėtrą didinančias investicijas, išplėsti pelno mokesčio lengvatą į technologinį atsinaujinimą investuojančioms įmonėms, suteikiant teisę tokioms investicijoms mažinti iki 100 %, o ne 50 % (kaip dabar) apmokestinamojo pelno, nustatyti papildomą lengvatą į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą investuojančioms įmonėms, taikyti sumažintą 5 % pelno mokesčio tarifą įmonės pelnui, kuris gaunamas įmonės veikloje panaudojus vykdančias MTEP sukurtus patentais apsaugotus išradimus ar autorių teisėmis apsaugotas kompiuterines programas, atsisakyti baigtinių veiklų, iš kurių vykdymo gautam pelnui gali būti taikoma laisvųjų ekonominių zonų įmonėms nustatyta lengvata, sąrašo.

Šios lengvatos taikyti negalėtų tik prekybos veikla ir veikla, kuri nesuderinama su valstybės pagalbą reglamentuojančiais ES teisės aktais, užsiimančios įmonės. Taip pat siūloma, kad nustatytus kriterijus atitinkančios naujos LEZ įmonės dešimt mokesčių laikotarpių vietoj šešių šiuo metu nemokėtų pelno mokesčio, o kitus šešis mokesčių laikotarpius joms būtų taikomas 50 % sumažintas pelno mokesčio tarifas.

Skatinant Lietuvos gyventojų verslumą, nustatyti pelno mokesčio „atostogas“ naujam smulkiąjam verslui įmonių, kurių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokesčio laikotarpio

pajamos neviršija 300 tūkst. eurų. Už pirmąjį mokestinį laikotarpį apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas būtų apmokestinamas pelno mokesčio 0 % tarifu. Atsisakant neefektyvių lengvatų įtraukti į bendrą pelno apmokestinimo schemą žemės ūkio veiklą vykdančias įmones, smulkių žemės ūkio veiklą vykdančių įmonių pelnas ir toliau būtų apmokestinamas kaip ir kitose ūkio šakose, taikant pelno mokesčio 5 % tarifą, o stambią – 15 % tarifą. Žemės ūkio kooperatyvams siūloma išlaikyti pelno mokesčio 5 % tarifo taikymą, taip pat atsisakyti 0 % pelno mokesčio lengvatos socialinės įmonės statusą turinčioms įmonėms, atsižvelgiant į tai, kad socialinės įmonės siekia gauti pelną ir naudą ir iš tokios lengvatos tai gauna ne patys neįgalieji, o tiesiog įmonių savininkai. Atsisakyti sektorinės pelno mokesčio lengvatos, pagal kurią jūrų uosto ir oro navigacinių paslaugų rinkliavos priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Projektas teikiamas kartu su 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu. Projektu siūloma nuo 2018 m. sausio 1 d. taikyti lengvatinį PVM 5 % tarifą visiems receptiniams nekompensuojamiesiems vaistams. Šiuo metu taikoma, jei išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė negu 300 eurų. Tokia PVM lengvata siūloma siekiant padidinti vaistų prieinamumą, ypač socialiai jautriems gyventojams, įvertinus vaistų prekybos antkainių valstybinio reguliavimo mechanizmo taikymo galimybes, kas sudarytų sąlygas būtent galutiniams vartotojams gauti naudą dėl PVM lengvatos vaistams nustatymo.

Taip pat taikyti 9 % lengvatinį PVM tarifą šilumos energijai ir karštam vandeniui, nenustatant šios PVM lengvatos galiojimo pabaigos termino, kaip būdavo daugelį metų iki šiol.

Taip pat atlikti techninius PVM įstatymo 96 straipsnio pakeitimus, patikslinant statybos darbų sąvoką, atsižvelgiant į išdėstytas naujos redakcijos Statybos įstatymo nuostatas.

Dėl Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų, 2019 metų ir 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projekto. Kartu su 2018 metų biudžeto projektu teikiamu Seimo nutarimu tvirtinami trijų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos, neįskatinat savivaldybių biudžetams skirtų valstybės biudžeto asignavimų, planuojami rodikliai, pajamos ir asignavimai.

PIRMININKAS. J. Razma – dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (TS-LKDF). Viskas gerai. Ministras pristatė visą krūvą projektų, bet klausti ir pasisakyti už, prieš mes esame užsirašę prie atskirų projektų. Norėčiau, kad taip ir išliktų, nes balsavimai čia gali būti skirtingi. Kaip?

PIRMININKAS. Taip esame sutarę: klausime bendrai, motyvai bus...

J. RAZMA (TS-LKDF). Ką reiškia bendrai? Jeigu aš užsirašiau prie trijų projektų, jūs mane čia įrašote į vieną vietą. Kaip aš spėsiu per minutę užduoti tris klausimus? Kodėl toks jovalas ir?..

PIRMININKAS. Tam Seimas pritarė pradžioje ir pagal tokią tvarką dirbsime. Ačiū. (*Balsai salėje*) Gerai. Ministre, tęskite. (*Balsai salėje*)

A. KUBILIUS – dėl vedimo tvarkos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, tai, ką sako J. Razma, yra visiškai teisėtas reikalavimas. Taip, kaip užsirašėme visi iš eilės, dabar turite visiems duoti. Jeigu yra užsirašyta tris kartus, tris kartus ir duosite ar J. Razmai, ar A. Kubiliui.

PIRMININKAS. Ar galime bendrai visi sutarti dėl visų įstatymų, kuriuos pateikė ministras iki šiol, kad klausime ir kiek laiko? (*Balsai salėje*) Tiek, kiek spės, tiek ir klausime. Tik turime nustatyti laiko limitą. Mes turime iki 11 val. 50 min. baigti šį klausimą. (*Balsai salėje*) Prašau.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ar būtų galima? Pirmas dalykas, iš tikrųjų biudžetą priimame ir pateikimas būna vieną kartą per metus. Iš esmės ministrą mes matysime su biudžeto klausimu tik šiandieną, nei klausimų galėsime užduoti, nei daugiau ką nors ministras galės atsakyti.

V. ŠAPOKA. Antrą kartą matysite...

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų yra... Kiek čia jis pristatė įstatymų, aš net nežinau...

PIRMININKAS. Supratau.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Prie kiekvieno įstatymo yra užsirašę Seimo nariai. Dėl kiekvieno įstatymo bent po 10 minučių turi būti klausimams.

PIRMININKAS. Beje, čia yra biudžeto lydimieji klausimai, ne biudžeto. (*Balsai salėje*) Prašau. K. Glaveckas – dėl vedimo tvarkos. Prašau.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, tas klausimas jau gal dvidešimtmetį visą laiką išky-la. Jis išky-la tik dėl to, kad finansų ministras yra priverstas užsiimti dailiuoju skaitymu. Visa me-džiaga, kurią jis perskaitė, yra išdalyta. Kur kas protingiau būtų jam, kaip anuomet J. Hašekas rašė, kai buvo toks karo kapelionas Kacas, tai jis pradėdavo savo kalbą, apie ką nors pasakydavo tris žodžius ir paskui sakydavo „ir taip toliau“. Jeigu tą būdą būtum panaudojęs, mes iš tikro bū-tume turėję daugiau laiko klausti.

Dabar A. Kubiliaus pastaba, kad dėl kiekvieno pateikto klausimo visi mes galime pasisakyti ir paklausti. Iš tikro tai yra tiesa, nes jūs palietėte apie 30 klausimų. Potencialiai galite turėti ma-žiausiai 300 klausimų iš klausėjų, jeigu kiekvienas užduos po 30 klausimų. Pavyzdžiui, aš turiu 24 klausimus dėl kiekvieno šito – apie nekilnojamąjį turta, apie kitus dalykus. Tada reikia keisti patį žanrą, kad mes galėtume tik klausti. O kaip dabar yra, tai labai neprotinga. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Motyvai bus dėl kiekvieno, balsuosime dėl kiekvieno. Jūs jau kalbėjote dėl vedimo tvarkos. Ačiū. (*Balsai salėje*) Dėl visų kartu ar galime nusistatyti 20 minučių? (*Triukšmas salėje*) Dėl visų kartu. Nejuokauju, nes laikas yra limituotas ir darbotvarkę mes patvirtinome. (*Triukšmas salėje*) Gerai.

Balsuojame dėl to, kad skirtume klausti 20 minučių dėl pristatytų projektų. (*Triukšmas salėje*) Kas už tai, kad skirtume 20 minučių, balsuojate už, kas prieštaraujate, balsuojate kitaip. (*Triukš-mas salėje*) Balsuojame! (*Balsai salėje*)

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 64, prieš – 29, susilaikė 4, vadinasi, klausti yra skiriama 20 mi-nučių. (*Balsai salėje*)

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, dėl vedimo tvarkos galima?

PIRMININKAS. Negalima. Klausia Seimo narė M. Navickienė. Ruošiasi M. Majauskas. (*Bal-sai salėje*)

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Mes tikrai turime klausimų dėl vedimo tvarkos, Pirmininke, no-rėčiau, kad būtų atsakyta į juos. Kaip sudaryta klausėjų eilė?

PIRMININKAS. Klausėjų eilė sujungta iš visų užsirašiusiųjų. (*Balsas salėje: „20 minučių!?“*)

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau išlaikyti teisę klausti, kai bus išsiaiškinta šita situaci-ja. Ar galėtume kaip nors ją išsiaiškinti ir palikti galimybę man paklausti mano klausimo, Pirmi-ninke? (*Triukšmas salėje*)

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke! Gerbiamas Pirmininke, ar galima!? Ger-biamas Pirmininke!

PIRMININKAS. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gal truputėlį nėra iki galo aišku, kad šita situacija išties yra rimta. Mes svarstome svarbiausius metų įstatymų projektus ir mes jau-čiame, kad pasisakyti galimybės tikrai neturės žmonės, kurie yra užsirašę. 20 minučių yra pajuo-ka. Norėdami pabrėžti šios pajuokos stiprumą, mes esame pasirengę palikti salę, išeiti, kad tada valdantieji patys galėtų prisiimti savo biudžetą, patys už jį balsuoti. Tada aš tiesiog pakartosiu tai, kas buvo pasakyta, kad gal jūs tada tiesiog ir balsuokite šiandien už biudžetą, nes diskusijai laiko nėra palikta. (*Balsas salėje: „Galima dar?“*) (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. A. Armonaitė. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkui. Iš tikrųjų, kai jūs paskelbėte balsavimą dėl 20 minučių, nebuvo visiškai aišku, kokia yra alternatyva. Eilė klausiančiųjų buvo sudaryta atskirai už kiekvieną klau-simą, tai aš norėčiau, kad visi, kurie yra sąrašė, visi turėtų galimybę paklausti. Pagal Statutą kiek-vienam klausimui turi būti suteikta bent 10 minučių, tai prašau laikytis Statuto, leiskime visiems norintiems paklausti, jeigu biudžetas yra labai svarbus Seimo prioritetas.

PIRMININKAS. Biudžetui buvo skirta laiko tiek, kiek pasiskyrėme, o lydimiesiems įstaty-mams pasiskyrėme čia. (*Balsai salėje*)

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, imkime ir raskime kompromisą. Ministras pateikė lydimuosius įstatymų projektus, taip. Pateikimą mes išgirdome. Dabar galime galbūt grupuoti, o grupavimas būtų labai paprastas: imame pirmąjį klausimą dėl savivaldybių biudžetų, kur yra,

paklausia tie, kurie užsirašę dėl savivaldybių biudžetų, tada grupuojame kitą grupę, kur yra bendri lydimieji, tada bus ir greitai, nes mes turime nusistatę laiką, ir dirbame, nes dabar mes gaištame laiką tuščiai. Gal tada galime taip ir daryti? (*Balsas salėje: „10 minučių klausti!..“*) Taip mes ir darysime pateikimo metu, ministras dabar... Siūlyčiau, jeigu pritarumėte tokiai tvarkai... (*Balsai salėje*) atsako į klausimus... (*Triukšmas salėje*) Savivaldybių jau buvo, taip? (*Balsas salėje: „Taip.“*) Biudžeto sandaros įstatymas ir yra trys įstatymai, kurie eina kartu – Finansinių nusikaltimų tyrimo ir Vadovybės apsaugos. Yra norinčių klausti dėl šitų trijų įstatymų projektų? (*Triukšmas salėje*) O kur dingę sąrašai? (*Triukšmas salėje*) Yra sąrašai. Na, štai. Ponia Violeta, prašome atkurti sąrašus. Ir 10 minučių klausiamo. O po to eisime pagal kitus įstatymus. (*Balsai salėje*) Viskas. (*Balsas salėje: „Tai dabar dėl kiekvieno?“*)

11.44 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4, 6, 10, 14, 15, 18, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-1229 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Dėl kiekvieno duodame. Gerai. Dėl Biudžeto sandaros klausia Seimo narė R. Tamašunienė, ruošiasi A. Sysas. Klausti – minutė, atsakyti – dvi.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, Pirmininke. Iš tikrųjų mes, paskirstę laiką, tai, man atrodo, padarėme dar blogiau, nes dėl kiekvieno klausimo bus lygiai po 10 minučių, o ne dėl svarbesnių ilgiau. Na, bet mes taip nusprendėme, taip ir dirbsime, nes Pirmininkas jau paskelbė.

Aš ministro noriu paklausti dėl vaiko pinigų. Iš esmės atsiranda mūsų frakcijos idėja Lietuvai ir vaiko pinigai atsiranda kaip atskira, tikslinė išmoka, naikinamas PNPD, kuris iš tikrųjų buvo socialiai neteisingas, mažas pajamas gaunantys žmonės augindami tris vaikus gaudavo lygiai nulį, o didesnes pajamas gaunantys žmonės gaudavo pinigus už kiekvieną vėlesnį vaiką. Jūs pristatydami parodėte skaidres, kaip didės šeimos pajamos, tačiau vis dėlto norėtusi žinoti. Minimalias pajamas mes suprantam, kad gaus po 30 eurų už vaiką, tačiau kaip tai palies virš vidutinio darbo užmokesčio uždirbančių abiejų tėvų šeimos biudžetą, norėčiau išgirsti.

PIRMININKAS. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Taip pat kodėl pasirinkta tokia siaura vaiko pinigų kryptis? Mes tik sprendžiame socialinės atskirties ir skurdo klausimą...

PIRMININKAS. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). ...bet nesprendžiame demografinės projekcijos, nes pati suma yra labai menka, tai ar jina bus didesnė?

PIRMININKAS. 1 min. 30 sek.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų dėl vaiko pinigų pakeitimo vietoj PNPD, kaip ir pristatymo metu atkreipiau dėmesį, kad tą teigiamą poveikį pajus tie, kurie uždirba iki kiek daugiau nei vidutinis atlyginimas, taip pat ypač pajus tie, kurių pajamos yra ypač žemos. Tai ta tvarka, kuri galioja šiuo metu, išlieka. Kalbant apie... Koks antras klausimas? (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas...

V. ŠAPOKA. Kodėl 30 eurų, kodėl ne 40 ar ne 100, tai tiesiog riboja fiskalinės drausmės taikyklės, o ta skiriama suma, kadangi jina yra virš 100 mln. eurų, na, iš tikrųjų labai reikšminga.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas ministre, aš klausiu iš Biudžeto sandaros įstatymo, tas, kuris pažymėtas, aš specialiai užsirašiau. Žinau, kad yra kitame įstatyme numatyta tiksliau naudoti socialinėms reikmėms skirtas lėšas. Mes matėme, kaip jos buvo naudojamos, jos buvo ir asignavimų įsiskolinimams dengti, dalis savivaldybių naudojo. Dabar jūs keičiate 2 straipsnio 6 straipsnį, bet vėlgi tas įrašas yra toks pakankamai dviprasmiškas. Ar po priimtų pataisų tikslinėms socialinėms reikmėms naudojamos lėšos nebus naudojamos asignavimų skoloms dengti? Klausimas tiesiai šviesiai.

V. ŠAPOKA. Taip. Tai pagal tai, kaip yra suformuluota, manau, tų teisinių neaiškumų nėra, nes yra aiškiai pasakyta, jog bus naudojama tik socialinei sričiai.

PIRMININKAS. Dėl motyvų užsirašiusių dėl šito projekto nėra. (*Balsai salėje: „Balsuojam! Balsuojam!“*) Balsuojam.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 65, prieš – 1, susilaikė 32. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas yra Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Audito komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti 2017 m. lapkričio 23 d.

11.49 val.

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1230 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas projektas Nr. XIIIIP-1230. Klausti norėtų... Projektas Nr. XIIIIP-1230. Niekas neužsirašė klausti dėl šio projekto.

Motyvai. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl projekto Nr. XIIIIP-1230. (*Balsai salėje*)

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 71, prieš – 1, susilaikė 21. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstyti siūloma taip pat lapkričio 23 dieną.

11.51 val.

Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 17 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1231 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas projektas Nr. XIIIIP-1231. Klausti neužsirašė. Motyvai. (*Šurmuly salėje*) Dėl motyvų. Motyvai prieš – Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš kreipiuosi į gerbiamąjį Seimo Pirmininką, kuris čia, salėje, yra ir kuris naudojasi Vadovybės apsaugos departamento paslaugomis pagal įstatymą. Ar jūs negalvojate, kad gali kilti problemų, jeigu dabar Vadovybės apsaugos departamento finansus toliau valdys vidaus reikalų ministras ir Vadovybės apsaugos departamentas nebeturės savarankiškų pinigų, o pareigūnai, kaip žinia, jų daug yra Lietuvoje, kartais sugalvos streikuoti? Dažniausiai tokiu atveju ministrai pradeda ieškoti iš visur pinigų ir paims pinigų iš Vadovybės apsaugos departamento, padidins galbūt atlyginimus kokiems nors aktyviems profsajungų veikėjams ir jūs, gerbiamasis Pirmininke, liksite be apsaugos. Aš siūlau nebalsuoti už šitą įstatymą.

PIRMININKAS. Aš jaučiuosi labai saugiai ir be apsaugos mūsų Lietuvoje, todėl nemanau, kad tai yra problema, ką jūs iškėlėte.

Balsuojame. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 77, prieš – 2, susilaikė 24. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

11.53 val.

Kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 1, 2, 3, 8, 10 straipsnių pakeitimo ir 4 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1232 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas – Kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1232. Klausti norėtų Seimo narys J. Razma. Ruošiasi J. Olekas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, ar nemanote, kad tuo siūlymu, kai atsisakoma bent minimalios garantijos dėl finansų apimties kelių priežiūrai ir plėtrai, pasiūsite blogą signalą žmonėms, kurie susirūpinę kelių būkle, ir tikrai ji Lietuvoje yra tragiška. Taip, teoriškai biudžeto programose mes galime įsivaizduoti, kad numatome ir dar didesnes sumas, bet garantijų nėra, tokių, kokios buvo šiame įstatyme dabar. Ir jeigu šiems metams turbūt nenorite kažko drastiško daryti, tai neaišku, kaip bus kitais metais, kai pritrūks pinigų. Ar nebus tęsiamos senos tradicijos paimti iš kelininkų, kurių nebegins iki šiol buvusi bent ta minimali garantija?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tai turbūt du pagrindiniai aspektai. Pirma, Konstitucinio Teismo išaiškinimus, manau, demokratinėje šalyje privalėtume vykdyti. Tai viena. Antra, *de facto* šitos tvarkos jau daug metų nesilaikoma per vadinamąją žvaigždutę. Kad sistema yra išbalansuota, tai yra akivaizdu, nes jeigu liktume prie galiojančios tvarkos ir be jokių žvaigždutėlių laikytumės, tai padidėjimas šioje srityje būtų tokio paties dydžio kaip ir krašto apsaugai tam, kad pasiektume 2 % mūsų išpareigojimų sąjungininkams. Akivaizdu, kad yra tiek teisinės priežastys, tiek ekonominės priežastys šitą tvarką keisti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo nario J. Olekas. Ruošiasi R. Sinkevičius.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis ministre, man atrodo, nekokrektiška čia priešpriešinti dabar krašto apsaugą ir kelių sutvarkymus, nes iš tikrųjų keliams prižiūrėti ir tvarkyti lėšų trūksta ir kelių tvarkymas labai ženkliai atsilieka. Aš priminsiu, kad vienais iš geresnių metų buvo tvarkoma virš 400 kilometrų žvyrkelių, asfaltuojama. Dabar galime tokius laikus prisiminti kaip gerą sapną. Manau, kad šitie jūsų argumentai iš tikrųjų nekokrektiški ir ne vietoje. Aš vis tiek kviečiu labai aiškiai pasakyti, kaip kitaip galima užtikrinti įstatymiškai, kad keliams finansuoti lėšos būtų paskirtos?

V. ŠAPOKA. Atkreipsiu dėmesį, kad Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad tų procentinių dalių nustatymas prieštarauja Konstitucijai, nes riboja tiek Vyriausybės, tiek Seimo dispoziciją nustatyti išlaidų rodiklius. Tai yra viena.

Kalbant apie kilometrus, aš net neabejoju, kad bus tų kelių nutiesta daug daugiau dėl kelių priežasčių. Viena. Faktiškai iš esmės yra keičiama struktūra ir numatyti saugikliai tam, kad iš tikrųjų būtų ir kaina kelių tiesimo mažesnė, ir kokybė didesnė. Kitas dalykas, turint omeny, kad yra didžiulis savivaldybių finansavimo šuolis, tai savivaldybės taip pat galės dalį lėšų skirti būtent keliams tiesti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Sinkevičius. Ruošiasi Č. Olševskis. Klausia Seimo narys Č. Olševskis. Ruošiasi A. Anušauskas.

Č. OLŠEVSKI (LLRA-KŠSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis ministre, noriu paklausti dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos likimo. Viena iš aktualiausių problemų yra prasta vietinės reikšmės kelių, gatvių, kurie sudaro didžiausią visų Lietuvos kelių dalį, būklė. Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybės nepajėgios šio klausimo spręsti, buvo padidinta vietinės reikšmės keliams nuo 20 iki 30 % šios programos lėšų, kas užtikrino efektyvesnę kelių priežiūrą. Mūsų siūlymas – išvis didinti iki 40 % šių lėšų vietinės reikšmės keliams. O dabar neaiškus mechanizmas, kaip bus padidintos lėšos savivaldybėms.

V. ŠAPOKA. Kalbėdamas apie savivaldybes, aš galiu tik pakartoti – yra didžiulis šuolis to bendro finansavimo, nuo 140 mln. beveik iki 260 mln., ir savivaldybės yra tikrai finansiškai savarankiškos tam, kad galėtų skirti tas lėšas ten, kur jų labiausiai reikia, ir ten, kur iš tikrųjų kelių būklė yra labai prasta. Manau, kad savivaldybės, gerbdamos savo rinkėjus, tas lėšas ten skirs.

Dabar dėl Kelių fondo programos. Manau, kad taip pat buvo nemažai žingsnių dėl to, kad tos išlaidos būtų efektyvesnės, kaip jau ir minėjau anksčiau, o dėl jos pačios struktūros, manau, tą diskusiją galima pratęsti su susisiekimo ministru.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas. Ruošiasi E. Pupinis.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, jūs, pristatydamas šį projektą, minėjote, kad dabar bus galima sieti fondo lėšų dydį su šitos programos finansavimu, su ekonomine padėtimi Lietuvoje. Ar galima suprasti, kad, pavyzdžiui, jeigu kis ekonominė padėtis Lietuvoje, jeigu anksčiau tai buvo nuo akcizų procentinis finansavimas, dabar to nėra, tai tos fondo lėšos bus mažesnės, gali būti mažesnės? Ar keisis koku nors būdu šių lėšų naudojimo kontrolė, nes visi žinome, kokių problemų yra dėl kelių priežiūros ir iš tikrųjų to naudojimo kontrolės visada trūko?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai galiu patikinti, kad tiek anksčiau, tiek dabar galutinį sprendimą dėl finansavimo dydžio priims gerbiamasis Seimas. Jeigu ekonomika trauksis ir Seimas nutars, kad, užuot padėjus skurdžiausiems sunkmečiu, vis dėlto reikia daugiau kelių tiesti, Seimas tai tikrai galės padaryti tiek pagal ankstesnę tvarką, tiek pagal naują tvarką. Manau, kad šiuo atveju visi svertai tikrai lieka Seime.

Kalbant apie didesnę kontrolę, manau, kad tie veiksmai, kurie yra daromi šioje srityje, tikrai rodo stublinamus žingsnius didinant skaidrumą, ir aš net neabejoju, kad ta panaudojama kontrolė jau dabar yra sustiprinta ir dar labiau sustiprės.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi R. Sinkevičius, sugrįžęs į šalę.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, čia jau daugelis išsakė nuogastavimus, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo programa tampa neapibrėžtu reiškiniu, ir čia ne tik negalime prognozuoti, kiek kelių bus nutiesta, bet ir verslas negali prognozuoti, kokios bus reikalingos apimtys. Iš tikrųjų jis žinojo, buvo stabilu, maždaug galėjo prognozuoti. Aišku, vieną kitą kartą valstybė įsimašydavo į procesus, paimdama pinigus, bet iš tiesų tie pajėgumai leisdavo orientotis. Šiuo metu gali būti tokių atvejų, kada verslas, užsiimantis kelių tiesimu, nenorės daryti savo plėtros. Šiuo atveju mes vėl turėsime problemų, jeigu pateiksime didesnę finansavimą. Iš tikrųjų galbūt tos paslaugos bus atliekamos ne Lietuvos įmonių, o kažkokių kitų įmonių, kurios laimės tam tikrus kontraktus. Ar čia gerai? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, jeigu realiai pažiūrėtume, manau, kad prognozuojamumas pagerės, nes, žinia, naudojant tą žvaigždutę, tai nuo prognozuojamų dydžių, kurie priklauso nuo akcizų, finansavimas skirdavosi kaip diena ir naktis, ir tai keisdavosi paskutinę akimirką, kai pritrūkdavo lėšų kitoms sritims. Manau, kad tą ydingą tvarką reikia keisti ir tai sieti su bendros ekonominės situacijos gerėjimu, kaip ir šiuo metu yra pasiūlyta biudžeto projekte.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiamasis ministre, šiek tiek apie Kelių priežiūros ir plėtros programą. Jūs išvardinate, kodėl keičiate tos programos biudžeto formavimo principus. Tai yra rimtas argumentas. Iš kitos pusės, aš suprantu, jeigu tų principų bus laikomasi, tai Kelių priežiūros ir plėtros programos augimas bus pernelyg didelis, palyginti su kitomis veiklos sritimis, nebus pinigų dengti PVM lengvatą šildymui, dar kitų dalykų, kas yras pakankamai suvokiama. Bet norėtusi, kad ta programa turėtų prognozuojamumą į ateitį, nors ir kokiu principu mes ją sudarytume, kadangi kelių tiesyba yra ne vienu metų projektas. Pavyzdžiui, automagistralės „Via Baltica“ nutiesimas nuo Lenkijos sienos iki Kauno, projektai užims po keletą metų ir finansavimas turi būti prognozuojamas. Kaip tą dalyką geriau padaryti?

V. ŠAPOKA. Aš manau, kad strateginį planavimą šioje srityje ir kaip turėtų jis kisti, geriau pakomentuotų susisiekimo ministras, bet, mano asmeniniu įsitikinimu, tai turėtų būti numatyta ministerijos strateginiame plane, kuris sudaromas trejiems metams į priekį tam, kad būtų aiškiai matomi tie skaičiai ir kad verslas galėtų prognozuoti savo veiklą.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas klausiti baigėsi ir klausėjai taip pat. Motyvai už, motyvai prieš. Motyvai už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Išties, kolegos, ar ne keistai skamba, kai kolegos pasakoja, kaip buvo gerai, kai asfaltuodavo 400 ar kiek kilometrų, ir taip buvo matuojamas šitos programos efektyvumas, nauda ir dar kažkokie kiti dalykai. Galbūt tai lygiai tas pats, jei mes Seimo narių darbo kokybę vertintume pagal tai, kiek kadencijų jie išbuvo. Pavadinkime tai tam tikromis žirkėmis.

Iš tiesų tikrai norėčiau pasidžiaugti tais saugikliais, apie kuriuos čia buvo kalbama ir kas yra užfiksuota. Realiai tikrai turime didelį įdirbį, kalbant apie kelio kilometro nutiesimo kainą. Galbūt visi girdėjome tas istorijas ir žinome. Tikėtina, kad tai atpiginis ir padidins tų kilometrų kiekį.

Taip pat kokybė. Ta pati paminėta „Via Baltica“. Žinome, koks buvo jos garantinis laikotarpis, kiek laiko ji turėjo laikyti ir kaip šiandien ji tarnauja, kiek kartų remontuota ir vėl šiandien reikia remontuoti tas atkarpas, kurios buvo padarytos prieš 5 ar 10 metų. Manau, atsakymas yra aiškus. Kokybės reikalavimai turėtų užtikrinti tų darbų efektyvumą ir ilgaamžiškumą.

Aišku, labiausiai džiugina finansavimo padidėjimas savivaldybėms, ką minėjo ministras. Didesnės lėšos leis savivaldybėms paskirstyti būtent patiems opiausiems regiono keliams, galbūt *pagreideriuoti*, paasfaltuoti, kiemams prižiūrėti. Išties yra visos galimybės ir noriu tik pasidžiaugti, kad atsirado ta išplėstinė saugiklių sistema, apie ką mes kalbame, o ne tik matavimas kilometrais, kurie dažnai...

PIRMININKAS. Laikas.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). ...vėliau išnykdavo, ištirpdavo ir kitaip dingdavo. Ačiū, ministre, ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, dabar buvo labai aiški sistema ir logiškas pagrindimas, kaip sutelkiami pinigai kelių priežiūrai ir plėtrai. Daugiau važinėja, daugiau perka kuro, daugiau sumoka akcizo, atitinkamai auga ir lėšos tai programai. Prideda lėšos iš įvairių kelių mokesčių. Mes galime matyti, jeigu nepakanka tų lėšų, planuoti kitokius kelių mokesčius kroviniams transportui ir t. t.

Dabar vietoj to lieka paprasta biudžeto eilutė, Seimo politinė valia, jokių garantijų, jokie įsipareigojimo, kiek tų lėšų bus dar kitiems metams, jokių prognozių, tik paprasčiausia Seimo politinė valia. Man labai keista, kad už tokią poziciją, kaip suprantu, pasisako ir du buvę susisiekimu ministrai, buvę socialdemokratai, kurie turėtų gerai suvokti, koks svarbus tos srities finansavimas, jo nepakankamumas. Bet, kaip matau, užsirašo kalbėti už šį ministro teikimą.

Dėl biudžetinių dalykų. Jeigu ministras siūlytų naikinti Sveikatinimo fondą ir Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondą, ir kitus, kur irgi yra tam tikri įstatymais fiksuoti konkretūs atskaitymai nuo atskirų mokesčių, aš galbūt suprasčiau, bet to nėra. Yra imama tik žuvininkystės sritis ir Kelių programa. Kodėl tik į šitas sritis nusitaikyta, jeigu jau tokie nuoseklūs biudžeto konstitucingumo gynėjai?

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti, turime apsispręsti po pateikimo balsuodami.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 63, prieš – 12, susilaikė 26 Seimo nariai. Po pateikimo pritarta. Siūdomi komitetai: Biudžeto ir finansų komitetas ir Audito komitetas. Siūloma svarstyti 2017 m. lapkričio 23 d.

Toliau Seimo posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, Kęstutis gal repliką po balsavimo, bet sutarkime, kad...

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau, kad mano balsas būtų įskaitytas kaip balsavusio prieš.

PIRMININKĖ. K. Masiulis balsavo prieš.

12.11 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1233 (pateikimo tęsinys)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Žuvininkystės įstatymas. Gerbiami kolegos, turite klausimų ministrui? Ar ministras dar gali atsakyti, ar nori penkių minučių pertraukos? Gali atsakyti. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš pratęsiu J. Razmos, galima sakyti, klausimų tęsinį, nes su Žuvininkystės įstatymu daroma lygiai tas pat, kas buvo ir su Kelių. Buvo aiškus formavimo metodas, kaip formuojami pinigai toliau plėtoti žuvininkystę, gerinti išteklius, gamtinius resursus mūsų ežeruose. Dabartiniu metu mes visus fondus, kaip buvo sudaromas šis fondas, visas lėšas naikiname ir centralizuojame. Ar nebus pabloginta mūsų labai svarbaus rekreacinio gamtos area-lo situacija?

PIRMININKĖ. Ministre!

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tiesiog pakartosiu. Tikslas yra Konstitucinio Teismo išaiškinimo atitiktis. Kaip su Kelių fondu, tai lygiai taip pat ir šioje srityje – bet kuriuo atveju dėl finansavimo dydžio galutinis žodis yra Seimo. O kalbant apie 2018 metų projektą, tai tikrai nemažėja.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už, prieš? Nuomonių prieš nėra, tai, Kęstuti, gal nekalbėkite. Gerbiamieji, balsuojame.

Gerbiamieji kolegos, jūs tikriausiai matėte, kad biudžetui ir lydimiesiems įstatymams skirtas laikas baigėsi, bet mes natūraliai pratęsiame, kad pabaigtume pateikti ir visus lydimuosius įstatymų projektus. Tam neprieštaraujate. Ačiū.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 64, prieš – 3, susilaikė 32. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Audito komitetas. Svarstome lapkričio 23 dieną.

12.13 val.

Valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-681 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1234 (pateikimo tęsinys)

Kitas – dėl Valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio... Yra norinčių paklausti? Yra. J. Razma klausia pirmasis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, ar sutiksite, kad aiškinamuoju raštu, motyvuodamas šio projekto teikimą, jūs Seimo nariams neviseškai logiškai aiškinate, kodėl yra tas teikimas? Jūs sakote, kad bus valstybės tarnybos nauja reforma ir neapsimoka čia daryti suglaudavimo atlyginimų, kuris numatytas nuo sausio 1 dienos, bet akivaizdu, kad jūsų biudžeto projekte jokiais naujais principais dėl tos numatomos reformos nėra padaryti skaičiavimai mokos fondų, jie yra paskaičiuoti pagal šiandien galiojančius įstatymus ir valstybės tarnybos koeficientus. Kodėl vis dėlto jūs nepripažįstate, kad viešojo sektoriaus atlyginimų diferenciacija labai didelė, kad niekur nėra tokio skirtumo tarp ministro ar Konstitucinio Teismo teisėjo atlygimo ir, sakykime, kokio...

PIRMININKĖ. Kolega, klauskite!

J. RAZMA (TS-LKDF). ...valstybės tarnybos specialisto ar mokytojo atlyginimo? Kodėl nepadaryti to šio tokio glaudinimo?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Aiškinamajame rašte yra aiškiai išdėstyti motyvai. Galiu patvirtinti, kad jie yra susiję su numatoma valstybės tarnybos reforma. Niekas neužginčys, kad tie projektai yra parengti, bet, kaip žinome, teikdamas biudžeto projektą, kaip finansų ministras turi remtis galiojančiais teisės aktais. O kalbant apie atlyginimų didinimą, tai yra numatyta didinti bazinį dydį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, Biudžeto projektas – svarbiausias įstatymas ir jo vykdymą turės užtikrinti valstybės tarnautojai daugiausia, nes tai yra ministerijos ir visos kitos institucijos. Dabar jūs, Vyriausybė, siunčiate signalą valstybės tarnybai ir valstybės tarnautojui. Jų dabar daug žiūri per televiziją šitą mūsų diskusiją. Jūs siunčiate signalą, kad bazinį dydį didinsite ne 12 eurų, koks buvo iki krizės, o tik 1,5 euro. Maža to, šitą įstatymą, jau būdami valdžioje, antrą kartą siūlote nukelti, nes pirmą kartą nukėlėte aštuntą sausio... praeitų metų rudenį, svarstant biudžetą. Maža to, ten nedidiname atlyginimo, nevertiname šitų žmonių darbo, dabar...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). ...ir šiuo įstatymu taip pat darote tą patį. Tai kokį signalą gauna valstybės tarnautojai?

V. ŠAPOKA. Priminsiu, kad 18-tais metais valdžia gerbiamas A. Sysas buvo. Kalbant apie... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, netriukšmaujame. Atsakome į klausimą tam Seimo nariui, kuris jį uždavė. Visi klauso.

V. ŠAPOKA. Kalbant apie valstybės tarnautojams siunčiamą signalą, kad laukia esminė valstybės tarnybos reforma. Tikėtis, kad turėdami dabartinius įstatymus mes gražinsime pasitikėjimą tiek valstybės tarnautojų, tiek gražinsime šitos profesijos prestižą be rimtos reformos nėra įmanoma. Todėl ir yra parengti teisės aktų projektai, kad šita reforma įvyktų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų bazinio dydžio didinimas (tai yra viena) ir šio įstatymo pateikimas yra du skirtingi dalykai. Vienas kitam netrukdo. Aš suprantu, kad lėšų viskam nėra, tačiau kai rašoma aiškinamajame rašte, kad priėmus projektą jis neturės įtakos verslo sąlygoms, plėtrai, tai mes matome, kad valstybės tarnyba susiduria su tikrai rimtomis problemomis. Trūkstant kompetencijų, europinių lėšų panaudojimas, projektų rengimas, viskas stringa. Žmonės išeina į privatų verslą. Šiuo atveju aš vis dėlto siūlyčiau įvertinti įtakas ir verslo sąlygoms, plėtrai, nes neigiamos pasekmės matomos jau dabar. Aš supratau...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Norėjau tik tiek pasakyti.

PIRMININKĖ. Jūs siūlote įvertinti.

Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, žinoma, aš suprantu, kad čia ne finansų ministro problema yra, o daugiau galbūt vidaus reikalų ministro problema, kad iki šiol yra neparengtas vadinamasis Valstybės tarnybos įstatymo projektas, bet vis dėlto tikrai ta žinia, kurią siunčiame šiandien svarstydami Valstybės biudžeto įstatymo projektą, kad valstybės tarnybos laukia reforma, kai neplanuojama jokių lėšų padidėjimo, nes netgi jūsų teikiamas bazinio dydžio pakėlimas valstybės tarnybai, ir ne tik valstybės tarnybai, bet kas yra svarbiausia, visiems viešojo sektoriaus darbuotojams ir pagal darbo sutartis dirbantiems žmonėms, kurie dirba labai sunkų darbą ir yra tikrai tie nematomo mūsų lauko kariai, kurie teikia žmonėms, sunkiai gyvenantiems skurde, turintiems pajamų nelygybę, viešąsias paslaugas...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolege!

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Iš tiesų, ministre, noriu paklausti. Ką jūs ketinate padaryti ir su vienu, ir kitu projektu, kurį teikiate dėl Valstybės tarnybos įstatymo? Ar jūs ruošiatės didinti jų perkamąją galią...

PIRMININKĖ. Klausti – minutė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). ...ar jūs norite vis dėlto sutaupyti valstybės biudžeto lėšas?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Jeigu pradėčiau dėl motyvų, tai pakartosiu, jie numatyti aiškinamajame rašte. Yra numatoma reforma... Manau, tikrai užteks ryžto tiek Vyriausybei, tiek Seimui tai reformai pritarti.

Kai kalbame apie struktūrinės reformas, ar tai būtų valstybės tarnyba, ar kitos sritys, tai jos nėra savaime susijusios, jog štai tiesiog skiriame daug daugiau pinigų ir problemos bus išspręstos. Struktūrinės reformos ir reikalingos tam, kad esamus išteklius mes paskirstytume kur kas efektyviau.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia E. Pupinis, taip?

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Čia panašių klausimų buvo. Ar iš tikrųjų 12 mln. klausimas yra tas klausimas, kurio šiuo metu Vyriausybė negalėjo išspręsti?

Tada kitas klausimas, kur garantijos ir kas prisiims atsakomybę, kad kitais metais vėl valstybės tarnautojai bus palikti laukti, kad vėl kas nors pasikeis? Ar iš tikrųjų esate garantuotas, kad kitais metais visą valstybės tarnybos reformą galėsime padaryti? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Pakartosiu dėl motyvų. Jie išdėstyti aiškinamajame rašte ir aš juos paminėjau jau keletą kartų. Kalbant apie valstybės tarnybą, tai visa atsakomybė gula ant Vyriausybės ir Seimo. Tam, kad būtų padaryta atitinkama reforma, Vyriausybė turi padaryti savo darbą, Seimas turi padaryti savo darbą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nuomonė prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Tikrai kviečiu balsuoti prieš. Manau, kad šiuo atveju ministras be reikalo bando prisidengti būsima reforma, kurios turinys visiškai neaiškus, gindamas šį neįprastą Vyriausybės siūlymą. Išties 12 mln. eurų nėra tokia jau milžiniška suma, kurios Vyriausybė negalėjo surasti. Jeigu tas įstatymas būtų galų gale įsigaliojęs nuo sausio 1 dienos, būtų šiek tiek stipriau padidėję mažiausi valstybės tarnautojų atlyginimų koeficientai, ta sistema būtų tapusi solidaresnė, socialiai tokia sąžiningesnė ir iš tikrųjų būtų turėję daugiau galimybių išlaikyti gerus specialistus, einančius tas ne pačias aukščiausias pareigas, bet labai svarbias, ir pritraukti naujus. Dabar visa tai skandinama kažkokioje neapibrėžtoje reformoje, kuriai, beje, šitas koeficientų padidinimas būtų nė kiek netrukdes. Jeigu daroma, tai daroma reforma, kiti principai ir viskas prasideda nuo tos reformos pradžios. Čia, manau, yra netinkamos priedangos ir siūlau nepalaikyti ir nepasiųsti to blogo signalo. Manau, kad Vyriausybė, sugražinus biudžeto projektą, būtų pajėgi tą 12 mln. eurų surasti.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – A. Sysas, jeigu jis nejuokauja.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke, jūs gi ne A. Kašpirovskis, kiaurai nematote dar, bet jau einate link to. Tikrai šiuo atveju aš tikrai pasisakysiu už šitą padidinimą. Manau, jis

atsirado būtent dėl to, kad buvo ir pono A. Anušausko, ir mano įstatymų projektai, ir mes atkreipėme dėmesį į tai, kad valstybės tarnybai ir visam viešajam sektoriui reikia didinti. Aš noriu priminti, kad yra dar keli projektai užregistruoti, ir svarstymo metu mes turėsime galimybę svarstyti ir juos, nes jie po pateikimo yra perėję. Aš manau, geriau žvirblis rankoje negu gandras danguje, kaip aš dažnai dabar mėgstu sakyti. Šiuo atveju vis tiek valstybės tarnautojų koeficientas vidutiniškai, dirbančių netgi Seime padėjėjų, yra 11–12. Jūs galite padauginti ir žiūrėti, kad tai nėra pusantro euro. Aišku, norėtusi grąžinti į 2008 metų prieškrizinį lygį ir to mes sieksime svarstymo metu, o šiuo atveju aš siūlau pritarti, nes vis tiek žmonės gaus daugiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame. Gandrai gerai, nes jie neša vaikus, ir tai yra džiaugsmas, o mums vaikų Lietuvoje reikia.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 71, prieš – 10, susilaikė 22. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymas lapkričio 23 dieną.

12.25 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1235 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo. Nori klausti A. Sysas. Prašau, kolega. (*Balsai salėje*) Gerbiamas J. Olekas neužstoja A. Syso, kuris nori paklausti. A. Sysas nebenori klausti. Klausia A. Armonaitė. (*Balsai salėje*) Na, jūs diskutuojate kitais klausimais. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Gerbiamas ministre, mano klausimas yra susijęs su „Sodros“ lubomis. Tos idėjos, kaip suprantu, jūs atsisakėte, nors tai turėtų labai pozityvią įtaką investicijoms ir naujų darbo vietų kūrimui. Tuo tarpu „Sodros“ lubos egzistuoja ūkininkams. Kaip manote, ar iki galo yra sąžiningas toks *status quo* ir ar neplanuojate to keisti? Kiek aš pamenu pirminės diskusijas, tai Vyriausybė ir Finansų ministerija kalbėjo apie galimybę įvesti „Sodros“ lubas. Visos mūsų regiono valstybės jas turi. Jas turi net Ukraina. Dėkoju.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Šiuo atveju ūkininkų tikrai nereikėtų išskirti, nes lubas turi visi, kas užsiima individualia veikla, ar tai būtų ūkininkas, mokytojas, žurnalistas, ar kas tik norite.

Kalbant apie lubas, taip, iš tikrųjų Vyriausybė buvo pasisakiusi, kad jos atsirastų. Deja, dėl finansinių galimybių nuo aukštos sumos – 120 VDU ir diskusijose su verslininkais tapo akivaizdu, kad tokios aukštos lubos neduotų rezultatų, jeigu kalbėtume apie ženklesnę investicijų pritraukimą.

O kalbant apie tai, jog šitas klausimas yra svarbus ir jį reikia tikrai spręsti, tai esame sutarę, kad šitą klausimą spręsimė kartu su esmingesne visos „Sodros“ sistemos reforma. Manau, kad tikrai šitas klausimas kitais metais grįš į darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, norėjau paklausti dėl „Sodros“ skolos išdėstymo iš esmės ir kada ji bus eliminuota. Kaip, jūsų įsivaizdavimu, per šią kadenciją, kokius numatote... Dabar perkeliama į valstybės biudžetą tik aptarnavimas, bet kaip įsivaizduojate, 3,7 mlrd. eurų skola, kokia ji atrodytų jūsų kadencijos pabaigoje? Dėkui.

V. ŠAPOKA. Šiuo metu pagal tą pasiūlymą, kurį esame pateikę, tai skola perkeliama vienu kartu. „Sodrai“ nereikės mokėti palūkanų už tas sumas, šitas klausimas perkeliama į valstybės biudžetą. Tai yra išsprendžiama tiesiog paprastuoju būdu. O šio projekto esmė, kadangi jis buvo priimtas dar neperkėlus skolos ir buvo numatyta, jog valstybė dengtų „Sodros“ skolos aptarnavimo išlaidas, tai šiuo projektu siūloma šios nuostatos atsisakyti natūraliai dėl to, kad visa skola perkeliama į valstybės išdą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, matant pateiktą biudžetą, akivaizdu, kad Valstybės kontrolės išvados, kurias mes neseniai svarstėme, nejaudina mūsų Vyriausybės. Pakeitimo norma ir toliau mažės, nepaisant premjero, gerbiamo premjero S. Skvernelio čia ne kartą šioje salėje patikinimų, kad mes su biudžetu pamatysime pokyčius ir bazinės pensijos perkėlimą ant biudžeto

pečių, bet mes to nematome, tiesiog nėra. Maža to, Vyriausybė jau išleido visą Pensijų rezervo fondą ir pasišildė pensijų padidinimu, kas tikrai padaryta negerai, tai yra perkėlimas iš vienos į kitą kišenę. Tai buvo iki šiol jau padaryta ir ateityje tas rezervo fondas tampa labai simbolinis. Čia aš dabar matau du ministrus – ministrą V. Šapoką ir ministrą L. Kukuraitį ir matau dar kartą nugalėtą V. Šapoką ir nugalėtą ministrą L. Kukuraitį, kuris nesugebėjo apginti pensininkų interesų, ir pensininkų pensijos santykinai mažės. Todėl tokiam projektui, praleidžiant Lietuvos banko akcentuotą pačią palankiausią progą paskutinius metus daryti reformą, kai demografinė situacija dar leidžia, praleidžiami šitie metai ir tai daroma ateities pensininkų sąskaita... Niekaip negalima palaikyti šitos reformos, nes visas problemas Finansų ministerija sprendžia pensininkų „Sodros“ biudžeto sąskaita.

V. ŠAPOKA. Priešingai darome.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Džiugelis – už. Justas. Labai trumpai. Tuoj, minutėlę. Tuoj įjungsime.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Kas jau kas, bet konservatoriai iš tikrųjų apie pensininkus galėtų išvis, beje, patylėti su savo naktinėmis reformomis. Aš siūlau iš tikrųjų pritarti šiam įstatymo projektui, neklausyti šiuo atveju, ką, atsiprašau, gerbiamas kolega demagoge, kalbate, bet šita Vyriausybė jau per metus pakėlė iki tokio lygio pensininkų pensijas, kad jūs net apie tai pasvajoti negalėjote. Todėl prašau balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame.

Balsavo 103: už – 71, prieš – 4, susilaikė 28. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Audito komitetas. Svarstymas – lapkričio 23 dieną.

12.32 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30, 31 ir 37 straipsnių pakeitimo ir 53 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-1236 (pateikimo tęsimys)

Akcizų įstatymas. Klausimai. (*Šurmulys salėje*) Kolegos, sutarkime, prisireplikuosime vėliau. Žodžio nesuteikiu. Dėl Akcizų įstatymo klausia K. Glaveckas. Dirbame toliau. (*Balsai salėje*) Dėl Akcizų įstatymo klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, toks epizodinis klausinėjimas, aišku, nėra rimta diskusija šiais klausimais, bet mano klausimas bus apie tai... Sakykite, ar, jūsų nuomone, paskutiniai skaičiai, kitaip sakant, korekcijos alkoholio akcizų ir dyzelino akcijų, kurios bus, ar jos bus koreliuotinos su pajamomis tiesiogiai, ar bus koks nors atsilikimas? Kaip jūs manote, kokios prognozės yra? Ir ar nebus taip, kad to paties dyzelino važiuos piltis į Lenkiją sunkvežimiai pagal sutartis, ir iš karto mes vėlgi turėsime tam tikrus nuostolius iš akcizų surinkimo? Prašau.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Kalbant apie alkoholio akcizus, nesiuolome kitiems metams jų keisti, o kalbant apie šių metų akcizų surinkimą, taip, kaip ir buvo tikėtasi, kaip ir buvo norėta, kad alkoholio vartojimas mažėtų, jis mažėja, o akcizų surinkimas auga. Kitaip tariant, tas planas, kuris buvo Finansų ministerijos analitikų padarytas, šimtu procentų pasitvirtino.

Kalbant apie dyzeliną, jeigu lygintume su kaimyninėmis šalimis, tai jeigu Lenkija nedarys jokių veiksmų, tiesiog susilyginsime pagal tą mokesčių našą su Lenkija. Kitaip tariant, šiuo atveju tikrai nėra erdvės, kad tam konkurenciniam pranašumui kaip nors būtų pakenkta.

O kalbant apie Latviją, tai Latvijoje numatyta drastiškai didinti dyzelino akcizą. Vien jau kitais metais poveikis kainai siektų iki 15 euro centų ir tuo neužsibaigtų. Numatyta daug metų į priekį smarkiai didinti akcizą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aš norėčiau atsiprašyti R. Sinkevičiaus. Jis norėjo pasakyti, kad per praėjusį balsavimą balsavo kitaip.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū Seimo Pirmininko pirmajai pavaduotojai. Jūs atspėjote mano norus – aš tikrai balsavau už.

PIRMININKĖ. R. Sinkevičius dėl Valstybės socialinio draudimo įstatymo balsavo už.

Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, norėjau paklausti apie plačiai diskutuojamą ūkininkų lengvatų klausimą ir šiuo atveju gazolino akcizo pakėlimą. Neatmetama, kad ūkininkams

skirtu gazolinu naudojasi ne tiktiesiogiai žemės ūkyje veiklą vykdančios, bet ir kiti kartais įsipi-
lantys. Jūs pasakėte apie paprastą dyzeliną, kuris susilygins su Lenkijos lygiu. Bet gal galėtumėte
pakomentuoti, kodėl tiek mažai yra keliamas ūkininkams skirtas dyzelinas ir kaip jis atrodo Eu-
ropos Sąjungos mastu? Dėkui.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Lygindami su bendru pakėlimu, matome, kad bent jeigu pa-
gal poveikį kainai yra didinama dvigubai. Yra nemažai apribojimų, kaip naudoti. Aišku, neatme-
stina galimybė, kad kas nors galbūt ir piktnaudžiauja. Šiuo atveju daugiau ne įstatymo, o kontro-
lės sustiprinimo klausimas, o kitų šalių kontekste izoliuotai vien tik žiūrėti į dyzelino akciją,
manau, kad nėra tikslinga. Reikia žiūrėti platesnį kontekstą ir kartu atsižvelgti į tai, jog išmokos
ūkininkams yra taip pat labai skirtingo dydžio. Šiuo atveju vien tik dyzelino akcizo padidini-
mas savaime neparodo tos situacijos, kaip konkurenciniu požiūriu atrodo mūsų ūkininkai, nes
yra svarbus aspektas – išmokos.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, jūs, pristatydamas įstatymų projektus,
daug kartų minėjote, kad vienas ar kitas dalykas daromas palaipsniui, bet šiuo atveju šiame įsta-
tymo projekte yra 250 % padidėjimas kuro akcizo žemdirbiams. Gal galėtumėte pasakyti, vis dėl-
to taip pakėlus akciją, kiek realiai padidės kuro kaina žemdirbiams, nes jo sąnaudos jiems yra
gana didelės?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Žinoma, kad tas poveikis bus individualus, priklausomai nuo
to, kiek yra suvartojama, o vidutiniškai, Finansų ministerijos analitikų vertinimu, poveikis galėtų
siekti apie 4 centus.

PIRMININKĖ. Ačiū.

V. ŠAPOKA. Šiaip, iliustruosiu – net degalinėse kartais per savaitę gali susvyruoti kainos net
ir daugiau.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, toks lengvo pasipinigavimo, didinant akci-
žą, ypač dyzeliniams degalams, bandymas buvo jau ne vienas, po to tekdavo grįžti atgal. Čia tas
argumentas, kad susilyginsime su Lenkija, nieko gero nežada. Lenkijos verslas ir apyvartos dide-
snės, jie taiko nuolaidas krovininiams vežėjams, kurie važiuoja pro Lenkiją, taigi čia jau nesipils,
pravažiuos toliau. Iš to viso noro gauti didesnių įplaukų... Aišku, galbūt čia ūkininkus sugaudy-
site, bet vis dėlto pagrindinis dalykas yra tie vežėjai, kurie iš tikrųjų suvartoja didelį kiekį dyzeli-
no. Manau, kad jūs pabloginsite konkuravimo sąlygas, nes latviams irgi nėra tas verslas pakanka-
mai svarbus, o Lietuvai jis yra svarbus. Iš tikrųjų, manau, jūs sukursite dvi problemas. Ar nema-
note, kad po kažkiek laiko vėl turėsime grįžti, kaip kažkada ir grįžome – prie mažesnio akcizo?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tiesiog trumpai – nemanau.

PIRMININKĖ. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). 2018 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų projekte planuo-
jama ženkliai sumažinti asignavimus žemės ūkiui ir Žemės ūkio ministerijos vykdomoms progra-
moms finansuoti. Viso to sumą jūs puikiai žinote – 20 mln., bendrojo finansavimo – 1 mln., valsty-
bės biudžeto lėšos mažinamos 18 mln. ir t. t. Iš tikrųjų didinamas akcizas. Akcizas didinamas (jau
čia anksčiau išsiaiškinome, kiek tų centų), tačiau ar negalvojate, kad tai galėtų būti tam tikras kom-
pensavimo mechanizmas, atsižvelgiant į šių metų esamą situaciją, vandens perteklių ir žemdirbių
prašymus, reikalavimus tiek Briuselio, tiek valstybės pagalbos? Tai galbūt kaip tik nedidindami
šiais metais padėtų išspręsti kitą problemą, nereiktų tada ieškoti kitur pinigų, ką jūs pažadėjote?

PIRMININKĖ. Kolegos, nemokame klausyti trumpai. Minutė!

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Taip, visuomet visoms reikmėms tų valstybės lėšų trūksta.
Norėtusi, aišku, padėti visiems. Bet kalbant apie šią situaciją, dėl kurios buvo paskelbta ekstrema-
li situacija ir kreiptasi, ir kontaktuojama su Briuseliu tam, kad būtų reali pagalba skirta, tai aš ti-
kiu, kad žemės ūkio ministras tą darbą tikrai atliks sėkmingai ir parama ūkininkus pasieks.

PIRMININKĖ. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, mano klausimas bus šiek tiek šalia akcijų,
bet mane domina jūsų atsakymas. Vakar mes čia nagrinėjome sporto finansavimą naujiems me-

tams ir matėme, kad ten lėšų trūks. Aš noriu vienu klausimu truputėlį iš jūsų išgirsti, kaip jūs žiūrite dėl tų lošimo loterijų griežtesnio apmokestinimo, ar tas lėšas skirti sportui? Kaip pastebėjau, 2018 metų pajamų jūs numatote netgi mažesnę surinkimą, negu 2017 metais. Kodėl taip yra, nors jų apyvarta auga, ir būtų galima į tai atkreipti dėmesį?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Bent jau mano žiniomis, Seime įregistruotas ar numatomas registruoti projektas, kuriuo lošimo automatams ir loterijoms būtų tie mokesčiai padidinti, nes jie ilgą laiką nebuvo judinti.

Kalbant apie kultūros finansavimą, apie bendras kultūros... (*Balsai salėje*) sporto finansavimą, atsiprašau, tas finansavimas nemažėja, yra baigtiniai projektai, kurie yra tiesiog išbraukti. O dėl pačių finansavimo principų, kaip žinote, yra darbo grupė, kuri dirba prie projekto. Manau, kad tuos saugiklius yra prasminga aptarti toje darbo grupėje prieš pateikiant tą rezultatą Seimui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Matulas. A. Matulas nekalba? Ar kalba? Nuomonė už.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties galima pritarti, kad, pavyzdžiui, didėja cigarečių akcizas, bet, be abejo, kartu turi būti pasiūlytos kokios nors papildomos priemonės cigarečių kontrabandai riboti, nes pabrangimas 10 centų ar kiek vėlgi tikriausiai nesumažins rūkančiųjų kontrabandinės cigaretės kiekio, nes matyti, tikrai matyti kaimuose, kad yra tų cigarečių.

Dėl dyzelino, ypač žemdirbiams, aš manau, tikrai pritarti neišeitų, kolegos, nes žiūrėkite...

PIRMININKĖ. Jūsų nuomonė už.

A. MATULAS (TS-LKDF). Taip, aš ir šneku, aš galiu pasakyti, kaip noriu, ar jau negalima?

PIRMININKĖ. Jeigu užsirašėte kalbėti už, kalbate...

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolege, nepertraukite manęs, gerai? Tai dėl dyzelino išties būtų labai sunku pritarti.

Dėl alkoholio. Jūs minėjote, kad kitais metais nesiūlote didinti, tai labai šaunu, kad kažkas pagaliau atsikvošėjo ir bandote taisyti tas klaidas. Žiūrėkite, jūs sakėte, kad sumažėjo alkoholio vartojimas. Nesumažėjo alkoholio vartojimas, tik sumažėjo alaus ir vyno pardavimas virš 13 %, nes dabar tas 13 % alaus ir vyno perkama Lenkijoje ir Latvijoje. Gyvenu prie Latvijos sienos ir matau, kas darosi. O padidėjo iki 8 % stipraus alkoholio suvartojimas, pardavimas. Tai kaip kis vartojimas, dar neaišku, bet mes iš esmės apie 15 % pajamų atidavėme latviams. Tai įvertinęs viską, vis dėlto aš susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi A. Matulas kalbėjo dviprasmiškai, prieš kalbantiems nesuteiksiu žodžio. Balsuojame išreiškdami savo nuomonę.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 65, prieš – 8, susilaikė 25. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymas lapkričio 23 dieną.

12.45 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 17, 18, 18¹, 19, 20, 22, 24, 27, 29, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-1237 (pateikimo tęsinys)

Kitas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas, ir norintys paklausti yra jau užsirašę. M. Navickienė klausia pirmoji.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, jūs šiandien labai aiškiai paaiškinote, kodėl Lietuvoje atsiranda skurdas ir pajamų nelygybė. Dėl to yra kaltas PNPD dirbančioms šeimoms, kurios augina vaikus ir dirba Lietuvoje. Man tik įdomu, kodėl ta logika nebeveikia, kai PNPD skatinimo mechanizmas toms pačioms dirbančioms šeimoms yra išverčiamas išmokomis, ar čia jau keičiasi ta logika, ar ne?

Bet mano klausimas būtų, kodėl negali būti vis dėlto skirtingi skatinimo mechanizmai tų žmonių, kurie negalėjo pasinaudoti PNPD mechanizmu dėl to, kad jų pajamos nebuvo pakankamos skatinti juos išmokomis, kad ir 100 eurų, jeigu tikrai valstybė gali tą sau leisti, labai palaikytiau, bet tie, kurie dirba ir užsidirba, kad tą PNPD galima dar net ir kelti skatinant tuo būdu šeimoms rūpintis savimi ir auginti daugiau vaikų?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tiesiog atkartosiu, kalbama apie dirbančiuosius, kurie šiuo metu dėl ydingos PNPD tvarkos sudėliotos nepasinaudoja lengvata dėl per mažų pajamų, nors

dirba, ir tikrai smarkiai. O tų žmonių, kurių pajamos yra didžiulės, gaunama nauda viršija tris kartus, atsiprašau, ne viršija, o tris kartus. Tai šiuo atveju, mano įsitikinimu, kuomet mes pasakome, kad nepriklausomai nuo to, kurioje šeimoje vaikas gimė, nepriklausomai nuo to, kiek uždirba jo tėvai, kiekvienam vaikui po 30 eurų, čia pradžia ir ateityje didinant, yra kur kas socialiai teisingiau, negu šiuo metu galiojanti tvarka.

PIRMININKĖ. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų dėl papildomo neapmokestinamojo pajamų dydžio jūsų argumentai mūsų iki galo vis tiek neįtikina, kam visa tai reikia naikinti. Iš tiesų elementarus skaičiavimas vidutinės pajamas gaunančios šeimos yra toks, kad jūs viena ranka tiesiog atimate, o kita ranka bandote pridėti per vaiko pinigų. Tai čia mums truputėlį klausimas kyla, ar nėra taip, kad jūs čia tikrai imituojate paskatas šeimoms auginti vaikus, o nedarote realios šeimos politikos? Tai čia būtų esminis klausimas, nes iš tikrųjų toms šeimoms, kurios dirba, nori užsidirbti, papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis yra labai geras motyvacinis mechanizmas, turbūt ne iki galo dar įgyvendintas ir nepasiekė savo ribų Lietuvoje. Tai galbūt mums reikėtų šiuo atveju paieškoti tokių įvairių kombinacijų...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega!

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). ...kaip būtų galima suderinti vaiko pinigų padidinimą ir neapmokestinamojo pajamų dydžio didinimą už vaikus. Ačiū.

V. ŠAPOKA. Buvo klausimas?

PIRMININKĖ. Buvo kaip ir pasiūlymas.

V. ŠAPOKA. Aš pakartosiu. Iš tikrųjų manome, kad pasiūlyta sistema yra socialiai teisingesnė. Iš tikrųjų ne, neimituojame šitos veiklos, nes šiuo metu padaryta taip, kad kuo daugiau uždirba šeima, tuo didesnė valstybės parama.

PIRMININKĖ. Taip. Ačiū.

V. ŠAPOKA. Socialiniu požiūriu, skurdo mažinimo požiūriu, pajamų nelygybės mažinimo požiūriu tai yra neteisinga. Šiuo atveju siūlome tikrai ir atsakingesnę, ir socialiai labiau fokusuotą sistemą padėti toms šeimoms, kurios dirba, bet šiuo metu uždirba mažiau ir mažiausiai gauna iš ekonomikos augimo.

PIRMININKĖ. I. Šimonytė. Klausite?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Labai džiaugiuosi, kad apskritai gavome šansą paklausti, nes kartais atrodo, kad ministras galėtų atnešti kažin kokią mokesčių reformą vienu paketu ir niekas negalėtų pasiaiškinti, kas ten pateikta.

Aš norėčiau konkrečiai paklausti apie Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimus, kurie susiję su lengvatų ūkininkams panaikinimu. Ar tai, kad įstatymo projekte numatyta šiaip, na, retai mano gyvenimo matyta galimybė nudėvėti žemės įsigijimo sąnaudas, nes žemė kaip turtas nėra nudėvimas turtas, ar tai nereiškia, kad garsi frazė apie tai, kad apmokestinimo sąlygos yra suvienodinamos, vis dėlto realiai bus teoriškai arklys, o praktiškai nepasikelia? Teoriškai mokesčiai tarsi suvienodinami, bet dėl atsiradusio apmokestinimo taisyklių tų mokesčių mokėti tiesiog nereikės.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų auginant žemės ūkio kultūras, turbūt ir kolegų konservatoriai, kurie yra žemės ūkio ekspertai, tikrai sutinka, po keleto metų vis dėlto į tą žemę reikia investuoti ir jina nudėvima. Taip, jina nėra nudėvima iki nulio, dėl to numatytas maksimalus laikotarpis 20 metų. Kitose šalyse galima sutikti menamas nuomos išlaidas, tai tikrai tie nuogaštavimai, kad, įtraukus į bendrą sistemą, šiuo atveju kažkas yra paslėpta... Priešingai, po daugelio diskusijų yra sutarta, kad taip, reikia įtraukti ūkininkus į bendrą sistemą, bet taip, kad tie mokesčiai būtų mokami nuo realaus, o ne nuo kokio nors teorinio pelno.

PIRMININKĖ. Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Iš tiesų mano klausimas labai panašus, bet aš kaip tik norėčiau padėkoti gerbiamam ministrui, kad būtent įtraukėte žemės įsigijimo vertę, yra galimybė atskaityti iš pajamų, nes didžiąją dalį išlaidų ūkininkai patiria įsigydami žemę. Tik norėjau paklausti, kodėl būtent

1/20, t. y. per 20 metų, kai kitas pagrindines priemones, jų išlaidas perkelia patys ūkininkai, patys ūkininkai nustato, per kokį laikotarpį? Mano būtų toks klausimas. Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų pasirinktas maksimalus laikotarpis. Žemė kaip turtas, sutinku, kad nudėvima, bet nėra jina nudėvima iki nulio vertės, todėl ir buvo pasirinktas maksimalus laikotarpis, šiuo atveju 1/20.

PIRMININKĖ. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau prie papildomo NPD ir pagrindinio NPD dydžių sugrįžti, nes Vyriausybė didina NPD, bet kartu didina ir minimalią mėnesinę algą iki 400. Jeigu jau žiūrėtume argumentus, dėl to naikinate papildomą NPD, kad būtų socialiai teisingiau dėl tų, kurie uždirba mažesnę atlyginimą, tai kodėl pagrindinis NPD mokestis nėra sulyginamas su minimalia mėnesine alga? Manau, kad tai irgi būtų socialiai atsakingas Vyriausybės sprendimas. Sutinku ir su jūsų argumentais dėl papildomo NPD, bet aš manau, kad ir dirbantiems žmonėms reikėtų padėti ne tik vaiko pinigais, bet ir suteikti galimybę gauti papildomą NPD, juos skatinti gimdyti vaikus ir taip taisyti mūsų šalies demografinę padėtį.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Kaip minėjau, šiuo atveju norima padaryti sistemą socialiai teisingesnę tam, kad dėl pačios mokesstinės sistemos ir išmokų sistemos vaikai nebebūtų skirstomi į turtingųjų ir mažiau uždirbančių. Tikrai vaikas nekaltas, pavyzdžiui, kad jo tėvai uždirba minimumą ar šiek tiek daugiau ir negali naudoti to NPD. Manau, kad šiuo atveju tikrai socialinio teisingumo link yra žengiama.

Kalbant apie minimalią mėnesinę algą, kaip žinote, Trišalėje taryboje yra sutarta, kad reikia nustatyti indeksavimo mechanizmą. Šiuo atveju, manau, svarbus aspektas bus ir gyventojų pajamų mokestis kaip vienas iš elementų. Kalbant apie dabartinį biudžetą, tai sulyginimą NPD su numatyta minimalia mėnesine alga – 400 eurų riboja tik mūsų finansinės galimybės, nes tas 20 papildomai padidinimas neapmokestinamojo pajamų dydžio, to kaina yra 50 mln.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Atsiprašome Simono, kad laiko paklausti nebelieka. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė prieš – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad daugelis argumentų buvo išsakyta iš Seimo posėdžių salės. Ministre, galbūt tikrai būtų verta įsiklausyti į tuos argumentus, kas yra sakoma? Tokia gynybinė pozicija tarsi dabar yra jūsų, kai ginata idėja, kuria, man atrodo, kartais nelabai iki galo ir tikite.

Grįžtant prie to, kad šeimos, kurios dirba, turėtų galimybę būti skatinamos sumokamais mokesčiais, būtų valstybei tikrai didesnis gėris. Neapleidžiant tų, kurie iki šiol negalėjo pasinaudoti šiomis lengvatomis ir suteikiant jiems galimybę gauti didesnes išmokas už vaikus. Aš manau, kad socialiai būtent toks požiūris būtų teisingesnis, todėl negaliu balsuoti už šitą įstatymą ir kolegą tikrai raginu susilaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo.

Balsavo 93: už – 56, prieš – 5, susilaikė 32. Po pateikimo pritarta.

Biudžeto ir finansų komitetas – pagrindinis, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymas lapkričio 23 dieną.

12.56 val.

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1238 (pateikimo tęsinys)

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas. Nori paklausti keturi Seimo nariai. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis kolega, jūs puikiai žinote, kad nekilnojamojo turto mokestis yra municipalinis mokestis ir iš principo daugelyje šalių, tarp jų euro zonos, jis sudaro liūto dalį savivaldybių pajamų, na, pagrindinę bent jau, labai svarbią dalį. Mes praeitais metais turėjome tą per 1 mln., kai mes pakoregavome, tai mes surinkome, kiek žinau, 1 mln. 600 tūkst. per metus nekilnojamojo turto mokesčio. Jeigu skaičiuotume nuo BVP, tai sudaro ketvirtą ženklą po

nulio. Vokietijoje, Britanijoje yra apie 1,2, Prancūzijoje – 1,6 ir taip toliau. Sakykite, jūsų šita įvesta korekcija, kuri apskritai tęsia tą pačią logiką, kad žemė ir pastatas yra du skirtingi dalykai, kad jie skirtingai vertinami, kiek leis mums surinkti mokesčio, kokia tai galėtų būti suma, kuri papildys savivaldybių biudžetus? Kokios sumos laukiama?

V. ŠAPOKA. Iš tikrųjų papildoma suma tikrai nėra didelė – iki 2 mln. eurų. Kalbant apie palyginimą su kitomis šalimis, tai reikia prisiminti, kad Lietuvoje sukaupto nekilnojamojo turto vertė, jeigu lygintume su ES vidurkiu, yra mažiausiai tris kartus mažesnė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, šitą įstatymą aš vadinu dūmų uždanga, kai negali padaryti pažadų, kuriuos žadėjai, tada paleidi tokį įstatymą. Dabar pabandyčiau paaiškinti, po to paklausti. Jūs pats prisipažįstate, kad naudos iš jo – 2 mln., ir tai su dideliu klausuku. Bet ypač Laisvosios rinkos institutas galės sakyti, matote, kai mes kalbame apie progresinius mokesčius nuo visų pajamų ir turto, jūs įvedate nekilnojamojo turto progresinį mokestį, po to visi sakys, turčiai ir taip jau moka progresinius mokesčius, mokėdami turto mokestį! Gerbiamieji, ką mes žaidžiame? Vakaruose nėra progresinių turto mokesčių, yra turto ir pajamų, o ypač nekilnojamojo turto. Ar aš teisus dėl savo spėliojimo, kad tai yra tam tikra dūmų uždanga, iš kurios naudos nebus, tik dūmai?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Turbūt nuomonė – vis dėlto subjektyvus dalykas, o aš galiu priminti, koks yra tikslas – didinti mokesčių sistemos progresyvumą. Taip, sumomis tai nėra didelis dalykas, bet kuo čia dėta dūmų uždanga? Manau, čia tiesiog jūsų nuomonės dalis.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis ministre, jau klausiau jūsų konceptualiai apie požiūrį į savivaldą. Šitas įstatymas vėlgi šiek tiek atspindi požiūrį į savivaldą, nes komercinio turto arba juridinių asmenų nekilnojamojo turto mokestį, nuosavybę nustato savivaldybių tarybos. Šiuo atveju jūs norite, kad būtų nustatoma įstatymo vardu, ne savivaldybių tarybos, ir eitų į valstybės biudžetą. Norėčiau pasiklausti, kodėl nepasitikima savivaldybėmis ir kodėl savivaldybės viduje negalėtų nuspręsti, kokio solidarumo ir mokesčio persikirstymo reikėtų ir kodėl šitas mokestis eina į valstybės, o ne savivaldybių biudžetą? Dėkui.

V. ŠAPOKA. Ačiū. Tai yra kiek skirtingi tikslai, jeigu kalbame apie komercinės paskirties turtą, tai šiuo atveju savivaldybėms yra duodamas savarankiškumas tam, kad galėtų priklausomai nuo to, kokį verslą nori pritraukti, tuos mokesčius koreguoti. Šiuo atveju mes kalbame apie gyventojų turtą, tai šiuo požiūriu tikrai nenorėtume diskriminuoti, kur prabangus turtas yra vienoje ar kitoje vietoje ir kad dėl kokių nors politinių priežasčių būtų atleidžiami nuo mokesčio ypač prabangaus turto turėtojai.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Ministre, norėčiau paklausti dėl perspektyvos. Kas bus toliau? Ar aprėptis didės, jeigu kitais metais ateisite su biudžetu, ar vėl šakutės didės, ar sumos mažės, apmokestinimas didės ir panašiai? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Dėl nekilnojamojo turto mokesčio tai turbūt, kolegos, neleisite sumeluoti, ta diskusija vyksta nuolat ir tikrai tų diskusijų ateityje neišvengsime, bet šiuo metu pasakyti apie ateitį, na, tiesiog būtų spėlionės, bet tokią diskusiją tikrai turėsime.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nuomonė prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, prieš, ko gero, šešerius ar septynerius metus buvo priimtas turto mokestis ir buvo laukiama labai didelių pajamų iš to mokesčio, bet iš jo išėjo šnipštas ir akivaizdu kodėl. Paprasčiausiai nebuvo visuotinio turto deklaravimo. Šiandien deklaruoja tik 100 tūkst. žmonių. Todėl įvedimas šitų progresinių turto mokesčių, toliau pakartosiu, tai yra dūmų uždanga, kai nenori, nepadarai to, ką žadėjai prieš rinkimus, tada paleidi, kad turtingi sumokės daugiau. Labai abejoju, ar tie 2 mln. bus surinkti. Todėl pasisakome ir pasisakysiu už visuotinį turto deklaravimą ir gyventojų pajamų ir turto progresinius mokesčius. Tada solidarumo, teisingumo bus daugiau Lietuvoje ir Lietuva bus panaši į Europos šalis, į kurias mes norime lygiuotis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 54, prieš – 3, susilaikė 30. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymo data – lapkričio 23 diena.

13.03 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 5, 12, 17, 22, 30, 33, 46¹, 58 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1239 (pateikimo tęsinys)

Pelno mokesčio įstatymas. Nori paklausti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mes su gerbiamuoju finansų ministru jau ne vieną kartą apie tai kalbėjome ir viešai, ir Biudžeto ir finansų komitete. Jūsų siūlymas atleisti įmones nuo pelno mokesčio pirmaisiais veiklos metais yra sunkiai paaiškinamas, nes kam teko susidurti ir teko kurti verslą pirmaisiais veiklos metais, labai retai tu planuoji pelną, ieškai rinkų, kuri produktus, organizuoji darbą, bet planuoti rimtą, reikšmingą pelną tikrai tai yra pakankamai retai. Nebent tai yra jau veikiančios įmonės, veikiantys asmenys, kurie nusprendžia kurti naują veiklą, remdamiesi jau esama veikla, ir tokiu būdu uždirba pelną. Bet *startapai* tikrai neplanuoja pirmaisiais metais pelno. Tai negi jūs manote, kad keisdami šį įstatymo projektą jūs iš tikrųjų realiai padėsite smulkiam ir vidutiniam verslui?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Noriu atkreipti dėmesį, kad tai yra siūloma ne tik juridiniams asmenims, kalbant apie pelno mokesčio paskatą, bet ir „Sodros“ įmokoms, tiems, kas užsiima individualia veikla. Tikrai sutinku, jog dalis verslo tiesiog pereina į kitą vystymosi stadiją, kaip įprasta pradeda nuo individualios veiklos, tada steigia juridinę formą. Remiantis statistika, kas pirmą kartą įsteigia juridinę formą, per 10 metų 40 % iš jų yra pelningi. Tikrai nesutiksiu su tuo, jog tai nepaskatins užsiimti verslu.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, gal jūs galėtumėte man paaiškinti logiką, kodėl jūs siūlote vis dėlto palikti pelno mokesčio lengvatą žemės ūkio kooperatyvams? Kai gyventojų pajamų mokesčio tarifas žemės ūkio veiklai buvo 5 % ir yra 5 %, tai yra visiškai logiška, kad susikoooperavus ir gaunant pajamas iš kooperatyvo tas tarifas irgi turėjo būti toks pat. Dabar gi jūs siūlote pajamų mokesť keisti, apmokestinti nuo pajamų dydžio progresiniu būdu, taip. Pelno mokesčio lengvatos jūs nenaikinate ir išmokom kooperatyvų lengvatą taip pat paliekate. Ar jūs čia turite kažkokį slaptą planą, ar čia tiesiog norite palikti tokią landą, kad nepriklausomai nuo to, kaip ūkininkaujama, žmonių pajamos yra apmokestinamos skirtingai?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai neturiu jokių slaptų planų, o lengvatos paliekamos tam, kad būtų skatinama kooperuotis, kai būtų ta nauda gaunama ir pasidalinama tarp kooperatyvo narių. O šiuo atveju kalbėti apie tai, kad bus piktnaudžiavimų, tai manau, kad tie saugikliai, kurie šiuo metu yra, tiems piktnaudžiavimams šitą kelią užkirs.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš iš tikrųjų kviečiu kolegas susilaikyti dėl šio įstatymo projekto, nes vėlgi aš manau, kad norai yra labai geri, bet pasirinktos priemonės tikrai kelia abejonių ir tikrai dar vertėtų padiskutuoti. Aš, kaip konservatorius, visuomet norėčiau pasisakyti už mokesčių mažinimą, tuo labiau būdamas opozicijoje, bet vis dėlto realiai paskaičiuokime. Ar iš tikrųjų tam smulkiam verslui taip yra svarbu šiandien pirmieji metai, pirmaisiais metais pelno mokestis. Smulkios įmonės jau dabar turi nemažai pelno mokesčių lengvatų ir jis yra tikrai labai mažas. Dabar mes norime net ir tą pelno mokesť sumažinti. Nemanau, kad tai būtų racionalus ėjimas, kaip ir sakiau, nemanau, kad tai realiai paskatins žmones eiti ir steigti įmones, nes tikrai iš savo patirties, kuri yra labai nedidelė, bet nemačiau nė vienos iniciatyvos, kuri būtų sužlugusi dėl to, jog pirmaisiais metais reikėtų mokėti pelną arba kad būtų kažkas nepradėjęs verslo todėl, kad pirmaisiais metais reikia mokėti pelną. Iš tikrųjų labai keista tokia iniciatyva ir nesu tikras, ar ji yra pamatuota.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame, apsispręsimė dėl Pelno mokesčio įstatymo.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 61, prieš – 1, susilaikė 23. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymas – lapkričio 23 dieną.

13.09 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1240 (pateikimo tęsinys)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas. Kolegos, yra du Pridėtinės vertės mokesčio įstatymai pateikti, skirtingų straipsnių. Klauskite dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo. Kuo daugiau klausime, tuo mes ilgiau dirbsime, bet šiandien tam nusiteikęs M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų noriu pasveikinti ministrą, kuris dabar jau šypsosi, aš irgi šypsausi, galėjome abudu šypsotis dar prieš pusę metų, kai ne vieną kartą teikėme įstatymo pakeitimo projektą pratęsti lengvatas šildymui. Dabar praėjo pusė metų, gyventojai buvo nežinioje, valdančioji dauguma buvo nežinioje, nors visi nuosekliai sakė, kad iš tikrųjų reikia pratęsti ir palikti tą lengvatą. Aš norėčiau paklausti jūsų, kas jus privertė vis dėlto susimąstyti ir apsigalvoti? Kas įvyko per tuos pastaruosius šešis mėnesius? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Įvyko tai, kas jums ir taip labai akivaizdu, – buvo politinis susitarimas dėl urėdijų reformos ir tai yra esminė priežastis.

PIRMININKĖ. Klausia A. Kubilius. A. Kubilius kalba telefonu ir atsisako?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ne, ne, aš klausiu.

PIRMININKĖ. Klausia. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, aš dar pratęsiu tą, ką M. Majauskas klausia. Aš tik norėčiau paprasčiau paklausti. Ar jūs pripažįstate dabar, kad jūs klydote dėl šio mokesčio, o Tėvynės sąjunga buvo teisi? Ir ar jūs, žiūrėdamas dabar į ateitį, avansu negalėtumėte pasakyti, kad jūs norėtumėte iš mūsų išgirsti ir kitais klausimais, susijusiais su biudžetu, iš anksto nuomonę, kad galėtumėte iš karto žinoti, kur jūs po to turėsite pripažinti savo klaidas?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Jeigu pasiūlymai geri, tai nesvarbu, pozicija ar opozicija tuos pasiūlymus teikia, mes juos svarstome ir jiems pritariame.

Dėl kitų patarimų, pakartosiu, jei jie geri, visuomet išklausysime.

Kalbant apie PVM tarifą šildymui, tai mano nuomonė yra lygiai tokia pati kaip ir daugelio tarptautinių organizacijų – jis stabdo renovacijos procesą, tai viena, ir jis nėra socialiai teisingas, nes juo naudojasi ir turtingi, ir neturtingi. Turint omenyje, kad tiems, kam iš tikrųjų trūksta lėšų, yra smarkiai sumažinta suma, riba iki 10 % tam, kad galėtų gauti kompensaciją. Sutikite, nėra normalu, kai yra skiriama tiek pat lėšų iš biudžeto, kad renovacija vyktų, ir tiek pat, kad nevyktų. Bet politinis susitarimas įvyko ir tokį pasiūlymą pateikėme.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis ministre, aš jus užjaučiu ir manau, kad jūs esate teisus. Aš irgi palaikiau, kad lengvatos nebūtų pritaikytos, juo labiau kad centralizuotas šildymas šiemet pinga 9 %, palyginti su pernai metais, iš esmės kas galėtų būti absorbuota.

Ministre, norėčiau iš jūsų girdėti gerą žinią, ar baigėsi Lietuvoje krizė, ar nesibaigė? Lietuvoje PVM įvestas 2008 metais kaip gera priemonė surinkti, užuot skolinusis iš tarptautinių rinkų milžiniškus pinigus, iš vidaus rinkos mokesčius. Šiandien yra didysis paradoksas – kad su aukštesniais nominaliais mokesčių tarifais mes per biudžetą perskirstome mažiau pinigų negu iki 2008 metų krizės, kai turėjome nominaliai mažesnius mokesčius. Tai klausimas: ar nereikėtų mažinti visuotinio PVM tarifo? Dėkoju.

V. ŠAPOKA. Kalbant apie mokesčių mažinimą ar didinimą, viskas priklauso nuo to, kokia situacija yra. Šiuo atveju esame nusiteikę mažinti skurdą, didinti pensijas. Tam finansiniai ištekliai yra reikalingi. Jei smarkiai sumažintume PVM tarifą, tai daugelio valstybės funkcijų šiuo metu finansuoti jau negalėtume. Tokiu atveju esant šilimo ekonomikos stadijai, mažindami mokesčius

galime prišaukti dar vieną krizę. Čia reikia elgtis tikrai labai atsakingai ir laikytis fiskalinės drausmės, ir pradėti vykdyti anticiklinę politiką. Tai mes ir siūlome, tai mes ir darome.

PIRMININKĖ. Klausia G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis ministre, norėčiau tik pasitikslinti, nes pasakėte, kad 9 % šildymo lengvata yra gražinama tik dėl politinio susitarimo. Kiek man teko bendrauti su jūsų frakcijos kolegomis, jie tikrai nuoširdžiai pritarė pačiam gražinimui kaip galimybei mažinti energetinį skurdą ir prisidėti prie to, ką jūs iškelėte kaip vieną pagrindinį savo biudžeto programos dalyką, tai būtent skurdo mažinimo. Ministre, ar galėtumėte patikslinti, ar tai tikrai tėra vienintelė priežastis, nes kiek anksčiau esu girdėjęs taip pat ir premjerą kalbantį, jis buvo išsakęs kur kas platesnį spektrą priežasčių, kodėl yra grįžta prie tos lengvatos?

Antroji klausimo dalis būtų, ar vis dėlto planuotumėte ateityje grįžti dar ir persvarstyti šios lengvatos naikinimą arba bent jau aukštesnio PVM tarifo taikymą?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Kas liečia energetinį skurdą, turbūt esminis sprendimas buvo padarytas mažinant ribą, nuo kurios žmonės gali kreiptis kompensacijos, nes ten yra ir pajamų, ir turto testas įvertinti, ar tikrai žmogus gyvena skurdžiai. Šiuo atveju, kalbant apie PVM lengvatos gražinimą, tai nėra vien tik su skurdu susijęs klausimas. Šiuo atveju išleisime daugiau atimdami iš kitų sričių ir papildomai finansuodami ir turtingesnius, jei gyvenate bute, tai ir jus, šiuo atveju, manau, labai aišku. O kada prie to klausimo būtų galima grįžti, tai prie šito klausimo būtų galima grįžti tuomet, kai jau didžioji dalis namų bus renovuota.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Iš dalies galbūt norėčiau papildyti tą klausimą. Man atrodo, kad premjeras tikrai pateikė socialiai atsakingą įstatymą ir po to lydimieji buvo priimti, kad jeigu žmogus daugiau kaip 10 % išleidžia šildymui, jam yra kompensuojama, todėl nusprendė netaikyti PVM lengvatos. Bet po to vis dėlto buvo persigalvota ir pateikta vėl šildymo lengvata. Kaip jūs manote, kiek tą lengvatą dar jūs taikysite? Ar vis dėlto atsisakysite tos lengvatos, ar tol, kol jūs būsite finansų ministras, bus taikoma lengvata?

V. ŠAPOKA. Aišku, jei prognozuočiau, tai tiesiog spėčiau. Šiuo atveju, jei daugiabučių renovavimas vyksta sparčiai, tai manau, kad nusprendus, kad šis procesas yra spartus ir įsibėgėjęs, tik tuomet ir bus galima grįžti. Jei nėra politinio konsensuso šiuo klausimu, vien tik žaisti tą žaidimą „pateikiau tam, kad atmestų“, tikrai nemanau, kad verta gaišti laiką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, tikrai galima pasidžiaugti, kad po tam tikro spyrtojimosi ir fantazijų apie naują PVM tarifą, galbūt 15 %, vis dėlto buvo grįžta prie to, ką mes ne kartą siūlėme, kad yra socialiai pagrįsta PVM lengvata šilumai ir kad ji turi likti, kaip buvo anksčiau, su 9 % tarifu.

Aiškinimai čia atsakinėjant į klausimus, kad vienas kitas turtingesnis žmogus gaus tą mažesnę sąskaitą, aš manau, nėra pakankamas motyvas abejoti šitos lengvatos prasmingumu. Nes jeigu taip žiūrėtume, tai tada į PVM lengvatą viešbučiams būtų galima žiūrėti kaip į visiškai socialiai nepateisinamą, nes turbūt viešbučių paslaugomis tik turtingi naudojasi. Šiuo atveju labai žymi dalis žmonių, kurie naudojasi šia šildymo sistema ir šia lengvata tuo pačiu, yra mažas ar vidutinės pajamas gaunantys asmenys ir tikrai jų ap sunkinti nereiktų darant juos pašalpininkais, jeigu išaugtų sąskaitos, nesant PVM lengvatos. Kviečiu palaikyti ir toliau nebeliesti tos temos. Ta lengvata tegul lieka. Gal kada nors gerokai pagerės namų apšiltinimas, bus šiaip nedidelės tos sąskaitos, tai tada galbūt bus galima spręsti.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš manau, kad mes sprendžiame problemą tik labai iš dalies, nes, kaip sakė, daugelis daugiabučių apšiltinami, renovuojami, o daugelis žmonių, gyvenantys skurdžiau kaime, kurie naudoja ne centrinį šildymą, bet naudoja, kūrena anglį, medį savo namams šildyti, tos lengvatos neturi. Man atrodo, kad būtų kur kas teisingiau, jei mes ir tiems, kurie dar patys turi vargti, kad apšiltintų namus, tiems, kuriems

neskiriame renovavimo lėšų renovuoti senuosius namus... jie taip pat galėtų pasinaudoti tokia lengvata. Tai būtų kur kas teisingiau. Na, o kai sugrįžtame prie tų turtingesnių gavimo lengvatos, tai mes turime labai gerą receptą, kaip medikai sakome, gerbiamas finansų ministrė, tą, ką naudoja visos demokratinės Europos valstybės – progresinius pajamų mokesčius. Ir tada išlyginama: lengvatas gauna visi, o kas turi daugiau, tas sugražina į biudžetą, ir iš to tas lengvatas galima mokėti.

Kodėl sakau, kad vertėtų ir 2 daliai, ir žinau, kad nesurinktume tam tikros pinigų sumos? Bet jūs ir pats sakote, kad mes negalime visko išmokėti dėl mūsų Finansinės drausmės įstatymo, o nesurinkti šiek tiek į biudžetą, viršpelninį biudžetą, mes galėtume, palikdami būtent šitą pridėtinės vertės mokesčio lengvatą šildymui ir kitų rūšių kurui. Tikrai ta pusė žmonių, kurie nesinaudoja centriniu šildymu, būtų jums ir mums visiems labai dėkingi. Todėl aš kviečiu pritarti vėliau svarstant ir mūsų teiktoms pataisoms. Ačiū.

PIRMININKĖ. Balsuojame apsisprendami dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 89, prieš nėra, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

13.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų, 2019 metų ir 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIII-1241 (pateikimo tęsinys)

Kitas mūsų įstatymas. Klausiančių nėra dėl Seimo nutarimo dėl 2018, 2019, 2020 metų valstybės biudžeto. Norintys kalbėti. A. Kubilius – prieš. A. Kubiliaus nėra. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu. Ne? Balsuojame. Mes taip šauniai balsuojame, gal vėl bus 90.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 62, prieš – 1, susilaikė 32. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Audito komitetas. Svarstymas lapkričio 23 dieną.

13.23 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 116 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1055 (pateikimas)

Ir paskutinis šito paketo – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektas. Nori paklausti J. Olekas pirmasis.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Neklausiu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Neklausiate. A. Sysas. Jo nėra. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Prašau balsuoti dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projekto Nr. XIII-1055.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 88, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymui po pateikimo pritarta.

Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Audito komitetas. Svarstymas lapkričio 23 dieną.

Visą paketą biudžeto, lydimųjų įstatymų svarstėme, po pateikimo pritarta. Gerbiamas ministrė, jūs esate ištvermingiausias ministras ir, manau, pelnėte tokią nominaciją. Dėkojame jums.

V. ŠAPOKA. Ačiū.

PIRMININKĖ. Tęsiame toliau posėdį. Aš noriu gerbiamesiems kolegoms paskelbti pareiškimą. (*Balsai salėje*) Visiems dėmesio!

13.25 val.

Informaciniai pranešimai

Pareiškimas dėl frakcijos pavadinimo keitimo. „Pranešame, kad Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija keičia frakcijos pavadinimą į Lietuvos socialdemokratų darbo frakciją.“ Pasirašo frakcijos seniūnas A. Palionis. (*Plojimai*)

Toliau posėdžiui pirmininkauja A. Nekrošius.

13.26 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2018 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1218, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 8, 10, 11, 12, 13, 19, 25, 35 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1219, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1220, Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2512 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1221, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 27 ir 33 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 35 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1222, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 3, 13, 15, 19, 20, 27, 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1223, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2472 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1224, Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 2, 3, 7, 11, 12 ir 13 straipsnių ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1225 ir Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1226 (*pateikimas*)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2018 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1218. Pranešėjas – ministras L. Kukuraitis. Paprašysime ministro pristatyti ir lydimuosius iki projekto Nr. XIIIIP-1226.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiamas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2018 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir lydimieji projektai.

„Sodros“ biudžeto projektas 2018 metams parengtas atsižvelgiant į Finansų ministerijos rugsėjo mėnesį paskelbtą šalies ekonominės raidos scenarijų 2018–2020 metams, taip pat į galiojančių teisės aktų nuostatas bei įvertinus numatomą pensijų indeksavimą 2018–2020 metams. Kartu teikiamos įstatymų pataisos dėl savarankiškai dirbančių asmenų apmokestinimo suvienodinimo, socialinio draudimo įmokų „atostogų“ nustatymo pradedantiems savarankišką individualią veiklą, pensijų ir socialinio draudimo įmokų draudėjų grindų iki minimalios mėnesinės algos įvedimo.

Nuo 2018 metų sausio 1 d., siekiant sumažinti neigiamą ligos socialinio draudimo rūšies balansą, įmokų tarifas nedarbo socialiniam draudimui mažinamas 0,2 procentiniais punktais ir nukreipiamas ligos socialiniam draudimui. Todėl bendras draudėjo socialinio draudimo įmokų tarifas dydis nesikeičia ir išlieka 27,5 %.

Planuojamos pajamos. Prognozuojama, kad 2018 metais „Sodros“ biudžeto pajamos sieks 4 mlrd. 252,8 mln. eurų. Tai bus 9,2 %, arba 377 mln. eurų, didesnis, nei 2017 metais laukiama. Neįvertinus 2017–2018 metų asignavimo sumų iš valstybės biudžeto, pajamos 2018 metais bus didesnės 7,4 %, arba 305,4 mln. eurų.

Trumpai apie pajamas plačiau. Pajamų didėjimui daugiausia įtakos turės apdraustųjų darbo užmokesčio didėjimas. Įvertinus sąlyginio darbuotojų skaičiaus kitimą, numatoma, kad 2018 metais apdraustųjų, draudžiamų visomis draudimo rūšimis, skaičius mažės 0,3 %, arba 3,8 tūkst. žmonių, ir sieks 1 mln. 330,2 tūkst. žmonių. Prognozuojama, kad apdraustųjų, draudžiamų visomis socialinio draudimo rūšimis, metinė draudžiamųjų pajamų bazė, neįvertinant siūlomų pataisų įtakos, bus 12 mlrd. 323 mln. eurų, arba 5,9 % didesnė, nei laukiama šiais metais. Asignavimų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto bendrai pensijų daliai kompensuoti bus skirta 133,4 mln. eurų. Tai padengs 1 % socialinio draudimo pensijų įmokų netektį dėl nuo 2017 metų liepos mėnesio sumažėjusio pensijų įmokos tarifo.

Apie išlaidas. Prognozuojama, kad 2018 metais „Sodros“ biudžeto išlaidos viršys 4 mlrd. 12 mln. eurų ir bus 7,4 %, arba 277 mln. eurų, didesnės, nei laukiama 2017 metais.

Apie išlaidas plačiau. Didžiausią „Sodros“ išlaidų dalį, tai yra 73,3 % visų išlaidų, sudarys išlaidos socialinio draudimo pensijoms. Pensijoms numatyta skirti 2 mlrd. 939,3 mln. eurų, arba 315,9 mln. eurų, arba 12 % daugiau, nei laukiama 2017 metais. Šių išlaidų didėjimą lėmė bazinės pensijos padidinimas 10 eurų šių metų spalio mėnesį – iki 130 eurų. Tam papildomai reikės 86,8 mln. eurų. Pensijų dydžiui perskaičiuoti pagal naujo Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo nuostatas reikės 59,1 mln. eurų. Numatomas ir pensijų didinimas 6,9 % pagal apskaičiuotą indeksavimo koeficientą 2018 metams, tam reikės apie 170 mln. eurų.

Atsižvelgiant į Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo nuostatas, nuo 2018 m. sausio 1 d. nustatomas naujas bazinės pensijos dydis – 152 eurai 92 centai. Bazinė pensija padidėja 22 eurai 92 centais, arba 17,7 %, palyginti su 2017 metų gruodžio mėnesiu. Planuojama, kad 2018 metais vidutinė metinė pensija, turint būtinąjį stažą, sieks 331,75 euro, t. y. bus 40,68 euro, arba 14 %, didesnė nei 2017 metais, o įvertinus pensijos didėjimą nuo 2017 m. spalio 1 d., 2018 metais pensija padidės 30,15 eurų, arba 10 %. Vidutinės senatvės pensijos, turint būtinąjį stažą ir apdraustųjų vidutinių... mėnesio draudžiamųjų pajamų, nuo kurių skaičiuojamas socialinio draudimo įmokos santykis, 2018 metais bus 43 %, o tai yra trimis procentiniais punktais didesnis santykis, nei 2017 metais laukiama.

Ligos socialinio draudimo išlaidos 2018 metais sieks 298 mln. eurų, t. y. bus 25,4 mln. eurų, arba 9,3 %, didesnės nei 2017 metais atitinkamos išlaidos.

Motinystės socialinio draudimo išmokoms 2018 metais numatoma 38,8 mln. eurų, t. y. 20,4 mln. eurų, arba 7,1 %, daugiau nei 2017 metais.

Nedarbo socialiniam draudimui 2018 metais numatoma 167 mln. eurų, arba 4,2 % visų išlaidų. Išlaidos šiai draudimo rūšiai didės 13,4 mln. eurų, arba 8,7 %, nei laukiama 2017 metais.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išlaidos sudarys 27,3 mln. eurų, arba 0,7 % visų išlaidų. Išlaidos nelaimingų atsitikimų darbe socialiniam draudimui bus 11,1 %, arba 2,7 mln. eurų didesnės, nei laukiama 2017 metais.

Lėšų, pervedamų į pensijų fondus, suma sieks 189,6 mln. eurų. Lėšos, pervedamos į pensijų fondus, didėja 9 %, arba 15,6 mln. eurų.

Veiklos sąnaudos prognozuojamos įvertinus Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktais priskirtas funkcijas. Veiklos sąnaudos 2018 metais sudarys 76,4 mln. eurų, t. y. bus 115,6 mln. eurų, arba 60,2 %, mažesnės, nei laukiama 2017 metais. Veiklos sąnaudų mažėjimą nulėmė Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sukauptos skolos perdavimas valstybės biudžetui. Fondo administravimo įstaigų finansavimo sąnaudos 2018 metais sieks 71,3 mln. eurų. Fondo administravimo įstaigų sąnaudų dalis – fondo biudžeto išlaidos 2018 metais sudarys 1,8 %, o įvertinus veiklos pajamų už pavestų kitų funkcijų vykdymą – 1,6 % visų fondo išlaidų. Nors nuo 2018 metų fondo administravimo įstaigos perima daugelio naujų funkcijų vykdymą, kaip Vaikų išlaikymo fondo, vaikų išlaikymo išmokų mokėjimą, darbo užmokesčio subsidijų, karo prievolinkams, atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą mokėjimą, kai kurių valstybinių pensijų skyrimą, tačiau „Sodros“ darbuotojų darbo užmokesčio fondas 2018 metams planuojamas 37,1 mln. eurų dydžio. Tai yra 0,8 % mažesnis negu 2017 metais. Darbo užmokesčio fondą sudaro 48,6 % visų veiklos sąnaudų.

Metų bendras rezultatas – einamųjų metų pajamos viršys išlaidas 240,5 mln. eurų.

Kartu su 2018 metų „Sodros“ biudžeto projektu teikiama svarstyti daug lydimųjų įstatymų projektų. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad savarankiškai dirbantys asmenys, išskyrus asmenis, dirbančius pagal verslo liudijimus, ir šeimynų dalyvius, moka pensijų socialinio draudimo įmokas nuo pusės gautų mokesčių pajamų ar išimamų asmeniniams poreikiams sumų ligai ir motinystei bei nedarbui nuo sumų, ne mažesnių nei minimalioji mėnesinė alga.

Taip pat atsisakyti išimčių, kad kai socialinio draudimo įmokos gali būti nemokamos, nustatyti, kad metinės socialinio draudimo įmokų lubos – 28 vidutiniai šalies darbo užmokesčiai.

Taip pat įteisinti socialinio draudimo įmokų atostogų savarankišką individualią veiklą pradedantiems asmenims, sumokant įmokas nuo minimalaus mėnesinio atlyginimo iš valstybės biudžeto skiriamų asignavimų.

Taip pat nustatyti ūkininkams ir jų partneriams maksimalias pajamų sumas, nuo kurių nemokamos socialinio draudimo įmokos. 2018 metais – 14 vidutinių šalies darbo užmokesčių per kalendorinius metus, 2019 metais ir vėlesniais – 28 vidutiniai šalies darbo užmokesčiai.

Taip pat pagal verslo liudijimus dirbantiems asmenims, vykdančioms veiklą trumpesniais nei mėnesis laikotarpiais, numatyti galimybę susimokėti socialinio draudimo įmokas už visą kalendorinį mėnesį.

Taip pat įstatymo projektu siūloma nustatyti socialinio draudimo įmokų grindis už samdomą darbą dirbančius asmenis.

Taip pat įstatymo projektu siūloma „Sodrai“ kompensuoti veiklos sąnaudas, susidarancias dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo ir Garantinio fondo administravimo.

Ir paskutinis siūlymas – nustatyti naujas „Sodros“ rezervinio fondo sudarymo taisykles. Nustatyti, kad „Sodros“ rezervinis fondas privalomai sudaromas kiekvienais biudžetinėmis metais, pervedant į jį socialinio draudimo įplaukų dalį, viršijančią įprastinės ir investicinės veiklos išlaidas ir metų pabaigoje negrąžintų paskolų sumą. Rezerviniam fondui pasiekus dydį, lygų paskutinių praėjusių metų fondui įprastinės ir investicinės veiklos metinių išlaidų sumai, įplaukų dalis, viršijanti šias išlaidas ir metų pabaigoje negrąžintų paskolų sumą, naudojama socialinio draudimo reikmėms.

Kitu įstatymo projektu, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo projektu, siūloma patikslinti nuostatas, kurios yra šiuo metu Vyriausybės patvirtintuose Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose, tačiau nėra įstatyme, bei reglamentuoti išmokų mokėjimą savarankiškai dirbantiems asmenims, t. y. išmokas mokėti ir tuo laikotarpiu, jei šis asmuo turi draudžiamųjų pajamų. Tai lemia savarankiškai dirbančių asmenų veiklos srities specifika.

Dar vienu įstatymo projektu, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo projektu, siūloma skaičiuojant išmokas taikyti ne užpraeito ketvirčio šalies vidutinį mėnesinį darbo užmokestį, o vidutinį metinį šalies darbo užmokestį. Taip pat projektu siūloma nustatyti išmokų nemažinimo taisyklę tais atvejais, kai pagal 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojusį pakeistą Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą perskaičiavus anksčiau paskirtas kompensacijas ar išmokas jos mažėja. Taip pat siūloma nustatyti, kad, nustatčius naujus netekto darbingumo procentus, išmokos ir kompensacijos bus perskaičiuojamos pagal naujus netekto darbingumo procentus.

Dar vienu įstatymo pakeitimo projektu, Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo projektu, siūloma išmokoms skaičiuoti vietoje einamųjų metų draudžiamųjų pajamų taikyti 65 % vidutinio šalies darbo užmokesčio.

Kitu įstatymo pakeitimo projektu, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo projektu, siūloma numatyti, kad tais atvejais, kai asmuo dėl objektyvių priežasčių, pavyzdžiui, dėl vaiko priežiūros atostogų, dėl nedarbingumo ar dėl nemokamų atostogų, neturėjo su darbo santykiais susijusių pajamų ir dėl to negali būti apskaičiuota ilgalaikė darbo išmoka, ilgalaikio darbo išmoka skaičiuojama iš paskutinių 12 mėnesių, kurių metu asmuo turėjo su darbo santykiais susijusių pajamų.

Taip pat siūloma aiškiau apibrėžti darbo santykius, kurie tęsiasi nepertraukiamai. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo ir Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo projektais siūloma atlikti patikslinimus, susijusius su galiojančiais ir teikiamais įstatymų pakeitimais. Iš esmės tai yra techniniai pakeitimai.

Dėkui už išklausymą. Prašom įstatymų projektų...

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Toliau klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, ministre, už pateikimą. Suprantu, kad socialinės atskirties mažinimas, skurdo mažinimas yra kaip pagrindinis ateinančių metų biudžeto prioritetas.

Tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad indeksuodami, didindami pensijas jūs didžiausias pensijas didinate daugiausiai, mažiausias pensijas gaunantiems žmonėms didinate mažiausiai. Ar ne-

galvojote, kad iš tikrųjų reikėtų tą didinimą paskirstyti atvirksčiai. Aš suprantu, kad didesnes pensijas gauna tie, kurie sumokėjo didesnius mokesčius, daugiau mokesčių, daugiau sukaupe. Tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad mažiausias pensijas gaunantiems žmonėms iš tikrųjų yra labai labai sunku išgyventi ir dalis jų yra ant skurdo ribos, gal net ir žemiau.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Jeigu mes skaičiuojame tokia pinigine išraiška, tai yra taip, kaip jūs sakote, kad auga daugiau. Procentiškai vertinant auga daugiau tų, kurie turi mažesnes pensijas, nes kai mes didiname bazinę pensiją, tai bazinė pensija jų pensijos dalies sudaro didesnę procentą, dėl to bazinės pensijos padidinimas turi didesnę įtaką mažiausias pajamas gaunantiems, o tada jau paskaičiuojama pagal jų mokėtas įmokas.

Suprantu problemą, bet taip pat problema yra tai, kad ir mūsų pensijų išmokos sako, kad jos yra per daug plokščios ir dėl to nemotyvuoja mokėti įmokų, dėl to mes turime spręsti ir mažesnių pensijų klausimą, bet taip pat ir patrauklumą dalyvauti šitoje sistemoje. Šita indeksavimo struktūra, kuri yra sukurta, užtikrintą tai, kad augtų pagal bazinę mažiausias pajamas gaunančių, bet taip pat indeksavimu įmokų procentine išraiška augtų tų, kurie įmokėjo įmokas. Kol kas tai nauja sistema, žiūrime, kaip jina veiks, ir tada darysime sprendimus.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, mūsų frakcija pateikė siūlymą dėl kompensavimo karių, pareigūnų, tų, kurie dalyvavo krizės laikotarpiu profesinės reabilitacijos programoje, kur turėjo ypatingas darbo sąlygas pensinio amžiaus žmonės, na, kur buvo pritaikytas koeficientas krizės laikotarpiu, kad tos lėšos būtų kompensuojamos už tuos ketverius metus. Vyriausybė priėmė tikrai tokią džiuginantį sprendimą, kad iš esmės pritarė pačiai idėjai, bet siūlo nesvarstyti Seime šio klausimo. Tikrai labai gaila, nes tai yra tie žmonės, kurie labiausiai galbūt nukentėjo kažkada nuo pavojingų darbo sąlygų, įgijo profesines ligas. Ką jūs apie tai manote, ką mes galime žmonėms pasakyti, ar ateityje ką nors galėtume jiems pažadėti? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Tikrai nuostata yra ta, kurią jūs įvardinot, kad tai turime padaryti, kompensuoti. Tačiau žiūrint į dabartinius iššūkius, kuriuos mes matome, o ypač, kai dabar pamatėme 2016 metų rezultatus, kad skurdas taip dramatiškai auga, tai tas biudžeto projektas, kuris yra skirtas dabartiniams mažiausias pajamas turintiems asmenims, mes manome, kad tai yra dabartinis prioritetas ir turime šiuos ir kitus ateinančius metus į tai investuoti. O kompensacijas numatyti pagal ekonominį augimą, laikotarpį, nuo kada tai galėtų būti. Ir Vyriausybė, man atrodo, yra pateikusi konkrečius metus, nuo kurių siūlo pradėti kompensuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Ačiū, gerbiamas ministre, už pristatymą. Aš norėčiau bandyti padėti spręsti pensijų didinimo klausimą, kadangi mes matome – didinant bazinę didėja ir tos mažos pajamos, ir labai didelės. Suplokštėjimas vėl, sakote, yra problema. Ar nebūtų verta pagalvoti arba galbūt surasti formulę, kad ir žmonių įmokos, ypač darbo stažo vertė, toje formulėje užimtų didesnę vietą, tada galbūt tam tikro plokštėjimo būtų, bet tie žmonės, kurie iš tikrųjų ilgiau mokėjo ir įmokas, ir daugiau sumokėjo, taip pat daugiau gautų, nes kartais tas atlyginimas, ypač dabar dar vyresnės kartos, iš tikrųjų buvo labai žemas, ir kiek mes bedidintume, vis tiek ta pensija lieka labai maža, o tas stažo faktorius, tai jie yra išdirbę ir užsitarnavę tam tikra prasme. Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Tas skaičiavimo būdas, kuris yra numatytas nuo šių metų sausio 1 dienos, kuris įsigalios, buvo svarstomas kartu su socialiniu modeliu ir įtraukiant įvairias prielaidas, kriterijus ir t. t. Mes kol kas iki galo negalime įvertinti, kaip iš tiesų susidėlios, nes reikia pagal kiekvieno asmens pensiją perskaičiuoti. Tada, kai matysime, kaip vyksta procesas, tada turbūt reikės sugrįžti ir pažiūrėti, kaip sistema veikia, kokia turėtų būti stažo įtaka, kokia turėtų būti draudiminės įmokos įtaka ir t. t. Kol kas tai, kas nuspręsta, kam pritarta, ir reikia pradėti, o tada toliau vertinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, du trumpi, bet labai konkretūs klausimai. Vienas tai yra fondo administravimo įstaigų finansavimo sąnaudos, tai yra „Sodros“ išlaidos. Grynai administravimo. Kažkoks stebuklas, mes jiems duodame naujus įpareigojimus, Vaikų išlaikymo fondą administruoti, rinkti ir išmokėti, bet kitiems metams planuojame 5, 4 mln.

mažiau, o po metų vėl 5 mln. daugiau. Kas čia atsitinka, kad vieniems metams sumažinam, o po to padidinam?

Antras klausimas yra dėl asignavimų iš Lietuvos biudžeto. Labai gerai – 1 % permetame. Ką darome toliau? Nes, matau, ir 2019 metais, ir 2020 metais toliau niekas nekinta. Tai kur judame?

L. KUKURAITIS. Dėl antrojo klausimo, pakartokite. Atsiprašau.

A. SYSAS (LSDDF). Antras klausimas dėl Vyriausybės asignavimų, 1 % pervesime ir sustojame. Ką darome toliau?

L. KUKURAITIS. Ačiū už klausimus. Tai, kas pateikta 2018 metams, sumažinimas, iš tiesų yra optimizavimas. Čia mes ne tik „Sodros“, bet ir visų mums pavaldžių, taip pat ir ministerijos darbo užmokesčio fondo dydį mažiname tam, kad dirbtume efektyviau ir padarytume daugiau. Tai čia yra bendra nuostata.

Dėl tolesnių metų prognozių, tai yra tiesiog *išimtas* procentinis skaičiavimas, bus perskaičiuota, kai planuosime 2019 metus. Aš tikiu, kad mes toliau tęsime su optimizavimo nuostata. O dėl bazinės pensijos perdavimo valstybės biudžetui – taip, tas išsipareigojimas, kuris yra priimtas, mes jį įvykdome – 1 % perduodame valstybės biudžetui, tačiau dėl ateities iš tiesų reikia politinio sprendimo. Jeigu mes norime visą bazinę pensiją perkelti, tai turėtų būti daroma greičiausiai pagal tuos siūlymus, kurie yra kartu dėl galimybės konsoliduoti darbdavio ir darbuotojo mokesčių.

PIRMININKAS. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, aš užduosiu klausimą stengdamasis kiek įmanoma formaliai, nes kolega J. Džiugelis mano ankstesnį klausimą, kurį formulavo Valstybės kontrolė, Lietuvos bankas, išvadino demagogija, tai man čia labai sunku užduoti taip korektiškai klausimus. Matau, kad „Sodros“ skolos klausimą pavyko išspręsti, tai tikrai yra pliusas, bet vis dėlto vienas su įstatymu susijęs Socialinio draudimo įstatymo principas, mano galva, liko, kaip ir kiekvieną kartą, beje, čia ne jūs pirmas ir jums nepavyko padaryti, apginti to principo. Tai yra tai, kad mes padidintų išlaidų draudiminių rūšių vis dėlto nekompensuojame valstybės biudžetu, kaip turėtų būti pagal socialinio draudimo įstatymus, bet vėl manevruodami „Sodros“ biudžeto viduje, perkeldami koeficientus. Kodėl jums nepavyko tos ydos atsisakyti šitam biudžete?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Čia tikriausiai klausiate apie tas išmokas, kurios yra nesusijusios su draudiminiu principu, kad kompensuojame už prarastas darbo užmokesčio pajamas.

Taip, šitą diskusiją mes perkeliame į 2018 metus, planuodami 2019 metų biudžetą tikrai turime spręsti ir dėl motinystės, ir dėl ligos išmokų, nes ten trūkumai yra didžiuliai. Perkeldami 0,2 %, šiek tiek mažiname, bet iš esmės nesprenžiame.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū. Gerbiamas ministre, šiuo metu galioja įstatymas, kad ūkininkai, kurių ekonominis dydis yra 4 EDV, ir ūkininkai, kurie jau yra drausti arba gauna senatvės pensiją arba yra draudžiami socialiniu draudimu kitose įmonėse, gali nemokėti įmokų. Sakykite, kodėl keičiate šitą punktą? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų yra taip, kad ūkininkai, lyginant su kitais savarankiškai dirbančiais asmenimis, turėdavo šitoje srityje daugiau lengvatų. Tai, kad mes keliamo lubas ir taip pat kad siūlome panaikinti lengvatas pensininkams, neįgaliesiems ir tiems, kurie dirba pagal darbo sutartis, tai yra sąlygų suvienodinimas su savarankiškai dirbančiais. Tai yra vienas iš mokesstinės pertvarkos principų – kiek galima labiau suvienodinti mokesčių bazes tam tikroms grupėms, tačiau reikia pasakyti, kad apmokestinimas yra ne nuo visos pajamų sumos, bet nuo pusės sumos. Smulkiesiems ūkininkams tai bus turbūt palankiau.

PIRMININKAS. Taip, daugiau klausiančių nėra. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamasis ministre, sveikinu su jūsų ryžtu išspręsti tą problemą, kuri susikaupė per daugelį metų, čia ir iš kairės, ir iš dešinės galima kaltų ieškoti. Ta problema ne tokia ir maža – beveik 4 mlrd. eurų, našta „Sodros“ biudžetui buvo daugiau kaip 100 mln. kasmet palūkanų. Nuo kitų metų to neliks, tai yra „Sodros“ diskreditavimo pabaiga, *ant bėgių* pastatymas „Sodros“ finansų ir galimybė tvariai mokėti ir didinti pensijas, todėl šitie sprendimai yra esminiai. Linkiu nesustoti, toliau dirbti darbą ir spręsti „Sodros“ klausimus, kurie jau yra pradėti diskutuoti su jumis. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, tikrai sutinku su prieš tai kalbėjusiu ponu S. Jakeliūnu, tai yra didelis dalykas, kad „Sodros“ skolos problema yra išspręsta, ir čia neabejotinai būtinas buvo spręsti klausimas, bet jis yra daugiau techninis klausimas, kur, kurioje vietoje apskaityti tą valstybės skolą – ar valstybės biudžete, ar „Sodroje“. Daugelį metų to niekaip nepavykdavo padaryti, taip pat ir mūsų Vyriausybei to nepavyko, objektyvumo dėlei tai reikia pasakyti, tai yra pliusas. Bet vis dėlto du dalykai, kurie yra neišspręsti ir kurie iš tikrųjų neleidžia ženkliai keisti palūkanų normų... to santykių... pagerinti pensijos dydžio lyginant su vidutine alga, tai, ką kolega A. Sysas minėjo. Praktiškai tik bazinės algos perkėlimas (...) valstybės biudžeto sprendžia šią problemą, nes pinigai neauga ant medžių, jie yra labai konkretūs. Senėjančioje visuomenėje bazinės algos perkėlimas yra būtinas, ir tai kalba visos finansinės institucijos, kad vėl nebūčiau apkaltintas demagogija, visos, ir visi tarptautiniai ekspertai. Šitas klausimas sustojęs, ir metų nukėlimas brangiai mums kainuos, nes mes einame į demografinę duobę.

Kitas dalykas, kurio šiuo metu irgi nepavyko išspręsti, kaip, beje, ir praėjusioms Vyriausybėms ne viskas pavyko, tai mes vis dėlto nepriverčiame šiame biudžete, nors ir ne krizės sąlygomis, veikti Socialinio draudimo įstatymo visa jėga. Tuos perviršius, kai mes išmokame daugiau, negu galime, pagal Socialinio draudimo įstatymą turi amortizuoti biudžetas, bet ne kitos draudiminės rūšys. Dabar taip pat pasiūlyta permesti iš vienos vietos į kitą, tiksliau, pinigus iš vienos kišenės perdėti į kitą.

PIRMININKAS. Laikas!

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Todėl siūlau susilaikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Visi norintys pasisakyti pasisakė. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 56, prieš nėra, susilaikė 16. Projektui po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomi – Audito ir Biudžeto ir finansų komitetai. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

13.54 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 8, 10, 11, 12, 13, 19, 25, 35 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1219 (pateikimo tęsinys)

Valstybinio socialinio draudimo įstatymas. Pirmas klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Gerbiamasis ministre, jūs minėjote, kad ketinate nustatyti socialinių įmokų grindis, t. y. kad socialinės įmokos turėtų būti mokamos ne mažesnės negu minimalus darbo užmokestis. Tačiau, kaip žinote, yra daug sezoninių darbų, kai darbdaviai negali aprūpinti visus metus darbuotojų darbu ir negali mokėti viso atlyginimo, bet norėdami išlaikyti darbuotojus, kad sulauktų kito sezono, galėtų įdarbinti, jie tiesiog truputį moka ir taip sulaukia kito sezono. Ar nebus taip, kad bus priversti atleisti tuos darbuotojus ir tiesiog jie eis į darbo biržą? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų „Sodros“ ir ligos bei motinystės grindimis yra sprendžiama draudimo problema. Tikrai dabar, kai gauname duomenis, kiek žmonių neturi būtiną stažą, kuris yra reikalingas gauti visą pensiją, yra didžiuliai skaičiai ir šitas sprendimas yra tik dirbančiojo naudai. Turime 160 tūkst. žmonių, kurie uždirba mažiau negu minimalų darbo užmokestį, yra didžiulė rizika, kad tiek žmonių senatvėje skurs. Nustatydami įmokų lubas ar mėnesiui, ar metams, rūpinamės, kad tiems žmonėms, kurie gauna mažiau, būtų užtikrinamas visas stažas ir visa „Sodros“ pensija. Tokiu būdu siekiame, kad kuo daugiau dalyvių dalyvautų... visu senatvės pensijos stažu.

Ligos ir motinystės atveju – lygiai taip pat. Tam, kad galėtų motinos, kurios uždirba 10, 20 ar daugiau eurų, gauti minimalią išmoką, reikia, kad jos būtų draudžiamos nuo minimalaus atlygio. Todėl būtų tokia norma. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, ačiū. Kitas klausia A. Sysas. Tačiau, matau, jis užsiėmęs ir nenori klausiti. Klausia V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Iš tiesų mano klausimas labai panašus į ką tik klausiusio kolegos, nes suprantant jūsų deklaruojamus tikslus vis dėlto ar buvo įvertinta tai, kokį efektą tai turės, tarkime, mažų įmonių darbuotojams, kurie dirba puse

etato ar galbūt netgi ketvirčiu etato, ne dėl to, kad slepia pajamas, ne dėl to, kad vokeliuose gauna jas, o dėl to, kad negali arba nenori dirbti visu etatu? Ir ar neatsitiks taip, kad mažos įmonės bus priverstos tiesiog atleisti tokius darbuotojus ir jie neteks vienintelio pajamų šaltinio?

L. KUKURAITIS. Dėkojame už klausimą. Taip, iš tiesų buvo vertintos įvairios situacijos. Yra skaičiuojama, kad tame dideliame skaičiuje yra ir žmonių, kurie gauna šešėlines pajamas. Vadinasi, įvedus grindis panaikinami motyvai mokėti į vokelį, jeigu atsiranda mokesčiai. Tuo mes siekiame, kad žmogus būtų apsaugotas nuo ne įmokų, kurios turėtų būti už jį padaromos, ir dėl to paskui atidedamas jo skurdas į senatvę. Yra kelios išlygos, t. y. neapmokestinami šiomis grindimis pensininkai, jauni žmonės, taip pat ir tie, kurie dirba kitame darbe. Žiūrėsime, kaip tos išlygos, kokią tai daro įtaką dalyvavimui darbo rinkoje, kiek žmonių yra atleidžiama ir taip toliau, tada darysime sprendimus. Kol kas yra toks siūlymas, pradėdame veikti, darome monitoringą, kaip iš tiesų veikia, ir tada darysime kitus sprendimus, pokyčius. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, atsiprašau, kad buvau išėjęs prieš tai jūsų pristatomu klausimu, išklausiau interesantės, todėl dabar norėčiau paklausti. Žiūrėkite, „Sodra“ ima tam tikrą mokestį už sveikatos draudimo lėšų surinkimą. Tuo tarpu medikai atlieka labai daug neįgalumo, nedarbingumo nustatymo funkcijų – gydytojų konsultacinės komisijos, ir tai daro nemokamai ir, be abejojimo, kad paima laiką nuo pacientų. Ilgėja eilės. Sveikatos reikalų komitete ne kartą kėlėme tą klausimą ir mums buvo pasakyta, kad vyksta derybos. Tai ar vyksta tos derybos ir kodėl šių metų biudžete vis dėlto nenumatytos lėšos arba būtų bent jau pasirinktas nulinis variantas – jokių mes jums mokesčių nemokame ir iš jūsų galbūt nereikalaujame kurį laiką, nes, kaip sakiau, medikai dirba darba, kuri turi atlikti „Sodra“, bent jau apmokėti „Sodra“ turi, ir tai užima labai daug laiko. Tai vyksta procesas ir kodėl čia mes biudžete nematome?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Pirmiausia tai, kad „Sodra“ ima administracinį mokestį dėl to, kad administruoja šitą fondą, ir tai yra ir Valstybės kontrolės nustatyta, kad tam tikrą procentą nuo fondo administruojamų lėšų turėtų imti „Sodra“. Turint galvoje, kad jeigu mes tą keleto milijonų, kuriuos „Sodra“ paima administravimui, jeigu mes jų nepašalinsime iš Sveikatos draudimo fondo, tada bus iš kitų, iš Pensijų draudimo fondo. Taip neturėtų būti.

O dabar dėl neįgalumo nustatymo. Iš tiesų tai yra atskiras klausimas ir į jį mes turėtume ieškoti sprendimo kartu, nes neįgalumo nustatymas turėtų būti abiejų sistemų, tiek sveikatos, tiek socialinės sistemos, bendras darbas ir kiek galima geriau padarytas. Taip pat ir finansavimas šitai funkcijai atlikti. (*Balsai salėje*) Vyksta derybos, vyksta procesas, kol kas sutarimo dar neturime.

PIRMININKAS. Dėl motyvų niekas neužsirašė, gal galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū. Pritarta. Komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo nėra. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.00 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1220 (pateikimo tęsinys)

Toliau kiti klausia dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto projekto Nr. XIIIIP-1220. Nėra užsirašiusių. Motyvai? Taip pat nėra. Gal galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Audito komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.00 val.

Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2512 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1221 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausiantysis dėl projekto Nr. XIIIIP-1221 – A. Sysas. Klauskite.

A. SYSAS (LSDDF). Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros? Taip? Labai atsiprašau, buvau išėjęs.

PIRMININKAS. Dėl pensijų įstatymo.

A. SYSAS (LSDDF). Dėl pensijų.

PIRMININKAS. Projektas Nr. XIIIIP-1221.

A. SYSAS (LSDDF). Atsiprašau, tuojau. Minutėlę. Aš čia neturiu klausimo.

L. KUKURAITIS. Ten yra techniniai pakeitimai.

PIRMININKAS. Neklausia. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kadangi pagrindinis darbotvarkės laikas baigėsi, aš siūlau bendru sutarimu pratęsti dėl visų klausimų, susijusių su socialinėmis reikmėmis. Galime pratęsti? Dėkoju.

Kitas projektas yra... Atsiprašau, dar komiteto nepaskelbiau. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.01 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 27 ir 33 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 35 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1222 (pateikimo tęsinys)

Kitas yra Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo projektas. Klausia M. Navickienė. Nėra. Motyvai dėl viso. Niekas neužsirašė? Niekas. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo nėra. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.01 val.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 3, 13, 15, 19, 20, 27, 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1223 (pateikimo tęsinys)

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymas. Klausiti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

14.03 val.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2472 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1224 (pateikimo tęsinys)

Toliau – Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymas. Klausiti taip pat niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.03 val.

Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 2, 3, 7, 11, 12 ir 13 straipsnių ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1225 (pateikimo tęsinys)

Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo projektas. Klausiti nori A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDDF). Gerbiamasis ministre, gal galėtumėte paaiškinti, nes tai buvo ir prieš tai įstatyme, aš nepasižymėjau. Bet anksčiau skaičiuodami išmokas mes naudojome draudžiamąsias pajamas. Dabar jūs keičiate į „vidutinį šalies darbo užmokestį“. Iš esmės skiriasi ir stipriai skiriasi dydžiai. Kaip tai veiks išmokas ir subalansavimą? Jeigu būtų taikoma vienas su vienu, tai visos išmokos turėtų ženkliai išaugti.

L. KUKURAITIS. Tai yra 65 % nuo vidutinio šalies darbo užmokesčio dydžio ir tokiu būdu mes priartiname prie to, kuris dabar egzistuoja. Tik tiek, kadangi vidutinis darbo užmokestis auga, tos išmokos augs kartu su darbo užmokesčiu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Gal galime bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.04 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1226 (pateikimo tęsinys)

Toliau – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo projektas. Klausti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū. Pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.04 val.

Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1242 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1242. Prašau, ministre, pristatyti.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, siekiant tobulinti skurdo ir socialinės atskirties mažinimo priemones ir įgyvendinti Vyriausybės programos įgyvendinimo plano nuostatas, parengtu įstatymo projektu siūloma įtvirtinti naują socialinės apsaugos išmokos atskaitos rodiklį, t. y. minimalių vartojimo poreikių dydį, toliau būtų MVPD. Antra, nustatyti MVPD apskaičiavimo tvarką ir socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklius, atitinkama procentine dalimi susieti MVPD, kad nuo rodiklių dydžių priklausanti teikiama parama atitinkamai didėtų, priklausomai nuo didėjančios metinės infliacijos, maisto ir ne maisto prekių bei paslaugų kainų.

Minimalių vartojimo poreikių dydis – tai rodiklis, nurodantis asmens išlaidų sumą eurais, kuri reikalinga minimaliems asmens maisto ir ne maisto prekių ir paslaugų poreikiams patenkinti per mėnesį. Taikomas bazinės socialinės išmokos, šalpos pensijų bazės, tikslinių kompensacijų bazės ir valstybės remiamų pajamų dydžiams nustatyti.

2017 metais apskaičiuotas MVPD yra 238 eurai. Įstatymo projekte numatyta, jog MVPD ateinantiesiems kalendoriniams metams euro tikslumu kas metus apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir iki gruodžio 31 dienos tvirtinamas socialinės apsaugos ir darbo ministro.

Įstatymu taip pat siūloma, kad nuo 2019 metų sausio 1 dienos bazinė socialinė išmoka sudarytų ne mažiau arba lygu 16 % MVPD. Šiuo metu tai atitinka dabartinį 38 eurų dydį. Šalpos pensijų bazė sudarytų ne mažiau arba lygu 54 % MVPD. Tai atitinka nuo 2018 metų numatytą didinti iki 130 eurų šalpos pensijų bazės dydį. Dabar šis dydis yra 112 eurų. Tikslinių kompensacijų bazė sudarytų ne mažiau arba lygu 47 % MVPD, šiuo metu tai yra 112 eurų. Valstybės remiamos pajamos sudarytų ne mažiau arba lygu 50 % MVPD. Nuo 2018 metų tai būtų 122 eurai, dabar yra 102 eurai.

Išvardinti rodikliai su MVPD siejami atitinkama, ne mažesne procentine dalimi, kuri apskaičiuota pagal šiuo metu galiojančius jų dydžius, išskyrus šalpos pensijos bazės dydį, kurio procentas apskaičiuotas pagal jo planuojamą padidinti dydį iki 130 eurų, ir valstybės remiamų pajamų dydį, kurio procentas apskaičiuotas pagal jo padidintą dydį iki 122 eurų nuo sausio 1 dienos.

Įstatymo projekto įsigaliojimas numatytas 2018 m. sausio 1 d. Įstatymo nuostatos, įtvirtinančios socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių susiejimą su MVPD, įsigaliojimas numatytas 2019 m. sausio 1 d.

Lėšos, priėmus įstatymo projektą. Preliminariais skaičiavimais, papildomai iš valstybės biudžeto reikės 2018 metais 17,8 mln. eurų šalpos pensijų bazės dydžio pagrindu apskaičiuotoms šalpos išmokoms. 2019–2020 metais papildomai kas metus reikės po 1,67 mln. eurų tikslinių kompensacijų bazės dydžio pagrindu apskaičiuotoms slaugos ir priežiūros tikslinėms kompensacijoms.

Toks įstatymo projektas. Siūloma pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmoji klausia M. Navickienė, tačiau jos nematau. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, nuo visų šitų koeficientų priklauso pašalpos dydis, bet būsimus koeficientus galima apskaičiuoti dviem būdais. Vienas – siekiant konkrečių tikslų, ką mes norime pasiekti, kokio efektyvumo tos pašalpos turėtų būti. O kitas – tai yra tiesiog žinant, kiek pinigų tau davė Finansų ministerija, tuos koeficientus priartinti prie to, ką tu turi.

Tai aš norėčiau paklausti, kuriuo variantu čia jie apskaičiuoti, pirmuoju ar antruoju? Jeigu vis dėlto pirmuoju, kad jūs atskleistumėte konkrečiai, kokių tikslų siekiate tokiais koeficientais? Kas pasikeis? Paramos dydis, kokioms grupėms? Kuo remdamiesi jūs skaičiavote dydžius?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Aš gal pradėčiau nuo to antro būdo. Iš tiesų tiek dėl VRP didinimo, tiek dėl šalpos pensijų bazės didinimo yra suderėta su Finansų ministerija. To labai reikia, nes, kaip žinote, nuo krizės laikotarpio jokios bazinės išmokos, pagal kurias skaičiuojama, jokie dydžiai nebuvo didinami, tai yra irgi pirmas kartas, kai mes tai darome. Indeksuojant vienas pagrindinių tikslų yra tai, kad socialinės išmokos ir gavėjų skaičius atitinkamai augtų su augančia ekonomika ir su augančia infliacija, t. y. užbėgti už akių tam, kas nutiko per šiuos beveik dešimt metų, kai iš esmės socialinės išmokos nebuvo keliamos. Tiesiog kad kasmet būtų indeksuojama pagal tą minimalaus vartojimo poreikio dydį. Tai šitas pagrindinis principas.

Dabar pats procentas gali kisti. Mes planuojame, žiūrėdami į ekonomines galimybes ir t. t., matydami ir svarstydami, kaip paskatinti tuos, kurie gauna išmokas, kad jie galėtų aktyviau dalyvauti darbo rinkoje ir t. t., taip pat kaip užkardyti labiausiai skurdinančias situacijas, koreguoti ir procentus. Tai yra įmanoma, tačiau yra labai svarbu, kad tai būtų nuolat indeksuojama ir augtų kasmet.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, sveikinu, kad yra tam tikras didinimas, bet elementariai, jei mes taip atsukame laikrodį dešimt metų atgal ir pažiūrime, kaip per tą laikotarpį didėjo minimalus mėnesinis atlyginimas ir kaip didėja vienintelės pajamos daugelio žmonių, kurie kaip tik gyvena skurde ir didelėje atskirtyje, tai, aišku, minimalus mėnesinis atlyginimas didėjo kur kas sparčiau, greičiau ir proporcingai plius, minus, o šie dydžiai buvo įšaldyti. Dabar tas pakilimas gerokai atsilieka pagal proporcijas lyginant su minimalia mėnesine alga. Suprantu, kur čia bėdos, bet mano klausimas būtų: jūs paminėjote 16, 47, 47, 43, čia yra procentiniai dydžiai nuo dabartinių dydžių, ar mes nepasiklysim tarp šitų dydžių...

PIRMININKAS. Klauskite!

A. SYSAS (*LSDDF*). ...spręsdami klausimus?

L. KUKURAITIS. Taip, tokius dydžius yra siūloma nustatyti. Jeigu jie įsigalios nuo 2019 m. sausio 1 d., tai jau 2019 metais pakils visi dydžiai, tarp jų ir BSI dydis, nuo kurio priklauso būtent išmokos dydis atitinkamai. Kiek galėjome, tas padidinimas buvo būtent valstybės remiamų pajamų dydžio ir šalpos pensijų bazės, tačiau... Nežinau, padarėme tai, ką galėjome iš biudžeto. Ypač, jei mes dar šalia tų išmokų, kurias esame numatę, šalia šitų pašalpų, kurias esame numatę, papildomai dar įvedame ir dalį neapmokestinamųjų darbo užmokesčio pajamų, tai reiškia, kad žmonės galės labiau remtis šitomis išmokomis net dirbdami. Tai šalia mes darome dar kitą papildomą veiksmą, kad žmonės, kurie dirba, uždirba, galėtų gauti socialines išmokas, jeigu tos pajamos iš darbo yra labai mažos. Tokiu atveju tų dalyvių būtų daugiau ir ta pagalba pasiektų tuos, kurie dirba.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančiųjų nėra. Motyvai dėl viso. Užsirašė R. J. Dagys, bet gal galima nepasisakyti ir gal galima pritarti bendru sutarimu? Ačiū. (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Gerai, balsuojame.

Ačiū. Balsavo 51 Seimo narys: visi 51 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.14 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2018 metais, įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1243 (pateikimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1243. Klausia... Prašom pristatyti dar prieš tai.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiame Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2018 metais, įstatymo projektą. Įstatymo projektu siūloma 2018 metams patvirtinti 132 eurų pareiginės algos bazinį dydį, kuris bus taikomas apskaičiuojant valstybės politikų, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigines algas, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjų atlyginimus ir karių tarnybinius atlyginimus bei kitas teisės aktuose nustatytas išmokas. Siekiant išsaugoti finansinį stabilumą, atsižvelgta į Lietuvos stabilumo 2017 metų programos, kuriai pritarė Vyriausybės šių metų balandžio 26 dieną nutarimu, nuostatas, kad valstybės biudžeto išlaidos 2018 metams nedidės ir bus tokios pat, kaip 2017 metais. Atsižvelgiant į jau priimtus valstybės ilgalaikius įsipareigojimus didinti finansavimą krašto apsaugai, vykdyti struktūrinę socialinės srities reformą, socialinį modelį, mažinti socialinę atskirtį bei tai, kad pareiginės algos bazinį dydį padidinus vienu euru iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto prireiktų daugiau kaip 21 mln. eurų, pareiginės algos bazinį dydį siūloma didinti 1,5 euro.

Valstybės politikų, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžeto įstaigų darbuotojų, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjų darbo užmokestis ir kitos teisės aktuose nustatytos išmokos 180 tūkst. darbuotojų padidės 1,12 %. Tam iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto reikės apie 32 mln. eurų. Tai pirmas kartas, jei būtų pritarė, kai pareiginės algos bazinis dydis didinamas nuo krizinio laikotarpio. Jeigu nebūtų priimtas įstatymas dėl pareiginės algos bazinio dydžio nustatymo, įstatymai nenumato galimybės taikyti 2017 metams nustatytą pareiginės algos bazinį dydį. Dėkoju.

PIRMININKAS. Iš visų užsirašiusių matau A. Sysą.

A. SYSAS (LSDDF). Gerbiamas ministre, suprantu jūsų sunkią ir nedėkingą padėtį – stovėti toje tribūnoje, nes mes apie tai diskutavome su finansų ministru. Kaip jūs manote, kiek ministeriją jums vadovaujant paliko kompetentingų valstybės tarnautojų dėl darbo užmokesčio?

L. KUKURAITIS. Mūsų ministeriją...

A. SYSAS (LSDDF). Taip.

L. KUKURAITIS. ...dėl darbo užmokesčio? Tikrai būtų sunku vertinti motyvus, dėl ko darbuotojai palieka. Tiesa, tas procentas nėra didelis. Žinau, kad žmonės labai nerimauja dėl mūsų siūlomos ir vykdomos ministerijos vidaus pertvarkos, tai gali daryti didesnę įtaką siekiui palikti ministeriją, dėl tos nežinomybės, dėl įtampos. Mes tam norime užbėgti už akių, kiek galima, tariamės, kalbamės. Dėl to negalėčiau pasakyti, kiek paliko žmonių dėl šitos jūsų minėtos priežasties.

PIRMININKAS. Ar R. Budbergytė nori paklausti? Matau, kad nori, skuba. Per šoninį mikrofoną prašom.

R. BUDBERGYTĖ (LSDDF). Taip, aš norėčiau, gerbiamas ministre, jūsų paklausti. Ko yra siekiama tokiu mažu bazinio dydžio pakeitimu, nes, sakykime, žiūrint į finansų ministro kompetencijos sritį, yra suprantama, kad lyg ir skaičiuojama, kiek nedaug neteks biudžetas padidinus tą bazinį dydį? Tačiau aš jūsų, kaip socialinės apsaugos ir darbo ministro, norėčiau paklausti. Ar tikrai galite patvirtinti, kad padidės perkamoji galia, kai mūsų darbo užmokesčio vidurkis yra tikrai du kartus mažesnis, negu Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalių valstybės tarnyboje ir viešajame sektoriuje dirbančių žmonių?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Jūs turbūt gal net geriau už mane suskaičiuojate, kiek padidėja, kiek padidėtų perkamoji galia padidinus 1,5 euro. Tačiau nedaryti nieko negalima, labai aiškiai sako ir valstybės tarnautojai, ir biudžetininkai, kad turime kelti bazinį dydį, turbūt yra vi-

sų bendras noras sugrįžti į prieškrizinį laikotarpį. Žinau, kad tokių siūlymų yra ir Seime pateikta, tačiau šiuo metu yra investicija, kad skurdo situaciją kuo labiau sumažintume, nes, kiek matome, skurdas kasmet auga. Skiriama tiek. Taip pat yra numatyta daugelis būdų, kaip būtų galima didinti darbuotojams užmokestį ir tai yra daroma Biudžetinių darbuotojų darbo užmokesčio įstatyme, yra numatytos šakutės ir paliekama vadovams galimybė spręsti, kiek darbuotojas turėtų gauti darbo užmokesčio. Tikrai yra palikta laisvė. Taip pat kiek galima daug daroma reformų siekiant optimizuoti ir tokiu būdu padidinti darbuotojams darbo užmokestį. Bet aš taip pat pritariu jums ir sutinku, kad bazinis dydis turi būti didinamas kiek įmanoma.

PIRMININKAS. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, tikrai tie skaičiai, kurių reikia išspręsti problemas, nėra labai dideli, palyginti su kitomis problemomis. Manau, mes turėtume sutelkti pastangas bent kokiam nors tikslui išsikelti. Jeigu mes ir negalime šiuo metu kompensuoti to, kas per dešimt metų nebuvo indeksuota, bet gal bent išsikelkime ambiciją, kad mūsų dabartinėje situacijoje valstybinio sektoriaus atlyginimai kistų taip pat kaip privataus sektoriaus atlyginimai. Dabar jūs planuojate beveik trigubai mažesnę kilimo greitį. Jau dabar mes negauname, net valstybės reformos įstatymų negauname, nes nėra kam rengti. Ponios M. Dargužaitės parengti projektai tiesiog neišlaiko jokios kritikos, tiesiog nėra kam padaryti. Tai gal mes bent šitą galėtume išspręsti, nekeliant ambicijos kompensuoti, kas prieš dešimt metų prarasta. Valstybinės sistemos nukraujavimas lemia mūsų darbo kokybę ir tai kainuos dar brangiau, kur kas brangiau. Ir dabar jau kainuoja.

L. KUKURAITIS. Todėl šalia šitų daromų veiksmų reikalingi ir veiksmai kiek galima sudaryti geresnes darbo sąlygas optimizuojant ir efektyvinant valstybės tarnybos, taip pat ir biudžetinio sektoriaus darbą.

PIRMININKAS. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, aš norėčiau šiek tiek pratęsti, ką sakė R. J. Dagys. Iš tikrųjų turbūt mes valstybės tarnybos atlyginimais ženkliai atsiliekame nuo privataus sektoriaus ir nuo to kenčia visa valstybės tarnyba pagal darbo kokybę. Žmonės iš valstybės tarnybos bėga į privatų sektorių negalėdami išgyventi iš tokio atlyginimo.

Bet aš noriu paklausti kitko. Ne per seniausiai, kiek pamenu, A. Sysas, tik neatsimenu, ar su gerbiamu A. Palioniu, siūlė irgi indeksavimą ir dydį padidinti iki 142 eurų, bazinį dydį. Ir tuomet, pažiūrėjau stenogramas, visa valdančioji dauguma pritarė šitam dydžiui. Tai gal jūs man galite pasakyti, kada jūs buvote objektyvus: ar tada, kai balsavome už 142 (ir mes tada balsavome taip pat), ar dabar, kai 132, ir aš žiūrėsiu, kaip balsuos valdančiosios daugumos atstovai. Tuo labiau kad biudžetas yra perteklinis. Tai ar nereikėjo ir ministerijai teikti 142 eurų bazinį dydį?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Kaip žinote, 142 eurų bazinis dydis papildomai reikalauja 252 mln. eurų. Dabartinėje situacijoje šiame biudžete, kadangi esame įpareigoti laikytis fiskalinės drausmės, tai būtų neįtikėtina, nepakeliama biudžetui našta arba turėtume atsisakyti tų prioritetų, kurie yra išskirti tiek skurdo mažinimo, tiek valstybės saugumo klausimais. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, jau buvo kalbėta čia, kad iš valstybės tarnybos traukiasi žmonės. Jie po tokio didinimo iš viso netikės perspektyva. Nemanote, kad galbūt iš valdančiųjų turėtų išplaukti koks nors susitarimas, pažadai su visų partijų parašais, kad iš tikrųjų per kelerius metus bus padidinta, nes tas pasitraukimas gali tik paspartėti po tokio didinimo. Jis tikrai nesulaikys, nes nėra esminis, o žmonės reikalingi ir valstybės tarnyboje. Ačiū.

L. KUKURAITIS. Turint galvoje, kad šitas dydis nebuvo didinamas nuo krizės laikotarpio, praėjusiais, užpraeitais ir tolesniais metais, greičiausiai tie valstybės tarnautojai jau tada traukėsi iš valstybės tarnybos. Dabar yra didinama, tačiau kartu ir siūlomos, kiek aš žinau, įvairios rimtos pertvarkos tam, kad darbas būtų kiek galima daugiau produktyvesnis, efektyvesnis, ir tokiu būdu iš darbo užmokesčio fondo, kurį mes turime skirtą valstybės tarnybai ir biudžetiniam sektoriui, galima skirti papildomai lėšų kiekvienam darbuotojui. Turime kartu ir kelti, bet taip pat turime ir padaryti namų darbus valstybės tarnybos konkrečiose įstaigose, taip pat ir biudžetiniame sektoriuje.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra. Motyvai už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš tik papildysiu ministro atsakymą į gerbiamo E. Pupinio klausimą. Tai toks susitarimas yra pasiektas, jis yra pasirašytas pirmadienį, kuriame juodu ant balto parašyta, kad darbo užmokestis gali būti didinamas iš dabartinio fondo. Aš taip pat nuo savęs pridėčiau, kad iš tikrųjų pradžioje turi būti reformos, o paskui užmokesčio didinimas, bet patys darbuotojai turėtų tame aktyviai dalyvauti per savo kolektyvinius darinius, per profesines sąjungas, kas yra, vyksta, pavyzdžiui, mokytojų atveju. Tačiau kitiems reikia pasistenėti ir burtis, o ne vien tik individualiai rašyti į Seimą laiškus.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Anušauskas, tačiau jo nėra. J. Razma. Taip pat nėra. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aišku, kokį nors pajudėjimą gal ir būtų galima laikyti pozityviu, bet jis faktiškai nieko nesprendžia. Kokius mes tikslus pasieksime? Nes šių metų realaus pabrangimo ir infliacijos nekompensuojame. Vadinasi, santykinai valstybės sektoriaus atlyginimai mažės. Motyvacija dirbti šiose įstaigose tikrai bus dar mažesnė.

Kitas dalykas. Jau dabar mes turime sistemą, kad svarstydami perteklinį biudžetą negalime išspręsti elementarios problemos. Mūsų valstybėje dirbančių žmonių dalis yra socialiai remtini ir finansuojami kitomis programomis. Apie ką mes čia šnekame, apie kokį fondą, gerbiamas Tomilinau, jūs kalbate? Čia yra realybė. Visų problemų neišspręsimė, bet bent išsikelkime sau normalų iššūkį šiame biudžete, kad bent neatsiliktų, nenuvertėtų, dabartinės pensijos nenuvertėtų, lyginant su infliacija, šiais metais. Kompensavimą palikime toliau, bet tą tai galime padaryti, tai tikrai ne superekstra kokios išlaidos. Bent jau tą padarykime. Bet dabar ir tos ambicijos nėra. Na, tai kas, dabar vidutines pajamas gaunančiam žmogui padidės šešiais eurais atlyginimas? Apie ką jūs čia šnekate? Čia vidurkį gaunantis valstybės... Ką jis tau pasakys? Čia net ir nedidinti, nenervinti žmonių su tokiu padidiniu. Arba mes sprendžiame kokį nors tikslą, gal ne patį didžiausią, arba ne. Sveikiname, kad mėginama kaip nors spręsti, bet tikrai nepakankamai. Čia jau mūsų Seimo bus pareiga tuos klausimus išspręsti. Tikrai dabar tokiam siūlymui būtų kaip ir nelabai smagu pritarti.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, nuomonės išsiskyrė. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 54 Seimo nariai: už – 46, prieš nėra, susilaikė 8. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.29 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 1, 4, 8, 10, 17, 20, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1244 (pateikimas)

Kitas klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo projektas Nr. XIII-1244.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, įstatymo projektas parengtas įgyvendinant Vyriausybės programos įsipareigojimą, kad socialinėms reikmėms valstybės savivaldybėms skirtos, tačiau neišleistos lėšos, gerbiant savivaldos savarankiškumą, pirmiausia turi būti panaudotos tik kitoms giminingoms socialinėms reikmėms, ir, vykdant Vyriausybės programos įgyvendinimo plano priemonę, numatant užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims modelio sukūrimą ir įgyvendinimą.

Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas nepasiturintiems gyventojams gauti piniginę socialinę paramą, užtikrinti šios paramos adekvatumą, didinti darbingo amžiaus darbingų asmenų motyvaciją integruotis į darbo rinką, įstatymo projektu siūloma, pirma, įtvirtinti imperatyvią normą dėl piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti nepanaudotų savivaldybių biudžetų lėšų panaudojimo ir nustatyti konkrečias socialinės apsaugos sritis, kurioms turėtų būti naudojamos minėtai paramai nepanaudotos lėšos. Tai socialinės rehabilitacijos ir integracijos priemonėms socialinės rizikos veiksnius patiriantiems asmenims, šeimoms įgyvendinti; taip pat šeimoje ir bendruomenėje

teikiamai pagalbai vaikams, neįgaliesiems, senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms plėtoti; finansinei paramai, skurdui ir socialinei atskirčiai mažinti; smurto, savižudybių, priklausomybių, prekybos žmonėmis prevencijai; neįgaliųjų socialinei integracijai; bendruomenių ir nevyriausybinų organizacijų plėtrai, jų vykdomoms socialinėms programoms įgyvendinti; užimtumo didinimo programoms įgyvendinti; savivaldybės ir socialinio būsto fondo plėtrai, rekonstrukcijai, remontui; socialinių paslaugų priemonėms finansuoti, jų infrastruktūrai modernizuoti ir plėtoti; socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo sąlygoms gerinti. Taip pat įstatymo projektu siūloma išmokos vaikui neįskaityti į šeimos gaunamas pajamas.

Šiuo įstatymo projektu siūloma nustatyti toleruotiną pajamų lygį – į šeimos (asmens) gaunamas pajamas neįskaityti dalies uždirbamų darbo užmokesčio pajamų: 15 % neįskaityti bendrai gyvenantiems asmenims, neauginantiems vaikų (įvaikių), arba vienam gyvenančiam asmeniui; 20 % – bendrai gyvenantiems asmenims, auginantiems vieną ar du vaikus (įvaikius); 25 % – bendrai gyvenantiems asmenims, auginantiems tris ar daugiau vaikų (įvaikių); 30 % – asmenims, vieniems auginantiems vieną ar du vaikus (įvaikius), ir 35 % – asmenims, vieniems auginantiems tris ar daugiau vaikų (įvaikių).

Taip pat šiuo įstatymo projektu siūloma nustatyti pajamų ribą (lubas), kuri būtų neįskaitoma į nenuolatinio vienkartinio pobūdžio šeimos asmens gaunamas pajamas. Į šeimos (asmens) gaunamas pajamas įskaityti tik tą lėšų dalį, kuri viršija vieną valstybės remiamų pajamų dydį.

Taip pat įstatymo projektu siūloma atsisakyti nuostatoms, kad asmens teisė į piniginę socialinę paramą yra susieta su gyvenamosios vietos deklaravimo reikalavimu, ir nustatyti, kad asmenys, nedeklaravę gyvenamosios vietos ir neįtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, dėl paramos turi kreiptis į savivaldybės, kurios teritorijoje faktiškai gyvena, administraciją.

Taip pat šiuo įstatymo projektu siūloma papildyti socialinės paramos, skiriamos kitais įstatyme nenustatytais atvejais, rūšių sąrašą naujomis formomis, numatant teisinį pagrindą skirti ne tik vienkartinę pašalpą, bet ir tikslinę, periodinę bei sąlyginę pašalpą.

Įstatymo projekte siūlomu toleruotinių pajamų lygio nustatymu, neįskaitant dalies uždirbtų pajamų į šeimos arba vieno gyvenančio asmens pajamas, siekiama motyvuoti darbingo amžiaus darbingus paramos gavėjus aktyviai integruotis į darbo rinką ir savo pastangomis gauti didesnes darbinės pajamas, o joms padidėjus išvengti staigaus gaunamos paramos dydžio sumažėjimo, atskirais atvejais teisės į piniginę socialinę paramą praradimo.

Preliminariais skaičiavimais, įstatymo projekte siūlomoms nuostatoms, išmokoms vaikui, neįskaitymui į šeimos gaunamas pajamas ir toleruotino pajamų lygio nustatymui, neįskaitant dalies uždirbtų pajamų, įgyvendinti papildomai reikėtų apie 35 mln. eurų.

Atsižvelgiant į tai, kad 2017 metais numatoma nepanaudoti apie 134 mln. eurų piniginei socialinei paramai finansuoti skirtų lėšų, įstatymo projekte siūlomoms nuostatoms įgyvendinti papildomų lėšų iš valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybių biudžetų nereikės. Prašom pritarti projektui.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, sveikinant, kad tiksliname nepanaudotų lėšų panaudojimą, mano klausimas, kodėl norime skriausti socialinius darbuotojus, kurie ir padaro tą ekonomiją? Nes jūs įrašėte 9 punktu tikrai darbo sąlygų gerinimą. Tai nupirksite dviratį, gal nupirksite mašiną. Bet kodėl atsisakoma sumokėti, padidinti darbo užmokestį arba už kenksmingumą kai kuriais atvejais, ką darė kai kurie rajonai, arba premijuoti už tai, kad puikiai susitvarkė su tuo darbu ir tikrai sutaupė daug būtent jų dėka? Kodėl apsiribojat tikrai darbo sąlygų gerinimu?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Darbo sąlygoms gerinti... Kaip aš suprantu, tai yra irgi galimybė darbo užmokesčiui didinti, bet, svarstydami komitete, mes galėsime tai... Jeigu tai neįtraukta, tai patikslinsiu.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, dažnai kaimiškuose rajonuose pagrindinė problema gauti paramą būdavo tie 3 hektarai žemės. Kadangi dabar jūs padidinate iki 3, iš tikrųjų daug kam problemos gali nespręsti, nes vienas... iš esmės po vieną mažai kas ir turėdavo. Dau-

giausiai būdavo kuriant ūkius suteikiama galimybė naudotis ir gauti 3 hektarų plotą. Ar nemanote, kad šiek tiek galėtų būti didesnė, nes vėlgi 3 hektarų turėjimas nereiškia, kad geras gyvenimas, jeigu iš tikrųjų tu nei ūkininkas, nei ką? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju. Šiuo atveju šiame įstatymo projekte mes, kaip suprantu, nekeičiame nuostatos. Jeigu reikia keisti, tada reikėtų svarstyti metu teikti pasiūlymus ir tada svarstyti komitete.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Motyvai dėl viso. Kaip matau, užsirašęs R. J. Dagys už, tačiau atsisako kalbėti. Gal galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.37 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1245 (pateikimas)

Kitas klausimas, projektas Nr. XIIIIP-1245.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, šis įstatymo projektas parengtas įgyvendinant Vyriausybės programos ir jos įgyvendinimo plano priemonę, numatančią išmokos vaikui visiems... arba, taip sakant, vaikų pinigų visiems šeimoje auginamiems, globojamiems vaikams sistemos sukūrimą ir įteisinimą. Siekiant remti vaikus auginančias šeimas bei mažinti vaikų skurdą ir pajamų nelygybę, įstatymo pakeitimais siūloma įteisinti išmokas vaikui, vaiko pinigų mokėjimą visiems vaikams – 30 eurų visiems vaikams nuo gimimo iki 18 metų ir vyresniems, jei mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, bet ne ilgiau, iki jiems sukaks 21 metai, kaip universalią išmoką.

Taip pat papildomai išmoką vaikui nuo gimimo dienos iki dvejų metų – 28,5 euro; nuo 2 iki 18 metų ir vyresniems, jei mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, bet ne ilgiau, iki jiems sueis 21 metai, – 15,2 euro skirti šeimoms, auginančioms ir (ar) globojančioms vieną ar du vaikus, jeigu šeimos pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės negu 153 eurai; šeimoms, auginančioms ir (ar) globojančioms tris ar daugiau vaikų, nevertinant šeimos gaunamų pajamų.

Išmoką vaikui papildomai gautų 400 tūkst. vaikų. Iš viso – 530,8 tūkst. vaikų. Minėtai nuostatai įgyvendinti 2018 metų biudžete papildomai turi būti skirta 195 mln. eurų.

Daugelyje Europos Sąjungos valstybių narių išmoka vaikui, šeimos išmoka yra universali, tai yra skiriama nevertinant šeimos pajamų. Taip pat Estija, Latvija išmoką vaikui skiria nevertindamos šeimos pajamų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, norėčiau paklausti, kiek vaikų mūsų tikrai pagal pateiktą jūsų įstatymo projektą, planuojate, procentine išraiška išeis kitais metais iš socialinio skurdo atskirties ribos?

L. KUKURAITIS. Tokių duomenų neturime. Turėdami galvoje, kad dabar apie 30 % yra skurdo rizikos, turėdami galvoje, kad labiausiai skursta šeimos, kurios turi daugiau vaikų, o ypač jeigu yra vienas iš suaugusių, kuris augina, tas po 30 eurų už kiekvieną vaiką pridėjimas turėtų būti ženklus indėlis į biudžetą, ir mes tikimės, kad tai ženkliai prisidėtų prie skurdo mažinimo.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Motyvai dėl viso. Užsirašė už R. J. Dagys. Atsisako kalbėti. Gal galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai. Socialinių reikalų ir darbo komitetas – kaip pagrindinis. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

14.40 val.

Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 12, 13, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1254 (pateikimas)

Kitas klausimas – įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1254. Prašom pristatyti.

L. KUKURAITIS. Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiamas Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. valstybines pensijas buvusiems prokurorams, Muitinės departamento ir Kalėjų departamentu pareigūnams skirtų Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos įgaliota įstaiga. Atsižvelgiant į tai, kad nuo ateinančių metų sausio 1 d. įsigalioja nauja Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo redakcija, siūloma patikslinti Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 15 straipsnį nustatant, kad priedas prie pensijos mokamas tik asmenims, kurie nėra draudžiami valstybinių pensijų socialiniu draudimu pagal Socialinio draudimo įstatymą, išskyrus asmenis, kurie draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu dėl jų socialinio statuso ypatybių.

Siūloma nustatyti galimybę pareigūnų ir karių pensijos ir priedo gavėjo mirties atveju apskaičiuotas, tačiau dėl mirties negautas sumas išmokėti paveldėtojams. Atsižvelgiant į tai, kad Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas yra netikslus, tai yra ne visais atvejais pasikeitę netekto darbingumo procentai turi įtakos pensijos dydžio pasikeitimui ir pensijos skyrimas iš naujo yra tikslingas, siūloma nustatyti, kad pensija nebūtų skiriama iš naujo tais atvejais, kai nustatomi to paties intervalo netekto darbingumo procentai.

Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas padės pasiekti Seimo patvirtintuose Valstybės socialinio draudimo ir pensijų sistemos pertvarkos gairėse numatytą tikslą, kad Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos įgalios Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos mokėtų ne tik socialinio draudimo išmokas, bet ir visas valstybines pensijas, rentas, šalpos pensijas, bus suderintos teisės aktų nuostatos, užtikrintas sklandus pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo procesas.

Centralizuojant pensinio pobūdžio išmokų administravimą, visų pirma siekiama atsisakyti kai kurioms valstybinėms institucijoms nebūdingų išmokų skyrimo ir mokėjimo funkcijų, optimizuoti šiuos procesus, užtikrinti vienodą pensinio pobūdžio išmokų skyrimo ir mokėjimo praktiką.

Įgyvendinant įstatymo projektu siūlomas nuostatas, papildomų lėšų nereikės.

Dėkoju, kad išklausėte. Prašom klausti.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Niekas klausti neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Gal galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū. Pritariame. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną. Dėkojame ministrui už išsamų pristatymą.

L. KUKURAITIS. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Kiti klausimai. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą perkeliame į popietinę darbotvarkę.

14.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ projektas Nr. XIIIIP-1164(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dabar siūlome svarstyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ projektą Nr. XIIIIP-1164. Pristatys jums S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Žmogaus teisių komitetas pritarė Seimo kontrolierių įstaigos vadovo gerbiamojo A. Normanto paskyrimui bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Norėčiau priminti balsų skaičiavimo grupę: V. Alekna, A. Šimas, L. Kasčiūnas, R. Sinkevičius, Č. Olševskis, R. Žemaitaitis.

Toliau pasitvirtiname standartinį mūsų balsavimo biuletenį, kuriame pažymime, tiksliau, kuriame paliekame, ką mes palaikome, išbraukiame, prieš ką esame. Bendru sutarimu galime patvirtinti? Ačiū. (*Balsai salėje*)

Dabar skelbiu slaptą balsavimą ir einame balsuoti. Balsuoti skiriame laiką iki 15 valandos. (*Balsai salėje*) Grįžtame į salę 15 val. 15 min.

Pertrauka

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite paskelbti, kad rytinis posėdis baigėsi. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 112 STENOGRAMA

2017 m. spalio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Leiskite paskelbti mūsų vakarinio posėdžio pradžią. (*Gongas*) Prašau registruotis. Užsiregistravo 78 Seimo nariai.

15.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ projektas Nr. XIIIIP-1164(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, leiskite pagarsinti balsų skaičiavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovo Augustino Normanto paskyrimo“ projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 81 biuletenis, rasta biuletenių 81, galiojančių – 80, negaliojančių – 1. Už balsavo 51, prieš – 20, susilaikė 9.

Tad, remdamasi šio balsavimo protokolu, skelbiu, kad Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovo paskyrimo“ priimtas. (*Gongas*)

Prašau Seimo Pirmininką V. Pranckietį pasveikinti išrinktąjį Seimo kontrolierių įstaigos vadovą. (*Plojimai*) Prašau.

A. NORMANTAS. Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, suprasdamas, kokia šiandien įtempta diena, noriu padėkoti už pasitikėjimą. Nors yra sakoma, kad nieko nėra stabilesnio už laikina, bet vis dėlto stabilumas yra didelė vertybė ne tik man, kaip įstaigos vadovui, bet ir žmonėms, kurie laukė šito sprendimo. Noriu padėkoti frakcijų atstovams, su kuriais aš buvau susitikęs. Iš tikrųjų išsakyta daug minčių, bet turėkite omeny, kad žmogaus teisės yra visų mūsų bendras reikalas ir tik kartu dirbant. Konstitucinis Teismas ne kartą yra pasakęs, kad Seimas turi žinoti, kas vyksta Lietuvoje, o, vykdant konstitucinę kontrolę, mūsų institucija ir yra ta institucija, kuri pateikia tą informaciją ir pasiūlymus, kaip tai pagerinti. Ačiū dar kartą ir sėkmės jums.

PIRMININKĖ. Ačiū, linkime sėkmės.

15.18 val.

2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1212 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, iš mūsų rytinio posėdžio liko neapsvarstytas Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto patvirtinimo įstatymo projektas, tad leiskite pakviesti sveikatos ministrą A. Verygą pateikti 2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1212.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, leiskite pateikti 2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymą, kuriuo siekiama patvirtinti 2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą, kuris sudarytų 1 mlrd. 747 tūkst. 548 eurus pajamų ir 1 mlrd. 747 mln. 548 eurus išlaidų, Privalomojo sveikatos

draudimo fondo biudžeto apyvartos lėšų likutį po 5 tūkst. 792 tūkst. eurų... pagal 2018 m. sausio 1 d. ir pagal 2018 m. gruodžio 31 d. būklę numatomą 2018 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervą 98 mln. 889 tūkst. eurų pagal 2018 m. sausio 1 d. būklę.

Trumpai pristatysiu biudžeto pajamas ir išlaidas. Pradėti norėčiau nuo pajamų. Planuojama, kad 2018 metų privalomojo sveikatos draudimo įmokos turėtų sudaryti 1 mlrd. 209 tūkst. eurų, t. y. 11 % daugiau, nei numatyta patvirtintame 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžete. Kalbant apie Lietuvos Respublikos biudžeto įmokas už apdraustuosius, draudžiamus valstybės lėšomis, planuojama, kad 2018 metais valstybės biudžeto įmokų, mokamų už draudžiamuosius valstybės lėšomis, suma sudarys 499 mln. eurų, arba 11,1 % daugiau, negu numatyta patvirtintame 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžete. Šių įmokų suma didėja dėl 2018 metais išaugiančios metinės valstybės biudžeto įmokos, mokamos už vieną valstybės lėšomis draudžiamą asmenį. Numatoma, kad 2018 metų prognozuojamos vidutinės metinės vieno dirbančio asmens privalomojo sveikatos draudimo įmokos ir metinės valstybės biudžeto įmokos, mokamos už vieną valstybės draudžiamąjį valstybės lėšomis, dydžiai skirsis tris kartus. 2017 metais šios įmokos skyrėsi 3,2 karto, t. y. skirtumas mažėja.

Kalbant apie Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimus, planuojama, kad 2018 metais Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai sudarys 19 mln. 288 tūkst. eurų, arba 26,2 % daugiau, negu numatyta praėjusių, t. y. 2017 metų, PSDF biudžete. Pažymėtina, kad šiame straipsnyje numatytos lėšos skiriamos valstybės biudžetui priskirtoms funkcijoms finansuoti. Teisės aktais biudžetui šiuo metu yra priskiriama šios valstybės funkcijos: apmokėti gyvybei gelbėti ir saugoti kitų skirtų paslaugų išlaidas, kompensuoti ortopedijos technikos priemonių gamybos ir pritaikymo išlaidas, propaguoti neatlygintą kraujo donorystę, finansuoti Nacionalinės imunoprofilaktikos programos įgyvendinimo priemones bei mokėti už būtinosios medicinos pagalbos paslaugas, suteiktas privalomuoju sveikatos draudimu neapdraustiems asmenims. Taip pat savanoriškos asmenų įmokos. Numatoma, kad jos sudarys 2 mln. 178 tūkst. eurų, arba beveik 6 % daugiau nei 2017 metų biudžete. Pagal šį pajamų straipsnį yra apskaitomos Rusijos Federacijos pervedamos lėšos už Rusijos kariškių pensininkų ir jų šeimos narių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, sveikatos priežiūrą.

Kita pajamų eilutė, tai yra išieškomos ir gražinamos lėšos už Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui padarytą žalą. Planuojama, kad išieškomos ar gražinamos lėšos už padarytą žalą sudarys 2 mln. 458 tūkst. eurų, arba 3,3 % daugiau, nei numatyta 2017 metais. Pagal šį straipsnį yra apskaitomos iš sveikatos priežiūros įstaigų išieškomos ar jų gražinamos lėšos už neteisėtai suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir už šias paslaugas neteisėtai pateiktas apmokėti sąskaitas bei už neteisėtai išrašytus ar išduotus medikamentus.

Kita pajamų eilutė yra gražintinos lėšos, gražintinos pagal gydymo prieinamumo gerinimo ir rizikos pasidalinimo sutartis. Planuojama, kad jos sudarys 12 mln. eurų, arba 7,7 % mažiau, nei numatyta patvirtintame 2017 metų biudžete.

Prie kitų pajamų. Planuojama, kad kitų pajamų bus surinkta 2 mln. 514 tūkst. eurų, arba 25 % daugiau, nei numatyta 2017 metų biudžete. Pagal šį pajamų straipsnį apskaitomos Europos Sąjungos šalių narių – Europos ekonominės erdvės šalių ir Šveicarijos Konfederacijos pervedamos lėšos už jų apdraustų asmenų gydymą Lietuvos Respublikoje.

Kalbant apie biudžeto išlaidas, 2018 metais asmens sveikatos priežiūros paslaugoms iš viso numatoma skirti 1 mlrd. 186 tūkst. eurų, t. y. 6,8 % daugiau negu praėjusiais metais, ir reikia paminėti, kad tos lėšos yra skiriamos daugeliui sričių. Paminėtina, kad nuosekliai yra stiprinama šeimos gydytojų institucija, yra naudojami svertai skatinti šeimos gydytojus tiek teikti daugiau aukštesnės kokybės paslaugų, taip pat yra planuojama įvesti naujus priedus už pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą ir skatinti gydytojus už tam tikras paslaugas.

Vaistams ir medicinos priemonėms išlaidos auga 6,6 %, taip, kaip yra numatyta šiais metais patvirtintoje vaistų politikoje. Vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms planuojama skirti 310 mln. 935 tūkst. eurų.

Medicinei reabilitacijai skirtos išlaidos augs 6,2 %. Planuojama skirti 50 mln. 531 tūkst. eurų. Taip pat lėšos sveikatos programoms ir kitoms sveikatos draudimo išlaidoms padengti augs

7,2 % ir tam yra planuojama skirti 94 mln. 958 tūkst. eurų. Galiu tik priminti, kad šiomis lėšomis yra finansuojamos šios prevencinės programos: gimdos kaklelio, atrankinės mamografijos patikros, širdies ir kraujagyslių ligų rizikos, priešinės liaukos vėžio, storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos.

Taip pat išlaidoms priklauso privalomojo sveikatos draudimo sistemos funkcionavimo ir šį draudimą vykdančių institucijų veiklos išlaidos, kurios sudarys 20 mln. 402 tūkst. eurų.

Valstybinio socialinio draudimo fondo veiklos sąnaudoms, kurios susidaro dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo įmokų surinkimo ir pervedimo į PSDF fondą kompensuoti, išlaidos sudarys 4 mln. 203 tūkst. eurų, arba beveik 9 % mažiau nei 2017 metais.

Ir paskutinė dalis yra biudžeto rezervo papildymas. Vienas iš teisės aktuose numatytų formavimo šaltinių yra planiniai atskaitymai į PSDF biudžetą. Laikantis valdžios sektoriaus išlaidų augimo ribojimo taisyklių bei nustatant Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatoma dalį augančio PSDF biudžeto pajamų – 68 mln. 501 tūkst. eurų pervesti į šio biudžeto rezervą.

Dėkoju, kolegos, kad išklausėte pristatymą, ir prašyčiau pritarti šiam biudžetui.

PIRMININKĖ. Dėkoju ministru. Jūsų nori paklausti grupė Seimo narių. Pirmasis klausia D. Kaminskas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, Konstitucinis Teismas yra pasisakęs, kad valstybė turi vykdyti savo prievolę apmokėti paslaugų, skirtų gyvybei gelbėti ir saugoti, išlaidas, nes vienareikšmiškai šiuo metu tie 19 mln., kurie dabar numatyti PSDF biudžete šiuo metu, yra nepakankami, nes vien Konstitucinio Teismo įpareigojimams vykdyti reikia 47 mln. Kartu su grupe Seimo narių registravome Azartinių lošimų apmokestinimo įstatymo pataisą, jeigu jai Seimas pritartų, numatoma, kad biudžetas pasipildys apie 7 mln. Ar pritartumėte, kad tai būtų vienas iš pajamų šaltinių, iš kurio šias lėšas turėtume pateikti į PSDF biudžeto valstybės asignavimų eilutę. Kita problema, kad valstybė už savo draudžiamuosius sumoka tik 321 eurą, o savarankiškai besidraudžiantys – 410, t. y. 89 eurai mažiau, bendra suma sudaro apie 130 mln.

PIRMININKĖ. Klauskite.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Būtent šį skirtumą dengiame iš draudimo įmokų. Tai sąlygoja sveikatos draudimo...

PIRMININKĖ. Klauskite!

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Klausiu. Koks būtų požiūris, kad reikėtų keisti šio įstatymo nuostatą, kad numatytume valstybės draudžiamuosius... būtų mokami 9 % nuo užpraeitų metų 12-os minimalių algų.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų noriu padėkoti gerbiamesiems Seimo nariams už iniciatyvą, už jūsų paminėtas Azartinių lošimų įstatymo pataisas ir siūlymus didinti azartinių lošimų apmokestinimą, tokiu būdu generuoti papildomas biudžeto pajamas, kurios ir būtų skirtos šiuo atveju dengti valstybės įsipareigojimams už valstybės draudžiamus asmenis. Tikrai pritarčiau ir kviesčiau kitus Seimo narius palaikyti. O dėl antrosios jūsų klausimo dalies – taip, žinoma.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, kol visos Europos Sąjungos šalys kviečia ir visaip vilioja gydytojus specialistus iš Lietuvos, atrodo, jog mes juos ir toliau ignoruojame, ir užuot padidinę jiems atlyginimus, kaupiame Sveikatos apsaugos ministerijos rezervą nuo 99 mln. iki 167 mln. eurų. Juk čia mūsų visų sumokėti mokesčiai, kuriais mes galėtume padidinti atlyginimus, ir pakankamai reikšmingai. Jeigu suskaičiuotume, Lietuvoje yra apie 13 tūkst. medikų, 68 mln. eurų papildomo rezervo ateinantiems metams, mes galėtume kiekvienam medikui Lietuvoje vidutiniškai padidinti atlyginimą 400 eurų per mėnesį. Gerbiamasis ministre, kodėl Sveikatos apsaugos ministerija taip nemyli medikų?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Nesutikčiau, kad Sveikatos apsaugos ministerija nemyli medikų. Mes kaip tik manome, kad medikus ne tik kad reikia mylėti, bet ir užtikrinti, kad

lėšos, kurios yra skiriamos medikų atlyginimams didinti, iš tikrųjų pasiektų medikus, o ne pradingtų kažkokiom kitom reikmėm, kaip mes stebėjome per paskutinius du įkainių padidimus. Kai dalis įstaigų iš tikrųjų padidino atlygį medikams, kitos įstaigos, deja, to nepadarė. Mūsų tikslas yra pasirengti tam padidimui ir nuo pusės metų, tai yra nuo liepos mėnesio, kaip yra sutarta su Finansų ministerija, tas lėšas skirti, bent jau didesniąją dalį rezerve esančių lėšų, būtent medikų atlyginimams padidinti. Tam yra suformuota darbo grupė, kuri jau buvo susitikusi ir priėmė protokolinį sprendimą, kad ne mažiau kaip 50 % tų lėšų, kurias bus galima panaudoti iš rezervo fondo, bus skirtos ne tik gydytojų, bet ir apskritai medikų, nes yra ne tik gydytojai, yra ir slaugytojos, ir kiti specialistai, kurie dirba sistemoje, darbo užmokesčiui didinti.

Tuo pačiu šita darbo grupė yra įsipareigojusi peržiūrėti ir įkainius ir užtikrinti, kad tos lėšos, kurios bus skiriamos atlyginimui didinti, per įkainių, per peržiūrėtus įkainius iš tikrųjų ir pasieks medikus. Nesutikčiau, kad nemylime, tiesiog ruošiamės tam, o rezervas yra formuojamas ir dėl to, kaip aš minėjau, ir išlaikant fiskalinę drausmę.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDDF). Gerbiamasis ministre, ačiū už pristatymą. Aš irgi noriu dar kartą akcentuoti medikų darbo užmokestį, nes, man atrodo, šioje situacijoje tai yra pats svarbiausias veiksnys. Kad ir kaip gražintume gydymo įstaigas, draustume kažkokią kitą veiklą pacientams ar (...) gero gyvenimo, vis tiek pagrindinis ramstis, į kurį remiasi, yra medikai. Mano būtų klausimas ir siūlymas – svarstydami įstatymą užfiksuokime tą dalį, nelaukime to vidurio metų, gal bus, gal 50 %, bet tiesiog dabar, tvirtindami biudžetą, užfiksuokime, kad šitie pinigai eina į paslaugų apmokėjimą. Be abejo, jūs parengsite tvarką, kaip tai būtų padaryta, ir tada pasakykime, kiek konkrečiai mes galvojame, kad atlyginimas padidės, nes girdėjome, kad Latvijoje 80 % ar kiek, labai staigiai kelia.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už jūsų pastabą ir pasiūlymą. Iš tikrųjų labai svarbu paminėti, kad ateinančių metų biudžete jau yra tos pajamos suplanuotos, kad išlaikytume tą, ką mes turėjome nuo liepos mėnesio. Ir jūs jau kalbate apie tą papildomą sumą, kuri šiuo metu bus rezerve. Nežinau, kokių mechanizmu mes tą galėtume užfiksuoti. Kaip aš minėjau, susirinkusi grupė, manau, tikrai iš visų suinteresuotų pusių, tai yra ir Gydytojų vadovų sąjunga, ir Gydymo įstaigų asociacijos, ir kiti suinteresuoti asmenys, labai aiškiai susitarė, kad darbo užmokesčio augimas bus prioritetas. Buvo balsuota, kad ne mažiau kaip 50 % tų lėšų, kurias galėsime panaudoti iš rezervo, nes yra rezervo prognozė, gal jų ir daugiau susirinks, tada mes ir panaudosime tą didesnę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Noriu irgi paklausti, lyg biudžetas ir didėja, bet didėja dėl natūralių dalykų, dėl augančios ekonomikos, „Sodros“ įmokos didėja, šiek tiek, labai nežymiai įmokos už valstybės draudžiamus asmenis. Bet apskritai šis biudžetas ir prognozė iki 2020 metų – tai žinia medikams, kad gelbėkitės ir bėkite visi, kas galite, iš sveikatos sistemos Lietuvoje, nes jokių šansų gyventi geriau nėra, nes biudžetas pakils tik 4,3 % pagal BVP, kada Europos yra 7,5 – 8 %. O kitais metais galimybė padidinti algas yra tik apie 40 mln. Visą rezervą jūs atiduodate Finansų ministerijai subalansuoti valstybės deficitą. Ar nemanote, kad jus šiuo atveju Vyriausybė ir Finansų ministerija pavertė kraštutiniu *durneliu* tuo požiūriu, kad jūs atidavėte pinigus, kai tuo tarpu latviai kelia atlyginimą medikams kitais metais 80 %?

PIRMININKĖ. Kolega, klauskite.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ar nesijaučiate paverstas tuo, ką aš dabar sakiau?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Nesijaučiu niekuo paverstas ir rezervas niekam neatiduodamas, jis niekur nedings. Kaip ir sakiau, mes atsakingai pasiruošime jo panaudojimui ir tam, kad neatsitiktų taip, kaip įvyko per praėjusį liepos mėnesio didinimą, kai atlyginimai kilo tikrai ne visur vienodai, kai kur kilo daugiau, negu buvo skirta lėšų, kitur atlyginimai iš viso nebuvo padidinti. Tai aš manau, kad mums tas laikas, kuris yra pusė metų, yra labai tinkamas pasiruošti ir tada tuos pinigus skirti medikams, nes jų iš mūsų niekas tikrai neatima.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, kadangi mes jau ir trečiadienį labai daug su pačiu diskutavome dėl PSD biudžeto, manau, kad keletas mo-

mentų, gal vienas momentas, aš manau, ir mūsų frakciją man pavyktų įtikinti, ir kalbėti apie pritarimą jam, tai yra dėl rezervo. Kalbant iš tiesų, rezervas yra labai neprotingas ir labai didelis, tai yra 168 mln. Kaip jūs manote, ministre, jeigu mes rezervą... Aš vakar po komiteto labai daug dirbau vakare su šitais dalykais ir skaičiavau. Jeigu mes nuo 168 sumažintume iki 51, padidintume lignoninems koeficientą, lignoninės gražintų 31 mln., kur yra įsiskolinusios tiekėjams, darbuotojams ir panašiai, kartu padidintume bazinį dydį? Nes jūs pats puikiai žinote ir pats tą patį sakote, kad rezervas gali būti naudojamas keturiais atvejais. Yra įstatyme aiškiai pasakyta. Ir jeigu jūs turite 168 mln., tai 2018 metais atsitiks tokia pati situacija, kaip atsitiko dabar – jūs nebegalite paimti daugiau kaip 50 % ir 50 % rezervo panaudoti atlyginimams kelti, koeficientams didinti. Tai gal iš karto dabar darome, aš manau, čia bus bendras sutarimas ir visos frakcijos sutars šituo atveju.

PIRMININKĖ. Klauskite.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Mažiname rezervą, didiname koeficientą, atsiskaito lignoninės su tiekėjais. Kaip jūs žiūrite į šitą dalyką? Ir bendru sutarimu, aš manau, pritarime.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Kaip aš ir minėjau, rezervas yra formuojamas ir tam, kad išlaikytume fiskalinę drausmę ir subalansuotume biudžetą. Mes visi privalome žiūrėti į biudžetą atsakingai, nes jeigu jis bus nesubalansuotas, gali atitikti taip, kad jo nepriėmę apskritai neturėsime jokio augimo, ir gydymo įstaigos gyvens iš 1/12. Tai, manau, yra tai, ko mes nė vienas nenorėtume.

Dabar apie tai, ką jūs minėjote, kad gydymo įstaigos galėtų gražinti skolas ar susitvarkyti su kitom problemom. Aš manau, kad mes dabar turime kaip niekada gerą progą iš tikrųjų peržiūrėti ir pertvarkyti tas gydymo įstaigas, kurios susiduria su finansinėm problemom. Mes esame nuolat kritikuojami dėl to, kad turime netvarų tinklą – išlaikome tuščias lovas, išlaikome tai, kas iš tikrųjų mums kainuoja, dėl to mes negalime panaudoti šitų pinigų atlyginimams didinti ir panašiai. Pusė metų yra, kaip ir sakiau, labai geras laikas mums pasiruošti ir susižiūrėti. Žinoma, viso tinklo tikrai niekas neperžiūrės, bet su pačiomis problemišiausiomis gydymo įstaigomis mes jau dirbame ir sprendžiame problemas, kad paskui tas didinimas nenukeliautų vėl tik skoloms likviduoti ir panašioms dalykams, o tikrai atitektų medikams.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis ministre. Nustatytas atsakymų į klausimus laikas baigėsi. Nuomonė už, nuomonė prieš. R. Šarknickas – nuomonė už.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Vaikų negalima vesti pas piktus gydytojus. Norėčiau, kad gerbiamas A. Matulas šiek tiek išlaikytų retoriką bendraudamas, nes tai stebi ir jaunimas. Elkitės šiek tiek padoriau. Norėčiau regioninių lignoninių slaugytojų vardu jums, ministre, padėkoti už jau pakeltus 8 % atlyginimus, ir tai yra jaučiama. Esate kompetentingas ministras, dirbantis šį darbą. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – I. Degutienė. Prašau, kolege.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų daug mano kolegų jau klausė apie tai, kodėl jūs nemylite medikų. Aš pasakyčiau, kad iš tikrųjų stebiuosi, kaip sveikatos apsaugos sistemos finansavimo sąskaita yra vykdomas Fiskalinės drausmės įstatymas ir kaip jūs tam pasidavėte. Tai turbūt pirmą kartą per 27 nepriklausomybės metus.

Kitas dalykas, cituoju, kas parašyta Sveikatos draudimo įstatyme. Jūs sakote, kad jūs ruošitės rezervą panaudoti. Tai kur jūs ruošitės, jei yra toks sakinyss, kad investuotos lėšos, t. y. kurios dabar bus padėtos Finansų ministerijoje, Valstybinės lignoninių kasos pageidavimu... Tai kas čia? Pageidavimų koncertas? Gerbiamasis kolega, aš tikrai visko mačiau, bet tokio absurdo, koks dabar vyksta su sveikatos apsaugos sistemos finansavimu, tikrai dar niekada nėra taip buvę. Jūs nuvažiuokite pas medikus tiek rajonuose, tiek, nereikia toli eiti, Vilniaus mieste, ką jie sako: dar niekada nebuvo taip blogai su sveikatos apsauga ir vykdoma politika, kaip šiuo metu.

Gerbiamas ministre, atleiskite už tai, ką dabar pasakysiu: jūs vienintelis ministras, turintis 18 patarėjų. Nė vienas ministras šioje Vyriausybėje neturi tokio kiekio patarėjų. Tai gal pradėkite nuo savęs.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytas nuomones. Apsisprendžiame balsuodami. Balsuojame dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo rodiklių patvirtinimo. Pateikimo stadija.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 56, prieš – 5, susilaikė 33. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, papildomas – Audito komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną.

15.44 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo ir 37 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1213 (pateikimas)

Lydintis pagrindinį įstatymą – Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 37 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1213. Ministre, prašom pateikti.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji kolegos, leiskite pristatyti Sveikatos draudimo įstatymo 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo ir 37 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą. Šio įstatymo pakeitimas yra parengtas siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendaciją dėl laikinai laisvų Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų investavimo.

Šiuo įstatymo projektu siekiama panaikinti Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 14 straipsnio 3 dalį, pagal kurią Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas turi būti subalansuotas, kaip prieštaraujančią aukštesnės galios Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 2 daliai; panaikinti deklaratyvią įstatymo nuostatą dėl teritorinių ligonių kasų medicininio audito komisijų sudarymo, nes šios komisijos teritorinėse ligonių kasose neveikia. Be to, asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kurių išlaidos apmokamos PSDF biudžeto lėšomis, kiekį, kokybę ir atitiktį joms nustatytiems reikalavimams kontroliuoja teritorinės ligonių kasos, o sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės valstybinę priežiūrą vykdo Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei taip pat yra kilę abejonių, ar medicininio audito komisijos sudarymas yra naudingas Privalomojo sveikatos draudimo fondui.

Taip pat siekiama patobulinti Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 6 punkte ir šio straipsnio 3 dalyje nustatytų PSDF biudžeto išlaidų pavadinimą, siekiant, kad jis atitiktų pagal jį apskaitomų lėšų turinį.

Įstatymo projektu siūloma keisti dabartinį reglamentavimą ir nustatyti, kad laikinai laisvų PSDF lėšų investavimo veiklą vykdytų Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir laikinai laisvomis Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis būtų laikomos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnyje nustatyta tvarka nepaskirstytos ir mokėjimams atlikti nenaudojamos šio fondo biudžeto ir rezervo lėšos. Priėmus sprendimą šias lėšas investuoti, jas Valstybinė ligonių kasa pervestų į Finansų ministerijos vardu atidarytą Lietuvos banko sąskaitą ir šias lėšas neatlygintinai valdytų ir sprendimus dėl investavimo Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatyta tvarka priimtų Finansų ministerija, garantuodama, kad reikalingos investuotos lėšos ir investavimo metu gautos pajamos būtų laiku grąžinamos į Privalomąjį sveikatos draudimo fondą.

Taigi siūloma naikinti nuostatą, kad PSDF biudžetas per vidutinės trukmės (trejų metų) laikotarpį turi būti subalansuotas. Tokiu būdu bus panaikinta nuo 2018 m. sausio 1 d. PSDF biudžeto atžvilgiu įsigaliojančiai Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 2 daliai prieštaraujanti nuostata. PSDF biudžeto asignavimai viršys nustatytą 0,3 BVP ribą.

Taip pat siūloma tobulinti 21 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytą PSDF išlaidų pavadinimą, kad jis atitiktų pagal jį apskaitomų išlaidų turinį. Pažymėtina, kad pagal šį punktą yra apskaitomos ne tik ligonių kasų, kaip biudžetinių įstaigų, veiklos išlaidos, bet ir visos privalomojo draudimo sistemos funkcionavimo išlaidos. Pavyzdžiui, užtikrinamas tinkamas privalomojo sveikatos draudimo informacinių sistemų funkcionavimas, pavyzdžiui, „Sveidra“ ir visos jos posistemės, Lietuvos Respublikos draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu registro, Eilių ir atsargų valdymo informacinės sistemos ir panašiai; taip pat apmokamos gyventojams ir gydytojams nemokamai išduodamų Europos sveikatos draudimo kortelių, kompensuojamųjų vaistų pasų, tapatybę patvirtinančių lipdukų pagaminimo išlaidos, apmokamos PSDF biudžeto ir jo rezervo lėšų

laikymo banko sąskaitose bei mokėjimo operacijų vykdymo išlaidos. Projektu nekeičiama šių išlaidų ribojimo taisyklė, t. y. 2 % PSDF biudžeto lėšų.

Taip pat atsisakoma deklaratyvios įstatymo nuostatos dėl teritorinių ligonių kasų medicininio audito komisijų sudarymo, nes priėmus šią nuostatą bus atsisakyta dubliuojančių institucijų funkcijos.

Dar labai svarbu pažymėti, kodėl keičiamos tos nuostatos.

Šiuo metu bankai juridiniams asmenims už banko sąskaitoje esančius lėšų likučius, dažniausiai viršijančius 1 mln. eurų sumą, taiko neigiamas palūkanas, ir pagal su banku sudarytą sutartį už PSDF biudžeto rezervo sąskaitoje esančius lėšų likučius būtų taikomos minus 0,4 % palūkanos. Tai reiškia, kad, pavyzdžiui, įvertinus ateinančių trejų metų PSDF biudžeto rezervo dydį, per metus Privalomojo sveikatos draudimo fondo bankui mokėtinų palūkanų suma galėtų sudaryti nuo 100 iki 600 tūkst. eurų. Siekiant sumažinti šias išlaidas arba jų išvengti, siūloma sudaryti alternatyvias galimybes lėšas laikyti banko sąskaitose, pavyzdžiui, lėšų investavimui. Priėmus įstatymo projektą, būtų sudarytos sąlygos taupyti viešąsias lėšas ir mažinti bankams mokėtinų palūkanų sumą.

Labai paprastai sakant, šios pataisos tiesiog leistų sukurti mechanizmą, kad mes už rezervo laikymą nemokėtume tų neigiamų palūkanų, o Finansų ministerija galėtų šiomis lėšomis disponuoti tiek investuodama, tiek kitaip tvarkydama, skirtingai nuo to, kas šiuo metu vykdoma laikant jas bankų sąskaitose. Prašyčiau palaikyti.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. D. Kaminskas. Prašom klausti.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, pagal projektą, priėmus sprendimą PSDF lėšas investuoti, šias lėšas neatlygintinai valdytų ir sprendimus dėl jų investavimo tvarkos priimtų Finansų ministerija, o pajamos, gautos investavus laisvas lėšas, vadovaujantis Sveikatos draudimo įstatymu, būtų naudojamos nurodytoms PSDF biudžeto išlaidoms apmokėti, bet ir investavus išlaidas būtų kompensuojama PSDF biudžeto lėšomis. Klausimas. Jeigu Finansų ministerija investuos nuostolingai, tuos nuostolius turės dengti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, t. y. visų mokesčių mokėtojai? Ar yra numatytas koks nors rizikos valdymo draudimas, kad nenukentėtų fondas?

A. VERYGA (LVŽSF). Kiek žinau, taip, su pervedimu yra susijusi ir rizika. Tas, kas lėšas perveda, tas tada turėtų dengti ir išskolinimus, sakykime, tas neigiamas pasekmes. Bet šios pataisos ir yra teikiamos, kad vis dėlto išvengtume to, kas yra šiuo atveju visiškai neišvengiama. Mes bet kokių atveju mokėtume nuo 100 iki 600 tūkst. eurų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto. Tikėtina, kad Finansų ministerija investuos tas lėšas taip, kad mes ne tik neturėsime mokėti, bet turėsime ir kokių nors papildomų pajamų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš noriu paklausti. Kokios vis dėlto priežastys lėmė, kad jūs atiduo-date tokią didžiulę pacientų pinigų sumą Finansų ministerijai? Kaip minėjo I. Degutienė, Ligonų kasos pageidavimu gali būti gražinami. Gal dar kartą papildysite vis dėlto, kad ne tik subalansuotume valstybės biudžetą?

Ir kitas klausimas, susijęs su PSDF biudžetu. Yra patvirtintas imunoprofilaktikos kalendorius, kuriame 2017–2018 metais numatyta pradėti skiepyti meningokokine B tipo vakcina. Tuo tarpu Imunoprofilaktikos programoje lėšos kitiems metams nedidėja, o jūs kažkodėl parašote šiais metais rugsėjo 19 dieną įsakymą ir įtraukiate, kad reikia skiepyti roto viruso vakcina, kurios plane nebuvo. Kaip gali atsitikti, kad plane nėra, o jūs įrašote, plane yra meningokokinė, o jūs neįrašote? Kieno čia interesas buvo, kas yra svarbiau – meningokokas ar viduriavimas kelias dienas?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Nepriklausomai nuo to, kokio dydžio rezervas yra ir kokios lėšos būtų pervedamos, kaip ir minėjau aiškindamas, jeigu tos lėšos viršija 1 mln. eurų, mums vis tiek grėstų neigiamos palūkanos. Nepriklausomai nuo to, kokį mes turėtume tą rezervą, šitie pasiūlymai nepraranda aktualumo ir prasmės. Aš dar kartą nekartosiu rezervo dydžio, nes, nepriklausomai nuo to, koks jis būtų, šitie siūlymai mums vis tiek leistų išvengti neigiamų palūkanų.

Atsakydamas į jūsų klausimą dėl meningokoko ir roto viruso, noriu jus tiesiog informuoti, kad dėl meningokokinės vakcinos buvo kilę labai daug klausimų. Mes buvom kreipęsi į Pasaulio sveikatos organizacijos ekspertus, prašydami išaiškinti tiek dėl vakcinacijos schemos, nes šalys taikė skirtingas schemas, tiek suteikti pagalbą dėl formato ekonominio vertinimo, kad turėtume papildomus svetus derėtis su farmacijos kompanija dėl vakcinos kainos. Tai, kad mes šituos žingsnius padėtume, mums jau leis ketvirtadaliu mažiau lėšų išleisti, nes per tą laiką Didžiojoje Britanijoje buvo atlikta studija, kuri parodė, kad nereikia vakcinacijos schemos 3+1, užtenka 2+1, vadinasi, jau ketvirtadaliu mažėja lėšų kiekis, kuris bus skiriamas vakcinai. O tai, kad roto viruso vakcina yra finansuojama ir jai skiriama, aš nematau čia nieko blogo ir jokių kokių nors paslėptų interesų. Aš manau, kad yra teisinga, jeigu yra numatytos lėšos skirti kuriai nors vakcinai, kuri yra atsiradusi, yra įrodyta, viskas dėl jos yra aišku, o meningokokinė vakcina taip pat bus finansuojama, tik tiek, kaip sakiau, mes ketvirtadaliu mažiau išleisime pinigų. Planuojame nuo kitų metų liepos 1 dienos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Vinkus. Primenu, kad klausti – minutė, atsakyti, ministre, – tik dvi minutės.

A. VERYGA (LVŽSF). Atsiprašau.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas ministre, pritardamas jūsų tokiam sprendimui, kadangi nuosekliai siekiate pareigų dubliavimo ir finansinių lėšų panaudojimo, vis dėlto drįstu paklausti. Kodėl teritorinių ligonių kasų medicininio audito komisijos sudarytos, bet jos neveikia? Kodėl neveikia, ar nebuvo jokios kontrolės, ar tiesiog sudarė ir tuščiai?

Ir antra. Ar Valstybinė kreditavimo tarnyba bus pajėgi be medicininio audito atlikti tą funkciją, ar jai nereikės kokių nors papildomų lėšų?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Sudėtinga pasakyti, kodėl neveikia, matyt, dėl to mano paminėto funkcijų dubliavimo atsirado kitos institucijos, kurios tas funkcijas gana sėkmingai atliko ir nebuvo jokios prasmės ligonių kasai užsiimti iš esmės tomis pačiomis veiklomis. Dabar su tais pasiūlymais viskas išsigrįntų ir to dubliavimo funkcijų tiesiog nebeliktų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, visai neseniai buvo pasirašytas tarp darbdavių, profsąjungų ir Vyriausybės susitarimas ir ten pasirašyta premjero S. Skvernelio. Ten vienas iš susitarimų skamba taip, kad reikės konsoliduoti Valstybinę ligonių kasą su teritorinėmis ligonių kasomis. Kaip mums kompetentingai išaiškino padėjusi parašą po šiuo susitarimu Investuotojų forumo direktorė R. Skyrienė, tai reiškia ligonių kasų atidavimą Finansų ministerijai. Socialinių reikalų ir darbo komitete taip paaiškino. Bet aš nematau čia tų projektų ir įsipareigojimų. Kaip čia dabar suprasti?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Jeigu gerai pamenu tą susitarimą, tai ten yra įrašyta formuluotė „išanalizuoti galimybę“, ne konsoliduoti. Gal galiu ir klysti dėl tikslios formuluotės, bet tai jokia būdu nereiškia atidavimo Finansų ministerijai. Tai kaip tik vėlgi ten tokios formuluotės, kad šita ligonių kasa iškeliauja į kitą ministeriją, tikrai nėra, aš nematau čia tokios net interpretacijos.

Kas turima galvoje? Pirmiausia peržiūrėti patį organizavimą, nes dabar mes turime labai sudėtingą situaciją, kai gydymo įstaigos sudaro atskiras sutartis su įvairiomis teritorinėmis ligonių kasomis, gydymo įstaigomis. Tai yra gana sudėtingas mechanizmas, net ir dėl lėšų planavimo yra sudėtinga, nes vienoje ligonių kasoje tos lėšos yra panaudojamos, kitur lieka, kitur būna trūkumas. Konsolidacija reiškia pirmiausia pačių teritorinių ligonių kasų ir Valstybinės ligonių kasos galimą sujungimą arba kitoki reorganizavimą, kuris leistų jas konsoliduoti, bet dėl atidavimo Finansų ministerijai aš primą kartą girdžiu tokią idėją.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, vakar Prevencijos komisijoje mes matėme dėl psichikos sveikatos centrų nevisiškai suprantamą schemą. Dabar aš matau, kad jūs sunaikinate teritorinės ligonių kasos medicininio audito komisijas. Jų buvo dešimt. Tai kas atliks, ar apskritai mes atsisakome medicininio audito, ar jį atliks viena įstaiga, kai mes vėl iš regionų sukelsime į vieną didelę kontorą Vilniuje ar dar kur nors ir audituosime dešimt teritorinių padalinių? Na, mes ten keičiame struktūrą, kiek aš žinau. Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Norėčiau tik patikslinti. Vakar mes kalbėjome ne apie psichikos sveikatos centrų, bet apie priklausomybių ligų centrų reorganizavimą. Aš tikiuosi, kad kitame posėdyje mes tas abejones išsklaidysime ir bus turbūt daugiau aiškumo, kad komisijos nariams būtų aiškiau.

Dėl medicininio audito aš jau minėjau, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kurios yra apmokamos biudžeto lėšomis, kokybę ir atitiktį kontroliuoja teritorinės ligonių kasos, o sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybės valstybinę priežiūrą vykdo Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba. Iš esmės ta priežiūra vyksta ir tikrai nėra reikalo dubliuoti tų funkcijų, nes kontrolė ir dabar yra vykdoma.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Jūs 10 minučių atsakinėjote į klausimus.

Nuomonė už – S. Jakeliūnas. Ačiū. Jūs galite atsisėsti.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, gerbiami kolegos Seimo nariai, siūlau pritarti ir palaikyti šį įstatymo projektą, nes su finansais reikia elgtis labai atsargiai ir atsakingai.

Pirmiausia pakomentuosiu dar tai, kad tikslas yra ne lėšų investavimas, o lėšų išsaugojimas, nes dėl buvusių bankų bankrotų (mes visi čia prisimename „Snorą“, Ūkio banką), kur valstybės institucijos, biudžetinės įstaigos prarado šimtus milijonų litų (tuomet dar buvo litais skaičiuojama), nes naudojosi viešųjų pirkimų tvarkos principais, kad kas pasiūlys geresnes sąlygas, ten ir laikome lėšas. Didelės palūkanos lėmė tų lėšų pritraukimą ir atitinkamai tų lėšų praradimą, todėl tikslas yra išsaugoti tas lėšas. O Finansų ministerija tikriausiai bus paraginta tą praktiką pritaikyti ir kitų viešojo sektoriaus institucijų atžvilgiu. Ji turi kompetencijos, ji gali Lietuvos banke laikyti tuos likučius ir atitinkamai išsaugoti rezervo ir visus kitus pinigus, kurie susiję su viešaisiais finansais.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nuomonė prieš – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis paradoksas, kas darosi sveikatos sistemoje. Akivaizdu, kad ministras pasimetė tarp savo patarėjų ir visokių interesų. Jeigu Finansų ministerijai mes atiduodame 168 mln. valdyti, jis negalės skirti net tos dalies, kurią dabar gali skirti rezervui – atlyginimams ir įkainiams didinti, o tai jis ruošiasi daryti tik nuo kitų metų liepos mėnesio, kai pinigų yra, ekonomika auga. Latviai paskutiniai kelia 80 % medikų atlyginimus. Kolegos, tie, kurie balsuosite už šitą įstatymą, prisiimsite atsakomybę, nes per kitus metus pabėgs, manau, ke li tūkstančiai sesučių ir gydytojų.

Dėl skiepų programos. Aš galiu pasakyti, kad ministras savo įsakyme rašo: „Įgyvendinant Nacionalinėje imunoprofilaktikos programoje numatytas priemones“ ir rašo, kad „papildau skiepų kalendorių roto viruso skiepu“, o programoje tas roto virusas nenumatytas. Kaip jūs remiatės programa, planu, kuriame nėra tai numatyta? Kieno čia interesas? O dėl meningito, mano žiniomis, šiais metais jau mirė gal trys vaikai. Jūs dėl to, kad atpigintumėt 25 %, dar kelis vaikus renгатės numarinti! O kariuomenė yra nupirkusi ir skiepija jau savo Lietuvos kareivius. Kas čia darosi, kolegos?! (*Balsai salėje*) Aš nesinervinu, bet kas čia darosi? Ar mes galime toliau toleruoti šituos dalykus? Ar jūs mokate tikrai psichologiškai terorizuoti ministerijos darbuotojus, kurių išėjo jau per 20, ir jūs visus juos pavertėte savo pavaldumo politinės atsakomybės darbuotojais? Ar tai yra normalu, kolegos? Atsibuskite! Rekomenduoju nebalsuoti už tą įstatymo projektą, nes mes prisiimsime atsakomybę už situaciją sveikatos sistemoje. Pinigų yra...

PIRMININKĖ. Ačiū. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...bet vienam žmogui pasirodė, kad jų nereikia atiduoti.

PIRMININKĖ. Balsuojame nepiktai, su šypsena ir galvodami apie ateitį.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 52, prieš – 5, susilaikė 35. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, papildomas – Audito komitetas. Svarstyti numatyta lapkričio 23 dieną.

Dar pasitaisau sakydama, kad dėl Privalomojo sveikatos draudimo Biudžeto ir finansų komitetas taip pat skiriamas papildomu komitetu. Dėkoju, kolegos.

P. Urbšys – replika po balsavimo. Prašau.

P. URBŠYS (LVŽSF). Mano balsas „už“.

PIRMININKĖ. P. Urbšys balsavo „už“. Protokole tai įrašysime.

Padarėme didžiulį darbą. Įvyko pateikimas valstybės biudžeto, valstybinio socialinio draudimo biudžeto ir privalomojo sveikatos biudžeto. Atitinkamai dabar laukia didžiulis darbas komitetuose.

16.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams“ projektas Nr. XIII P-1170(2) (svarstymas ir priėmimas)

Vakarinės darbotvarkės 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams“ projektas Nr. XIII P-1170. Svarstymas. Kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką V. Baką pateikti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, visų pirma norėčiau visiems padėkoti už tą dalyvavimą ir tuos pasiūlymus, kuriuos jūs teikėte, už geranoriškumą, nors buvo įvairių emocijų, bet mes atėjome į finišo tiesiąją. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas spalio 18 dieną apsvarstė šio nutarimo projektą. Iš esmės sprendimas priimtas aštuoniems balsavus už patikslintą projekto variantą, susilaikė vienas. Kitaip tariant, visų frakcijų atstovai, kurie dalyvauja komitete, po diskusijų, po kiekvieno pasiūlymo išnagrinėjimo iš esmės priėmė absoliučia balsų dauguma sprendimą.

PIRMININKĖ. Dėkojame už pateiktą išvadą. Galite atsisėsti. Aš dabar kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską. Jo nematau. Kas galėtų pateikti? Pavaduotojas S. Šedbaras visada pasirengęs pateikti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl šio nutarimo.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas šį projektą svarstė spalio 18 dieną, t. y. vakar, ir priėmė tokį sprendimą: siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti nutarimą atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir paties komiteto pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkojame.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusija. P. Urbšys. Prašome į diskusiją. Jums – penkios minutės.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikro šios laikinosios komisijos su tokiu skambiu pavadinimu sudarymas – testas Seimui. Paaiškės, ar mes pribrendę valstybę išvaduoti iš politinės korupcijos gniaužtų, ar dar kartą politinės korupcijos tyrimą paversime politiniu šou. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas po atlikto Seimo nario M. Basčio tyrimo mums iš šios tribūnos konstatavo, jog šis tyrimas leido apčiuopti tik aisbergo viršūnę. V. Bakas paragino nebijoti leisti gilyn ir pakvietė Seimą atlikti nuodugną parlamentinį tyrimą.

Teisybės dėlei reikia pripažinti, kad tai ne pirmas Seimo bandymas nerti į tamsiąsias korupcines gelmes. 2006 metais nuskambėjo garsus „Dujotekanos“ tyrimas, kuriame buvo atskleisti finansinės grupuotės ryšiai su Rusijos slaptosiomis tarnybomis, tos grupuotės įtaka politikams. Šis tyrimas vyko garsiai, bet pasibaigė Valstybės saugumo departamento sutikusių liudyti dviejų pareigūnų atleidimu. „Dujotekanos“, kaip galimai priedanginės Rusijos slaptosios tarnybos įmonės, vairą perėmė KGB karininkas P. Vojeika, kuris iki tol buvo šešėlyje. Garsiosios VSD pažymos apie politikų ryšius liko už devynių užraktų. 2010 metais, po to, kai tuometinio premjero A. Kubiliaus patarėjai pradėjo kaiti nosį į konkrečias baudžiamąsias bylas, Seimas sudarė laikinąją komisiją galimai neteisėtam politinių interesų grupuočių poveikiui teisėsaugos institucijoms. Rezultatas – nulinis, iki šiol nėra jokių išvadų.

2012 metai. Buvo inicijuotas parlamentinis tyrimas dėl visuomenėje paskleistos ir oficialiai nepaneigtos informacijos apie ilgalaikę galimai neteisėtą Valstybės saugumo departamento įtaką politiniams bei ekonominiams procesams. Komisijos klausimai lietė neteisėtą susidorojimą su buvusiais FNTT vadovais – V. Gailiumi, V. Giržadu. Rezultatas – nulinis, iki šiol jokių išvadų.

Akivaizdu, kad pagrindinė priežastis šių nesėkmingų tyrimų – nesugebėjimas peržengti per savo siaurus, savanaudiškus politinius interesus. Kiekvienas komisijos tyrimas buvo susijęs su noru suvesti politines sąskaitas. Todėl tyrimų kryptys visada buvo braižomos pagal politinio išskaičiavimo liniuotę. Ar šį kartą bus kitaip? Abejoju. Kol kas Seimo nario V. Bako inicijuojamos komisijos klausimai yra abstraktūs – paliekate galimybę komisijos nariams pagal tą patį politinį išskaičiavimą, kaip visada, nuspręsti, ką ištraukti į dienos šviesą, o ką palikti patamsyje.

Negana to, bet kokį norą išgryninti klausimus suveda į bandymą sugriauti darnų komisijos darbą. Manau, toks požiūris tik sustiprina nuogąstavimus, kad tyrimas kaip visada vyks pagal iš anksto nubrėžtas raudonas linijas, kurių nebus leidžiama peržengti. Jei taip, tai bus tik dar kartą sukeltos politinės dulkės, o joms nusėdus liūdniausiai Seime atrodys Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, tapusi vienos ar kitos patyrusios politinės jėgos interesų įkaite. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu J. Oleką. 5 minutės.

J. OLEKAS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Esu tas Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys, kuris nebalsavo už šitą siūlymą. Nebalsavau dėl labai paprastos priežasties – kolega P. Urbšys ką tik papasakojo istorijas, kurios čia buvo nagrinėtos. Sprendimą ar Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, ar vėliau parlamente reikės padaryti politikams. Iš tikrųjų turinys, kuris nagrinėjamas, labai priklauso nuo pasirinkimo. Jeigu mes, sekdami kitų valstybių parlamentinių tyrimų patirtimi, nustatytume arba turėtume kokį nors faktą, kurio negali įvertinti teisės institucijos, ir reikėtų politinio vertinimo, mes tą politinį vertinimą tikrai galėtume padaryti. Šiandien pateiktame nutarimo projekte yra siūloma kažką tirti, kas yra po vandeniui, aisbergo viršūnę ištyrėme. Tarp kitko, dar neturime atsakymo iš Konstitucinio Teismo, kuris įvertins. Man atrodo, visiškai natūralu būtų žinoti Konstitucinio Teismo verdiktą, tada žinotume, ar ta viršūnę yra to aisbergo, kurį įsivaizduojame, ar kažko kito. Bet čia yra kita istorija, ir aš manau, kad mes sulauksime ir tada vertinsime. Šiandien mums reikia žinoti, už ką mes balsuojame, kokį darome pasirinkimą.

Kolega minėjo, keletas siūlymų buvo iš įvairių grupių labai konkrečiom aplinkybėm ištirti ir kaip tą vertiname Seimo požiūriu. Deja, kaip aš supratau komitete, ir šiandien faktiškai užsitikrinus daugumą, teikiama abstrakti formuluotė, tų konkrečių pasiūlymų nebėra. Todėl, ką pateiks svarstyti, vėlgį priklausys nuo komiteto pirmininko, jeigu komitetui bus pavesta, ar komisijos pirmininko ir daugumos sprendimo. Man atrodo, kad toks svarstymas visko ir nieko sukels dar didesnę sąmyšį mūsų visuomenėje, žmonės girdės – kažką tiria.

Mes turėjome panašią istoriją, prisiminkite, kaip garsiai skambėjo iš šitos tribūnos, kad gal amerikiečiai čia turėjo slaptus tardymo izoliatorius. Kiek tas kainavo iki šiol mūsų valstybei? Koks yra mūsų vertinimas? Lygiai taip pat buvo (...), išvada buvo tokia: negalime pasakyti, kad negalėjo būti. Lygiai tokia formuluotė. Man atrodo, kad tokie tyrimai iš tikrųjų ne tik didina įtampą čia, viduje, ne tik kiršina ir tam tikra prasme verčia Lietuvos žmones abejoti mūsų tarnyste Lietuvos valstybei, bet sulaukia ir tarptautinio vertinimo. Aš tikrai labai kviečiu pagalvoti ir labai aiškiai sau atsakyti, ar mes žinome, ką pavadame tirti?

Be kita ko, dėl Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto. Manau, kad puikūs žmonės, geri komiteto ir parlamento nariai ten dirba, bet mes turime darbo sočiai stiprinti mums patikėtas sritis. Jau mes einame antrą kartą per pirmus nepilnus metus dirbti kaip specialioji komisija. Aš manau, mes turime leisti mūsų komitetui atlikti mūsų darbą. Jeigu mes matome tokią problemą, sudarykime atskirą komisiją, kuri galėtų tą darbą atlikti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiami Seimo nariai, iš tikro nė vieno žodžio negaliu prieštarauti tam, ką pasakė P. Urbšys išvardindamas komisijas, kurios buvo, ir kokiais rezultatais baigėsi. Negaliu nepritarti ir gerbiamam J. Olekui, kuris taip pat išsakė savo nuomonę. Faktiškai šiandien pagal šituos suformuluotus klausimus mes tiriamo reiškinį – kokie yra Lietuvoje reiškiniai ir sąsajos politinių partijų ir politikų su verslo grupuotėmis, ypač su tomis verslo grupuotėmis, kurių šaknys yra Rusijoje, ir kokia yra daroma žala mūsų valstybei. Aš sau kėliau ne vieną dieną šį klausimą,

tikrai nemažai mažiau, ar, bandydamas pajudinti labai svarbią problemą, dabartinis Seimas sugebės tai padaryti?

Štai pažiūrėkime, kai tik buvo pateikti klausimai, prisimenu televizijos laidoje pas poną E. Jakilaitį poną V. Baką, kai E. Jakilaitis labai jaudinosi ir pasakė, kad šitokios komisijos Prezidentė neleis jums sudaryti.

Taip pat aš matau, kaip sako, tą situaciją. Norėdamas, kad būtų tiriamas ne reiškiny, suformulavau penkis klausimus ir pateikiau, kad būtų konkrečiai tiriami tam tikrai objektai, kurie padarė didžiulę žalą mūsų valstybei. Deja, deja, kiek aš suprantu, komitetas apsvarstė ir šiems klausimams nepritarė. Bet vis dėlto viską apmastęs, galbūt ir turėdamas tikrai didelę politinę patirtį, kaip dirba komisijos ir kaip dažnai jos baigiasi fiasko... Man iš dalies tik juoką sukėlė pono M. Basčio klausimu sudaryta komisija, kai ten buvo toj visoj, aš pasakysiu, klando dalyje pats paskutinis ir nereikšmingiausias žmogus, kai jį paėmėm paskutinį ir bandom, kaip sako, susidoroti. Bet esmės mes nepastebėjome. Nepastebėjome, kad buvo, na, tikrai pilkasis kardinolas ponas A. Januška, ne Seimo narys, o stogas tos visos sistemos – tai buvo buvęs Prezidentas V. Adamkus. Aš ant tą kartą kartoju šį Prezidento vardą iš šitos tribūnos. Nesakau, kad viską suvokė Prezidentas, bet, deja, jis buvo politinis stogas. Mes nepajudinome ir nemanau, kad mes turėsime jėgų pajudinti.

Bet vis dėlto matydamas gerą valią, gerą norą iš tikro būti politiškai teisingiems ir neištraukinėti tik apie *šestiorkas* kažkokių pažymų, ne tik viršūnę, o visą *aisbergą* noras užčiuopti, patikiu, dar vieną kartą patikiu ir balsuosiu už šitą komisiją, kad tikrai jie įvykdytų visus savo užsibrėžtus tikslus, kurie dabar abstraktūs. Kad neapsunkinčiau darbo savo pataisa, siūlymus atsiimu. Balsuosiu ir kitus raginu – balsuokite už. Tai, ko gal mes nepadarėme, praeitos, užpraeitos kadencijos, linkiu šitai komisijai, vadovaujamai V. Bako, padaryti. Sveikinčiau, jeigu būtų atliktas principingas, ryžtingas, sąžiningas darbas.

PIRMININKĖ. Paskutinį kviečiu diskutuoti A. Anušauską. Prašau, kolega.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, man, ko gero, neišeitų taip sumaniai pasakyti prieš, o paskui pasakyti, kad balsuosiu už. Aš pasisakau už ir balsuosiu už komisijos sudarymą. Tiesiog priminsiu, suprantu, kad nėra laiko skaityti dokumentų.

Komisijos sudarymo principai yra pagrįsti, kad keliami ne tik klausimai, bet įrašoma preambulė mūsų nutarime, ir ten yra parašyta, kuo remiantis ir dėl ko sudaroma komisija, t. y. dėl vykdytos parlamentinės kontrolės metu paaiškėjusios informacijos. Ją reikia toliau tikrinti, reikia aiškintis.

Aš suprantu socialdemokratų susijaudinimą, nes tai liečia iš tikrųjų tas valstybines įmones, kurias anksčiau valdė jūs, sakysim, ir frakcijos nariai, darė įtaką užimdami politinius postus. Taip, tai iš tikrųjų susiję su jomis, su jų veikla, priimtais sprendimais. Aš negalėčiau sakyti, kas už tuos sprendimus atsakingas, nes išties nežinau, be tyrimo tai sunku pasakyti, tačiau tai reikia padaryti.

Niekada nebuvo kokių nors parlamentinių komisijų didelis šalininkas, tačiau, esant reikalui, tokios komisijos yra sudaromos, jos būtinos. Čia kolega vis prisimena 2009 metų komisiją dėl vadinamųjų CIA kalėjimų. Tačiau aš priminsiu, jos išvados buvo ne tik dėl to, buvo ar nebuvo. Tose išvadose buvo ir apie tai, kokie pareigūnai piktnaudžiavo savo tarnybine padėtimi. Jie atsištatydino. Jie nuslėpė informaciją nuo politikų, nuslėpė informaciją nuo Prezidento – tai buvo esmė. Amerikos Kongrese ir dabar išviešinus duomenis paaiškėjo tai, ko mes neužčiuopėme. X dolerių suma buvo perduota su šešiais ar septyniais ženklais Lietuvoje. Kam, kur – mes nesuradome. Baudžiamoji byla, beje, po šiai dienai nėra nutraukta. Taigi parlamentiniai tyrimai kartais būtini ir neišvengiami.

Tokiu atveju aš vis dėlto siūlau pritarti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto patobulintam variantui ir perduoti tyrimą į komiteto rankas, suteikiant komisijos įgaliojimus, nes komisijos įgaliojimai leidžia šiek tiek daugiau pasigilinti į iškeltas problemas. Kviečiu, kolegos, iš tikrųjų paremti šį nutarimą ir suteikti komisijai, skirtingai negu pradiniame projekte, be abejonės, šiek tiek daugiau laiko. Kiekvienam kruopštesniam tyrimui reikia laiko. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos, dabar kviečiu pagrindinio komiteto pirmininką V. Baką. Aptarsime Seimo narių pasiūlymus. Dėl preambulės buvo gauti Seimo narių A. Širinskienės ir J. Bernatonio pasiūlymai, bet mus pasiekė žinia, kad kolegos atsiėmė šiuos pasiūlymus.

1 straipsnis. Taip pat A. Širinskienės ir J. Bernatonio pasiūlymai yra atsiimti. Todėl svarstyti nelieka pagrindo. 2 straipsnis. Yra P. Gražulio ir J. Oleko pasiūlymai. Kolega minėjo, kad jie taip pat atsiimti. Svarstyti nėra pagrindo. Dėl 2 straipsnio yra E. Gentvilo pasiūlymas papildyti 4 dalimi. Eugenijaus nematau salėje. Gal tada, gerbiamasis komiteto pirmininke, jūs pristatykite ir paaiškinkite, kodėl komitetas nepritarė.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų pasiūlymas yra susijęs, siūloma tirti aplinkos ministro veiklą, bet šiandien tas tyrimas atliekamas VTEK'o. Dar noriu priminti, kad komitetas priimdamas sprendimą laikėsi taisyklės, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas netiria galimų piktnaudžiavimų, paprastos korupcijos atvejų, tiria tik tuos atvejus, kada tai susiję su nacionalinio saugumo interesais, t. y. tai, ką sakė Konstitucinis Teismas, ir tai, kas priklauso komiteto kompetencijai. Todėl siūloma nepritari šiam pasiūlymui, nes tai nėra komiteto klausimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Už E. Gentvilo pasiūlymą kalba P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Iš tikrųjų korupcija kaip nacionalinio saugumo problema tampa tada, kai jinai yra toleruojama arba į ją žiūrima selektyviai. Man pasakykite, kokių lygiu mes kalbame apie tai. Čia metamas šešėlis ant aplinkos ministro, kad jis galimai yra susijęs su neskaidriu lėšų paskirstymu. Man atrodo, kad visų pirma tai yra ta problema, kurios gali imtis komitetas ir atsakyti į tuos klausimus labai aiškiai. Jeigu bus taip, kad mes vengsime, tai vėl mes grįžtame prie to, kad mes tarsi parodysime, jog kažko bijome. Ir tai, bijau, bus padaryta būtent mūsų frakcijos balsų dauguma. O jeigu ateityje kas nors vis dėlto išlįs ir išlįs tai, kad atrodysime mes nekaip, ar neatrodys tada, kad mes specialiai bandėme dangstyti ir specialiai nenorėjome, kad būtų atliktas tyrimas? Kam ta abejonė reikalinga?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš pasiūlymą – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiemieji kolegos, niekas nesiruošia nuo nieko nusišalinti, tačiau jeigu jau yra įtarimas dėl neskaidraus lėšų paskirstymo, tuo turėtų užsiimti STT, Antikorupcijos komisija. Man gėda būtų aiškinti tiek daug metų dirbusiam STT buvusiam pareigūnui, kuris tikrai žino, kokie būna užkulisiai priimtų sprendimų, kad reikia nagrinėti tuos dar kol kas nematomus užkulisius, galimas politines įtakas ar politikų, tiksliau būtų pasakyti, politikų įtakas neskaidriems ar korumpuotiems sprendimams. Aš vis dėlto siūlau pasilikti prie tų klausimų, kurie yra suformuluoti nutarime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiemieji Seimo nariai, apsisprendžiame ir balsuojame dėl E. Gentvilo pasiūlymo, dėl kurio buvo išsakyta nuomonė už ir prieš.

V. BAKAS (LVŽSF). Dėl pasiūlymo ar komiteto?..

PIRMININKĖ. Komitetas nepritarė E. Gentvilo pasiūlymui išsakydamas motyvus.

V. BAKAS (LVŽSF). Balsuojame už komiteto išvadą?

PIRMININKĖ. Ne, turime balsuoti už pasiūlymą. Tie, kurie balsuojate už pasiūlymą, vadinausi, siūlote atlikti tyrimą ir aplinkos ministro, o kurie prieš balsuojate, manote kitaip.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerai. (*Balsas salėje: „Nesupratome, už ką balsuojame.“*)

PIRMININKĖ. Gana normaliai ir ne pirmą kartą, kolegos, esate Seime, ne pirmos dienos. Visada balsuojame už pasiūlymą. Buvo E. Gentvilo pasiūlymas papildyti atitinkamai Aplinkos ministerijos tyrimu. Kolegos išsakė nuomonę. Už pasiūlymą kalbėjo P. Urbšys, prieš – gerbiamasis A. Anušauskas. Jūs turite apsispręsti, ar pritariate pasiūlymui. Ar visi teisingai balsavote? (*Balsai salėje: „Teisingai.“*) Teisingai. Tai leiskite paskelbti balsavimo rezultatus. Už pasiūlymą balsavo 17, prieš – 33, susilaikė 30. Kolegos E. Gentvilo pasiūlymui nepritarta.

Yra gautas Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymas. Komiteto pirmininke Sabatauskai, norite pateikti? Jam pagrindinis komitetas, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, nepritarė. Jūs siūlėte, kad, atsižvelgiant į Teisės departamentas pastabas, siūlytume šį straipsnį išdėstyti kitaip. Kalbama apie 2 straipsnį.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Komitetas pasiūlė, atsižvelgdama į Teisės departamento pastabą, išdėstyti kitaip, nes taip, kaip dabar buvo surašytas pirminis variantas, nėra nustatyta, nėra klausimo tyrimui, yra tiesiog konstatavimas, kad reikia nustatyti. Mūsų suformuluota korektiškiau „nustatyti“, bendra tokia frazė, o po to – ar buvo taip, taip ir taip. Tada šitas klausimas iš tikrųjų yra klausimas tyrimui, bet ne taip, kad reikia nustatyti, ir daugiau nieko.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį...

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). O kas bus, jeigu nenustatys?

PIRMININKĖ. Noriu tik atkreipti dėmesį, kad būtent dėl šio tyrimo sudėties P. Gražulis ir J. Olekas atsisakė savo pasiūlymo. Teisės ir teisėtvarkos komiteto tam tikra dalis jau netenka pagrindo.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ne, pirmiausia aš kalbu apie Teisės departamento siūlymą.

PIRMININKĖ. Taip, ir po to dėl kitų. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nuomonė. Prašom.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, noriu patikslinti gerbiamą kolegą J. Sabatauską, Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymas buvo iš dviejų dalių. Pirmą dalį – atsižvelgti į Teisės departamento pastabas, ką ir padarė NSGK, bet kita dalis yra susijusi su konkrečiais klausimais, kurie nebuvo aptariami kalbant apie pirminį nutarimo projektą, apie įvairias įmones, apie kurias mes, pirminio nutarimo projekto autoriai, nekalbėjome. Todėl komitetas siūlo nepritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už nėra norinčių kalbėti. Prieš Teisės ir teisėtvarkos komiteto poziciją – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, iniciatorių suformuluoti klausimai, atrodo, yra platesni, bet dabar aš galėčiau tik tiek pasakyti, kad tie papildomi klausimai, bent jau kai kurios temos, gali būti sudėtinė dalimi tų mūsų tyrimų. Bet dabar aš iš tikrųjų, nepradėjęs darbo šiai komisijai, nesiuočiau papildyti tokiomis konkrečiais klausimais, kurie iš esmės netgi susiaurintų mūsų galimą tyrimą, todėl siūlau pritarti pradiniam iniciatorių pasiūlytam variantui. Nėra gera praktika, kai iniciatoriai siūlo viena, o kažkas iš šalies pasiūlo nukreipti, pavyzdžiui, tyrimą į kitus klausimus. Manau, kad paliekame tai, kas buvo įrašyta.

PIRMININKĖ. J. Sabatauskas, bet jūs jau kalbėjote. Prašom. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Aš tikrai neketinau kalbėti, bet išgirdau kolegą taip kalbant. Paklauskite, ką kolega kalba, jis turbūt pats negirdėjo, ką kalbėjo: kažkas iš šalies pasiūlo. Kolegos, mes svarstome Seime Seimo nutarimo projektą. Čia nieko iš šalies nėra, čia visi yra Seimo nariai. Vienas momentas. Ir tą pasiūlė ne kažkas iš šalies, o papildomas Seimo paskirtas komitetas, tai vienas momentas. Komiteto motyvacija buvo tokia: kadangi yra surašyti klausimai abstraktūs, tai yra konkretus tyrimas, konkretaus tyrimo klausimai nesuformuluoti, laikotarpis taip pat yra abstraktus. Tai ką, nuo 1918 metų, šimtmečio proga šimtą metų ir tirkime, turbūt pradėkime nuo Pieno centro ir kitų klausimų? Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi išsakytos nuomonės, tęsiame procedūrą, po to suteiksiu žodį dėl replikos. Balsuojantys už balsuoja už Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymą. Balsuojantys prieš pritariate Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nuomonei nepritari.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 13, prieš – 49, susilaikė 24. Lieka Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pateikta pozicija, redakcija. J. Liesys – dėl vedimo tvarkos?

J. LIESYS (*LSF*). Kadangi posėdžio pirmininkė man neleido kalbėti, prašau mano balsą dėl prieš tai buvusio balsavimo įskaityti ne kaip susilaikiusio, o už, kadangi...

PIRMININKĖ. J. Liesys per prieš tai buvusį balsavimą balsavo už. Ačiū.

3 straipsnis. Seimo narys E. Gentvilas. Komitetas pritarė iš dalies. Eugenijaus nematau. Komiteto pirmininke, gal norite komentuoti?

V. BAKAS (*LVŽSF*). Šis pasiūlymas yra susijęs su data. Iš tikrųjų komitetas siūlo pritarti komiteto variantui ir suteikti galimybę tyrimą atlikti iki 2018 m. gegužės 1 d.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai, galime pritarti? Galime pritarti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlytai redakcijai. A. Širinskienės, J. Bernatono pasiūlymas atsiimtas. Teisės ir teisėtvarkos komitetas taip pat teikia pasiūlymą dėl 3 straipsnio, siūlydamas kitą datą. Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Kadangi tuo metu buvo A. Širinskienės ir J. Bernatonio siūlymas, jų siūlymas buvo kompleksinis, t. y. siūlyti Antikorupcinei komisijai atlikti tyrimą. Įvertinus tai, kad Antikorupcinė komisija dabar atlieka du tyrimus, buvo siūloma ilgesnė trukmė to tyrimo, t. y. iki gegužės 1 dienos. Įvertinus tai, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas dabar neatlieka tyrimų ir iš esmės turės laiko tą atlikti daug greičiau, buvo siūloma taip, kaip iniciatorių pasiūlyta, gruodžio 1 diena. Tai yra, mūsų manymu, pakankamas laikotarpis.

PIRMININKĖ. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nuomonė.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Aš noriu pasakyti, čia teisingai J. Olekas kalbėjo, kad komitetas dar turi savo darbotvarkę, yra labai svarbių klausimų, bet kartu yra svarbus ir šis tyrimas, todėl mes prašom, išanalizavę, įvertinę savo galimybes, suteikti laiko iki gegužės 1 dienos, nes iki gruodžio mes tiesiog nespėsime. Tas projektas buvo teiktas, bet jis buvo rašytas būtent kovo mėnesį, aš tik noriu priminti, buvo orientuotasi į pusę metų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiamieji Seimo nariai, prašom apsispręsti balsuojant. Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymas – gruodžio 1 diena, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymas – 2018 m. gegužės 1 diena. Kas balsuoja už Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymą, balsuoja už, kas balsuoja už Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, balsuoja prieš.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 12, prieš – 66, susilaikė 10. Pritarta Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlytai datai – 2018 m. gegužės 1 dienai. Pasiūlymai aptarti.

Dėl viso Seimo nutarimo. Kolegos, gal nekalbame, prieš nematau užsirašiusių. Galime. Svarstymo stadija. Prašome balsuoti. Bendru sutarimu? Bendru sutarimu. Nutraukiame balsavimą.

Ar Seimo Pirmininkas sutinka skelbti ypatingą skubą? Prašo, kad būtų ypatinga skuba priimtas šis Seimo nutarimas.

Noriu pagarsinti, kad yra gauta Teisės departamento išvada dėl pavadinimo pakeitimo ir suderinimo, kadangi pavedama Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui, tai atitinkamai suderinti. Toliau yra techninio pobūdžio pasiūlymas įrašyti žodį „projektas“. Taip pat yra, pakartojau, dėl pavadinimo, įrašyti žodelį, skaitau visą punktą: projekto preambulės 5 pastraipa tikslinama, prieš žodžius „neteisėta įtaka“ įrašomas žodelis „galima“. Ar galime pritarti Teisės departamentui? Galime.

Dabar pastraipsniui. Kiek mes turime straipsnių? Turime tris straipsnius.

1 straipsnį galime priimti? Galime priimti. 2 straipsnį galime priimti? Galime. Ir 3 straipsnį „Įsigaliojimo data“ galime priimti.

Nuomonės už, nuomonės prieš. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, kaip esu minėjęs ir projekto pateikimo metu, mūsų Seimas per trylika metų atliko 61 parlamentinį tyrimą. Iš jų apie 15 buvo teminiai. Taip, ne visi buvo sėkmingi, kai kurie buvo perdėm politizuoti. Kai kurie net nebaigė savo išvadų rengti, jos nebuvo priimtose, tačiau kiekvieną kartą ir kiekviename Seime, matyt, ir ne tik dabar, bet ir ateityje iškils reikalas atlikti tokius parlamentinius tyrimus, nes tiesiog išaiškėja papildoma informacija. Aš išties negalėčiau sutikti, kad nėra tam tikrų chronologinių ribų. Tos informacijos, kuria disponuoja komitetas, jau pavasarį disponavo, yra gana aiškios tos chronologinės ribos ir tikrai tai nėra aštuonioliktieji metai. Aš manau, kad tyrimas su tais suformuluotais klausimais gali būti sėkmingas, juolab jeigu jis yra chronologiškai pratęsiamas iki gegužės 1 dienos, tai yra pusmetis jam atlikti. Aš manau, tikrai pakankamas laikas, žinant tą informaciją, kuria preliminariai jau dabar disponuojame.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, turėjau drąsos pasisakyti prieš šitos laikinosios komisijos veiklą visų pirma dėl to, kad politinė korupcija tikrai egzistuoja. Mes, liberalai, šiandien pereiname labai sudėtingą etapą, bet jis yra sukeltas ne kolegų Seimo narių, bet teisėsaugos institucijų, kurios vykdo tyrimą. Mes su jomis bendradarbiaujame. Tai yra už parlamento esančios institucijos, kurios tiria mūsų partijos veiklą. Man atrodo, tai yra sveikiausias būdas, kaip ištirti verslo organizacijų įtaką politinėms partijoms. Bet greta manęs sėdi gerbiamas E. Zingeris, kuris vos nepateikė europinės sensacijos ir ką tik netapo Europos Tarybos Parlamentinės

Asamblėjos pirmininku. Viena iš priežasčių, kodėl, manau, jis netapo jos pirmininku, tai yra masinė politinė korupcija europiniu lygmeniu. Atskleisti faktai apie Azerbaidžano 3 mlrd. eurų įpumpavimą į Europos aukščiausio lygio politikos koridorius ir tai užsėjo visą Europą, atsistatydino aibę įtakingų žmonių. Bet kaip sprendė šią problemą europinės institucijos, pavyzdžiui, Europos Taryba? Nesprendė jie vidinėmis komisijomis, bet nusamdė išorinius ekspertus, išorines organizacijas, kurios darė tyrimus dėl politinių nusikaltimų ir galimų korupcijos atvejų.

Taip pat jei pažiūrėsime mūsų verslo įtaką politikams, kaip mes sužinojome apie šią informaciją? Sužinojome ją vėl iš žiniasklaidos, sužinojome iš „15min“. Lygiai kaip ir apie Azerbaidžano laundromato skandalą sužinojome iš „The Guardian“, „Bild“ ir kitų žurnalistinių tyrimų. Ne iš vidaus organizacijos, bet iš išorės. Galų gale mes turime kalbėti apie pačios žiniasklaidos kaip mus kontroliuojančios institucijos stiprinimą. Turime kalbėti apie išorinių institucijų, kurios turi tirti nusikalstamą veiklą, tiriamąją veiklą. Turime kalbėti apie jų nepriklausomybę nuo mūsų politikų.

PIRMININKĖ. Jau laikas, mielas kolegą!

S. GENTVILAS (LSF). Tad reziumuodamas, nes vienintelis pasisakau, noriu paprašyti neperkelti tiriamųjų veiklų, buvusių praktikų, buvusių profesijų čia, į parlamentą, bet užsiimti teisės aktų leidžiamąja veikla ir stiprinti pilietinę visuomenę bei nusikaltimus tiriančias organizacijas. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. Karbauskis – nuomonė už.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, visi tyrimai, nukreipti į nacionalinio saugumo interesus, turi būti vykdomi ir tas iniciatyvas reikia remti. Tikiuosi visų palaikymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Rinkevičius – nuomonė už.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Pasižiūrėkime į institucijų reitingus. Kas reitingų lentelės apačioje? Paskutinėje vietoje – politinės partijos, antroje vietoje nuo galo – Lietuvos Respublikos Seimas. Tai puikiausias įrodymas, kad apsisvalymas ir tarpusavyje nebijojimas išsiaiškinti galimų neskaidrių dalykų, visuomenei parodyti, kad mes nebijome to ir patys ieškome, aiškintis, kur mes neteisūs, kur yra dar problemų, tai galbūt tą minus 64 % reitingo politinių partijų paaugins iki, duok Dieve, minus 50 %. Įsivaizduokite, 64 % Lietuvos apklaustųjų gyventojų nepasitiki partijomis, 58 % nepasitiki Seimu. Aš balsuosiu už ir kolegas taip pat kviečiu balsuoti. Galbūt tai padės pakelti mūsų reitingus ir išsiaiškinti ir tas blogybes, tuos mūsų darbo didžiulius trūkumus, bent jau sumažinti ir praskaidrinti savo pačių veiklą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir V. Bakas – nuomonė už. Taip, V. Bakas trumpai dar nuomonė už.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš tiesų esu dėkingas už palaikymą ir noriu pakviesti visus balsuoti už, nes labai svarbu, kad šiam nutarimo projektui pritarėtų absoliuti Seimo narių dauguma. Tai, kad pritaras paprastoji dauguma, susilpnins tą tyrimą. Tam, kad jis būtų atliktas išsamiai, tam, kad mes galėtume pasitikėti vieni kitais, tam, kad mes galėtume įvertinti klaidas, sąmoningas ar nesąmoningas, mums svarbu susitarti. Aš noriu pasakyti gerbiamam Povilui, kad atsisakykime stereotipų. Nėra čia jokių raganų medžioklių. Tie, kas yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, tai puikiai žino. Taip pat vakar kalbėjau ir su Socialdemokratų frakcija labai atvirai. Iš tiesų norėčiau pakviesti nesuklysti dėl tam tikrų stereotipų nulemtom nuomonėm ir tiesiog pasitikėti. Aš tikiu, kad po šito tyrimo visas Seimas ir visa šalis laimės. Mes priimsime labai reikalingus sprendimus.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytas nuomones. Prašome balsuoti dėl Seimo nutarimo dėl suteikimo Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui pavesti atlikti parlamentinį tyrimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 80, prieš – 2, susilaikė 9. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-1170(2)) priimtas. (*Gongas*)

16.48 val.

Šeimos stiprinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4255(3) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės 1-2a klausimas – projektas Nr. XIIP-4255(3). A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog frakcijos vardu norėčiau paprašyti 30 minučių pertraukos, nes norime dar pasigilinti į konsoliduotą versiją.

PIRMININKĖ. Konsoliduotas projektas pateiktas. Ar galime bendru sutarimu daryti pusės valandos pertrauką? Galime bendru sutarimu.

16.50 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 29, 33 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 6², 29¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1039(2)ES (priėmimas)

Dabar kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėją ir galime svarstyti Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1039(2)ES. Priėmimas. Pastraipsniui. Bet, kaip man ir sako, kad komitetas viską apsvarstė ir įvertino, tai, gerbiamieji kolegos, pastraipsniui.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Galime. 2 straipsnis. Nėra gauta. Galime priimti? Galime.

Dėl 3 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas išreiškė savo nuomonę – nepritarti. Galime pritarti komiteto nuomonei? Galime pritarti komiteto nuomonei ir priimti 3 straipsnį? Galime priimti. 4 straipsnį galime priimti? Pasiūlymų nebuvo gauta. 5 straipsnį galime priimti? Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti. 6 straipsnis. Galime priimti, pasiūlymų negauta. 7, 8, 9 straipsniai. Pasiūlymų taip pat negauta. Galime mano išvardintus straipsnius priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto norintys kalbėti. Yra tik už. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš per ankstesnes stadijas pataisomis mėginau galbūt dar aiškiau supaprastinti pripažinimą techninių apžiūrų, atliktų kitose šalyse. Bet tegu lieka taip, kaip pateikė Vyriausybė. Dabar, žinoma, daug kas priklausys nuo Susisiekimo ministerijos atstovų aktyvumo, suteikiant teisę kitų šalių subjektams tą techninę apžiūrą atlikti. Kol kas ministerija, sakyčiau, dirba nepakankamai aktyviai ta linkme. Kaimyninėse šalyse Latvijoje, Lenkijoje tai neišspręsta, yra tik Vokietijoje, lyg dar ir Prancūzijoje, bet mūsų piliečių automobiliai dėl įvairių priežasčių gali atsirasti ir užtrukti bet kurioje Europos Sąjungos šalyje. Todėl svarbu, kad tie susitarimai būtų padaryti su kuo daugiau šalių. Na, galbūt įstatyme sudėtinga taip tiesmukiškai nurodyti, tai aš manau, kad parlamentinę kontrolę mes galėsime padaryti. Tai ypač yra svarbu krovinių vežėjams, kurie yra aktyvūs visoje europinėje erdvėje, kartais ten užtrunką ilgesnį laiką, kad ten galėtų ir techninę apžiūrą atlikti neskubėdami į Lietuvą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Liesys – nuomonė už.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Dalį mano minčių gerbiamas J. Razma pasakė. Aš noriu pasakyti, kad tie vairuotojai, kurie važinėja Europos keliais, ten tikrai praleidžia ilgą laiką. Dėl techninės varyti automobilį 2 tūkst. kilometrų į Lietuvą, čia taisyti, grįžti atgal į darbą, tai tikrai eikvojamos lėšos, neapgalvotos yra jų pervarymo, remontavimo priemonės. Todėl šis įstatymas tikrai padėtų. Aš raginčiau Vidaus reiklų ministeriją greičiau suskubti derėtis su kitomis valstybėmis, kad tie vairuotojai, kurie ten papuolė į tuos perteklinius tikrinimus, galėtų naudotis tomis paslaugomis, ir mes galėtume įvardinti tikrai kaip gerą žingsnį, ką padarė šiandien Seimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis, norintis išsakyti nuomonę už, – R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tikro ką čia daugiau ir pridursi? Visada gerus darbus daryti yra malonu. Vienas iš tų gerų darbų – šito sprendimo priėmimas.

PIRMININKĖ. Ačiū, mielas kolegą. Ir balsuodami mes įrodysime, ar tikrai taip. Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių: už – 79, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1039(2)) priimtas. (*Gongas*)

16.53 val.

Kelių transporto kodekso 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1040(2)ES (priėmimas)

Lydimasis įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1040(2). Pastraipsniui. Priėmimas.

1, 2 straipsniai. Pasiūlymų negauta. Galime priimti 1 straipsnį? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Įsigaliojimo diena siūloma 2018 m. gruodžio 20 diena. Norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti. Pasitaisau, įsigaliojimas – gegužės 20 dieną.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 75, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1040(2)) priimtas. (*Gongas*)

16.55 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 356, 459, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1041(2)ES (priėmimas)

Lydimasis projektas Nr. XIIIIP-1041 – Administracinių nusižengimų kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas.

Pastraipsniui. 1, 2, 3, 4, 5 straipsniai. Dėl šių straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime mano išvardintus straipsnius priimti pastraipsniui? Galime priimti.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1041(2)) priimtas. (*Gongas*)

16.56 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-107 1 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1042(2) (priėmimas)

Dar vienas lydimasis įstatymo projektas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimas. Pastraipsniui. Priėmimo stadija.

Trys straipsniai. Atsiprašau, du straipsniai. 1 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Galime priimti? Galime. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Galime.

Prašome dėl viso įstatymo. Norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 74, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1042(2)) priimtas. (*Gongas*)

16.57 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-767(2)ES (priėmimas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės klausimą – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-767(2). Priėmimas.

Pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti.

2 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas, komitetas pritarė iš dalies. Galime pritariti? Galime.

3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame. 4 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti.

Dėl viso įstatymo projekto. Norinčių kalbėti nėra. Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 71, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-767(2)) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Aš norėčiau, kad būtų atkreiptas Dokumentų departamento dėmesys, ir Teisės departamento išvada tokia buvo, mes jai pritarėme, kad projektas Nr. XIIIIP-767(2) turėtų būti sujungtas su projektu Nr. XIIIIP-1039, kurį neseniai priėmėme. Jie gali eiti tik kartu sujungti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs tiesiog padėjote man ir paskubinote pasakyti tą, ką ir planavau, kad jie sujungiami. Ačiū. Galime pritari? Tam ir pritariame.

16.59 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 181, 184, 187, 188, 209, 218, 220, 256, 312 ir 367 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-345(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-345(2). Šiame įstatymo projekte yra dešimt straipsnių. Pastraipsniui. Dėl jų pasiūlymų nebuvo gauta.

1 straipsnį galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Galime. 3 straipsnį galime priimti? Galime. 4 straipsnį galime priimti? Galime. 5 straipsnį galime priimti? Galime. 6 straipsnį galime priimti? Galime. 7 straipsnį galime priimti? Galime priimti. 8 straipsnį galime priimti? Galime. 9 straipsnį galime priimti? Galime. Ir 10 straipsnį galime priimti.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 79: už – 78, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-345(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.00 val.

Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto antrojo skirsnio ir 10, 11, 13, 16, 18, 23, 24, 29, 30, 33, 34, 36, 37, 38, 40, 43, 44, 46, 47 straipsnių pakeitimo, Statuto papildymo 10¹, 16¹, 29¹, 35¹, 38¹ straipsniais ir priedu ir 48 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4745(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto antrojo skirsnio ir tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4745(3).

Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio. Yra gautas pasiūlymas dėl antrojo skirsnio 8 straipsnio – Teisės departamento. Komitetas nepritarė. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Galime pritarti ir visą 8 straipsnį galime priimti. 9 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti. Dėl 1 straipsnio buvo šie du mano paminėti siūlymai.

2 straipsnis – 10 straipsnio pakeitimas. Pasiūlymų nėra gauta. 10¹ straipsnio pakeitimas yra 3 straipsnyje. Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas nepritarė. Galime pritarti komiteto pasiūlymui. Visą 3 straipsnį galime priimti? Priimta.

4 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Ačiū. 5 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti. 6 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas nepritarė. Galime pritarti komiteto pozicijai ir visą 6 straipsnį galime priimti. 7 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Galime. 8 straipsnis. Galime priimti? Galime. 9 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Galime. 10 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Galime. 11 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Yra du pasiūlymai, kuriems komitetas nepritarė. Ar galime pritarti komiteto pozicijai? Galime pritarti komiteto pozicijai ir priimti 11 straipsnį. Dėkoju. Priimame 11 straipsnį.

Dėl 12, 13, 14, 15 ir 16 straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Ar mano išvardytus 13, 14, 15 ir 16 straipsnius galime priimti? Galime. 17 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime priimti visą 17 straipsnį? Dėkoju. 18 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime jį priimti? Priimame. 19 straipsnis. Buvo gauti vienas ir antras Teisės departamento pasiūlymai. Komitetas šiems pasiūlymams nepritarė. Galime pritarti komiteto pozicijai? Galime pritarti ir visą 19 straipsnį galime priimti. Dėkoju.

20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 ir 27 straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime mano išvardytus straipsnius priimti? Galime priimti.

28 straipsnis. Čia yra dėl taikymo ir įsigaliojimo. Viskas, daugiau nebe... Teisės departamento buvo nepritarta. Komitetas pritarė. Tai yra nepritarė – tokia komiteto pozicija dėl Teisės departamento išsakyto pasiūlymo. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Galime. Visą 28 straipsnį galime priimti? Galime priimti. Dar yra dėl to paties straipsnio Teisės departamento kitas pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Gerbiamieji kolegos, dabar visą 28-tą jau (dar kartą pakartodama sakau) galime priimti.

Dėl viso įstatymo projekto nori kalbėti už tik V. Bakas. Gal galime, Vytautai, nekalbėti ir balsuodami išreiškiame savo poziciją.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai: vienbalsiai 78 pritarė Tarnybos Kalėjų departamente įstatymui. Linkime sėkmės! Ačiū, kad jūs buvote taip kantriai ir laukėte priėmimo šio įstatymo, kurį skelbiu priimtą. (*Gongas*)

17.05 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 9 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-722(2) (priėmimas)

Dar mums liko laiko iki paskelbtos pertraukos ir galime priimti Elektroninių ryšių įstatymo projektą Nr. XIIIIP-722(2).

Pastraipsniui. 1, 2, 3 straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti minėtus straipsnius? Galime priimti minėtus straipsnius.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 75, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Vienbalsiai pritarė įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-722(2)). (*Gongas*)

17.06 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-723(2) (priėmimas)

Ir lydymasis – Administracinių nusižengimų kodekso 464 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pastraipsniui. Vienas straipsnis. Galime jį priimti.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-723(2) pritarta. (*Gongas*)

17.07 val.

Šeimos stiprinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4255(3) (priėmimo tęsinys)

Gerbiamieji kolegos, galime grįžti prie darbotvarkės. Paskelbėme pertrauką dėl Šeimos stiprinimo įstatymo. Kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją J. Varkalį, Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Šio įstatymo projekto trečioji redakcija. Prašom, gerbiamasis komiteto pranešėjau.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolegose Seimo nariai, komitetas svarstė Šeimos stiprinimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4255, atsižvelgė į Teisės departamento, Seimo narių, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadas ir pasiūlymus, patobulino įstatymą, kuriame įvertinti visi pasiūlymai ir pastabos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aš noriu atkreipti gerbiamųjų Seimo narių dėmesį į Teisės departamento pastabas, kurias svarstė ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir pavedė pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui, ką ir minėjo gerbiamasis pranešėjas. Visa tai buvo įvertinta ir dabar prašom pastraipsniui.

Dėl preambulės yra gautas P. Urbšio pasiūlymas ir komitetas jam pritarė. Taip pat Seimo narių A. Dumbravos ir P. Gražulio pasiūlymas. Pritarta iš dalies. Ar kolegose sutinka dėl pritarimo iš dalies? Dėkojame. Preambulę galime priimti? Galime priimti.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti 1 straipsnį. 2 straipsnis. Buvo Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas į jį atsižvelgė ir pritarė. Galime priimti 2 straipsnį? Galime. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime. Visą skirsnį jau priėmėme.

Antrasis skirsnis. 5 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas. Jam komitetas pritarė. Dėl šio straipsnio – dar vienas Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas taip pat pritarė. Trečias Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas taip pat pritarė. Ir ketvirtas Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas taip pat pritarė. Teisės departamento pasiūlymas dėl 5 straipsnio 2 dalies 6 punkto. Komitetas taip pat pritarė. Kolegos A. Syso pasiūlymas, į kurį komitetas įsigilino ir taip pat jam pritarė. Visas 5 straipsnis su visais pritariamais Teisės departamento ir kolegose A. Syso pasiūlymais. Ar galime 5 straipsnį priimti? (*Balsai salėje*) Galime priimti.

6 straipsnis. Dėl jo buvo gautas Teisės departamento pasiūlymas. Šiam pasiūlymui komitetas pritarė. Visą 6 straipsnį galime priimti? Galime. Dėkoju. Baigėme antrąjį skirsnį.

Trečiasis skirsnis. 7 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas. Į jį komitetas atsižvelgė ir jam pritarė. Galime visą 7 straipsnį priimti? Galime.

8 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas. Pirmajam – dėl 8 straipsnio 1 punkto, komitetas pritarė. Galime pritari? Galime. Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat pritarė. Nėra prieštaraujančių. Dar vienas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė, dėl 8 straipsnio 3 punkto. Galime pritari? Galime. Visą 8 straipsnį galime priimti? Galime priimti. Dėkoju.

9 straipsnis. Yra gauti du Teisės departamento pasiūlymai, jiems komitetas pritarė. Galime jiems pritari? Galime. Taip pat gautas Seimo narių A. Dumbravos ir P. Gražulio pasiūlymas. Čia

komitetas nepritarė, Seimo nariai atsiima, dėl to balsuoti nebereikia. Buvo gautas Teisės departamento pasiūlymas pakeisti įstatymo projekto 9 straipsnio 4 dalį, komitetas pritarė. Galime pritari komiteto pozicijai? Galime. Ir visą 9 straipsnį galime priimti? Ačiū, kolegos.

10 straipsnis. Seimo narių A. Dumbravos ir P. Gražulio pasiūlymas, komitetas pritarė iš dalies. Kolegos sutinka, pritarė iš dalies. Dėl 10 straipsnio 4 punkto yra Teisės departamento pasiūlymas, komitetas pritarė. Galime pritari? Ir visą 10 straipsnį galime priimti? Galime priimti.

11 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Pasiūlymai buvo trys, jiems visiems komitetas pritarė ir pataisė įstatymo projektą. Taip pat Seimo narių A. Dumbravos ir P. Gražulio pasiūlymas, dėl jo mes jau pasitarėme. Seimo nariai sutinka, kad pritarė iš dalies. Visą 11 straipsnį su Teisės departamento ir Seimo narių pasiūlymais galime priimti? Galime priimti.

13 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? 14 straipsnis... (*Balsai salėje*) Peršokime 12 straipsnį? Tuoj susirasime 12 straipsnį. Atsiprašau.

12 straipsnis. Buvo gautas Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas pritarė. Ir visą 12 straipsnį galime priimti su komiteto patobulintu pagal Teisės departamento pasiūlymą teisės aktu.

13 straipsnis, kaip minėjau, nebuvo gauta. Galime priimti.

14 straipsnis. Dėl jo buvo gauti Teisės departamento pasiūlymai: vienas, antras, trečias, ketvirtas, juos visus matote konsoliduotame įstatymo projekte ir jiems visiems pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė. Ar galime pritari? Galime tam pritari ir priimti visą 14 straipsnį.

15 straipsnis. Dėl jo Teisės departamentas taip pat pateikė pasiūlymą, komitetas šiam pasiūlymui pritarė. Prašom visą 15 straipsnį su komiteto pritarė pozicija priimti. Visas trečiasis skirsnis mūsų jau aptartas.

Ketvirtasis skirsnis – „Baigiamosios nuostatos“. 16 straipsnis, Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas jam pritarė. Galime priimti visą 16 straipsnį? Galime priimti. Baigiamosios nuostatos aptartos. Dėkoju.

Kadangi neiškilo jokių abejonių, ačiū komiteto pranešėjui už išvadą. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Šiandien šitą įstatymą mes vis tiek galėtume dar vadinti ir vienu iš valstybės gelbėjimo įstatymų. Gelbėjimo nuo ko? Girdėjome šiandien, kaip kalbėjo tribūnoje, ilgai kalbėjo L. Kukuraitis, girdėjome ir tai, kiek pinigų ir visa ko pareikalauja socialiniai gaisrai. Vienintelis būdas iš tiesų šiuo atveju, gerai, kad mes dabar turime perteklinį biudžetą, galime į tuos gaisrus kokią vieną kibirą pinigų pūstelėti daugiau, bet vienintelis būdas kovoti su socialiniais gaisrais yra pirmiausia kovoti su jų priežastimis. Ir čia turbūt nėra veiksmingesnio būdo, negu investuoti į šeimą, nes tik stipri šeima, kuri gali pasirūpinti savimi, kuri gimdo vaikus, kuri galų gale juos atsakingai ugdo, iš esmės yra tai, kas atsiperka valstybei, tai yra pati geriausia investicija. Todėl aš sakau, kad šiandien, aišku, tokiai šeimai reikia visų pirma ne tik deklaracijų, tokiai šeimai reikia labai realios paramos. Bet kas yra šitame įstatyme? Šitame įstatyme yra du svarbūs dalykai. Viena vertus, labai aiškus pasakymas, kad šeima yra politinis prioritetas, kita vertus, yra labai aiškus bendradarbiavimo modelio su nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios triūsia dėl šeimos gerovės, sukūrimas. Šitas modelis leidžia gauti operatyvią informaciją apie šeimos poreikius, apie šeimos interesus.

Dabar kolegos dažnai sako, kad galbūt šitas įstatymas kažką diskriminuoja. Tai man čia priimta pasakymą, kad investicijos į pamatus gali diskriminuoti stogą, duris ar langus. Jeigu pamatai suyra, nebereikalingi nei langai, nei durys, nei stogas, o vis dėlto šeima yra valstybės pamatas. Šiandien nematau jokio pagrindo šio įstatymo nepriimti.

PIRMININKĖ. Nuoširdžiai dėkoju. Nuomonė prieš – M. Majauskas. (*Balsai salėje*) Nėra. Nuomonė prieš – A. Armonaitė. Nėra. Nuomonė prieš – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš esu tikra, kad šiandieną visi, esantys šioje Seimo salėje, esame už stipresnes ir laimingesnes Lietuvos šeimas, tačiau labai abejoju dėl įstatymo iniciatorių siūlomo projekto efektyvumo. Vien dėl to, kad visi skambiai deklaruosime savo palaikymą šeimoms, konkrečių mūsų valstybės piliečių gyvenimai nebūtinai realiai pagerės. Taip pat nesuprantu, kokių būdu šeimas sustiprins kuriamos naujos institucijos, tokios kaip Nacionalinė šeimos taryba, Šeimos politikos komisija ar savivaldybių šeimos tarybos.

Vis dėlto neteisinga būtų tvirtinti, kad šis įstatymas yra tik tuščios deklaracijos. Aš matau, kad bus bent dvi pasekmės jį priėmus: pirma – būtų visiškai realiai didinama biurokratija, iniciatoriai patys pripažįsta, kad prireiktų papildomų lėšų iš biudžeto tam, kad įvykdytume šio įstatymo nuostatas, antra pasekmė – šeimos realiai būtų skirstomos į vadinamąsias normalias ir kitokias šeimas. Nei vienam, nei kitam negaliu pritarti pati ir raginu jus nepalaikyti šio projekto.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, negerai būtų taip vis dėlto vartoti tai, ko nėra įstatyme, net nėra užuominos apie tai. Jokių šeimų skirstymų čia nėra, nes mes jokių apibrėžimų čia nevertojame. Kiekvienas įstatymas, kiekviena priemonė apibrėžia, kam jie yra taikomi, tai yra netiesa ir negražu ją kartoti. Biurokratijos čia nedidina, nes jokių specialių visuomeninių organizacijų struktūrų niekas nekuria, joms atlyginimų niekas nemoka, o tai, kad mes, Seimas, Vyriausybė ir savivaldybės, kurios ir dabar tą daro, kartkartėmis išgirsime nevyriausybinių organizacijų nuomones, kurios dirba su šeima ir vaikais, tai čia yra blogai? Tai už kokią mes čia visuomenę tada kovojame? Mes nenorime jų balso išgirsti ir bent šiek tiek pasvarstyti? Šita sistema sukuria įstatymo visumą. Jeigu mes norime palikti, kaip dabar yra, kur trys žmonės atsakingi už visą šeimos politiką, taip pat ir smurtą artimoje aplinkoje, na, tai mes galime palikti. Pasekmė labai aiški – mūsų tiesiog mažėja.

Tas sisteminis nenoras pažiūrėti į klausimą iš esmės tiesiogiai tam ir daro įtaką, o visa kita, kad mes ten kažką atskirais įstatymais paimsime, padarysime, visumos neturi, nėra jokios koordinacijos tarpusavyje savivaldybių, Vyriausybės ir Seimo lygmeniu, tą įstatymas sukuria, numato mechanizmus, koku būdu tas bus realizuojama, ir konkrečias priemones. Teisės departamentas abejoja, kad mes neturėtume diskriminuoti tų, kurie valstybės tarnyboje alimentų nemoka, na, mes išbraukėme tas nuostatas, jeigu čia galima įžiūrėti kokias nors prielaidas Konstitucijos pažeidimo, bet daugiau ten nėra prie ko prisikabinti. Dėl visų klausimų yra numatytos politikos kryptys, o ne apibrėžimai ir diskriminacija, kaip mėginama įteigti.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę ir argumentus. A. Syso nematau. R. Šarknickas – nuomonė prieš.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš balsuosiu prieš arba susilaikysiu, nes aš balsuosiu už *homo sapiens*. Kristus taip pat buvo vienas, jeigu jau taip einame link krikščionybės, jis kalbėjo apie vieną pasaulio šeimą, apie žmogų su dešimt nuodėmių, kokios gali būti nuodėmės. Mes dabar bandomė išmesti už šeimos ribų kitus žmones, kurie pasirenka asmeninį gyvenimą, na, neturėti šeimos tiesiog. Tai irgi yra žmogiška ir yra jo šeima tokia, kokią jis susikuria pats savo pasaulyje. Aš nenoriu, būdamas šeimos nariu, užmiršti kitų žmonių, kurie nėra šeimos nariai, bet jie yra šeima, jie pasirenka savo gyvenimą gyventi vienas arba viena, nesėjimas tai yra aiškus. Gerbkime žmones.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Urbšio nematau salėje. V. Kravčionok. Prašau, jūsų nuomonė už.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Ačiū. Reikia pripažinti, kad šiandien Lietuvoje trūksta konkrečių priemonių, remiančių ir stiprinančių šeimas. Tikiu, kad po Šeimos stiprinimo įstatymo bus priimami ir kiti įstatymai, kurie realiai sustiprins mūsų šeimas. Norisi, kad ateityje rengdami įstatymų projektus aiškinamuosiuose raštuose mes rašytume, ne kokį poveikį turėtų priimtas įstatymas kriminogeninei situacijai, o kokį poveikį turės šeimos gerovei ir jos, pavyzdžiui, biudžetui. Kviečiu kolegas balsuoti už, nes manau, kad priimdami šiandien šitą įstatymą darome didelį žingsnį į priekį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Budbergytė turi kitą nuomonę. Nuomonė prieš.

R. BUDBERGYTĖ (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji Seimo vicepirmininke. Tikrai, gerbiamieji kolegos, norėčiau paraginti pagalvoti, ar šis įstatymo projektas, už kurį mes tuoj pat ruošiamės balsuoti arba susilaikyti, arba balsuoti prieš, nėra tikrai perteklinis mūsų apskritai gausiame teisėkūros procese.

Įstatymo projektas yra nepaprastai deklaratyvus. Pagrindinės sąvokos, dėl kurių mes negalime sutarti, tikrai yra išplaukusios. Todėl ir siūlau pagalvoti, ar iš tiesų mums reikia tų deklaracijų, nes šis įstatymo projektas rodo mūsų politinį bejėgiškumą, kad mes 27 metus negalime susitarti Lietuvoje, kas tai yra šeima, kaip reikia šeimą stiprinti, kaip reikia iš tiesų prisidėti prie šeimos, kad ir kokia ji būtų, kokia forma, kad mes neturėtume tokių demografinių problemų, kurios gali išvirsti į rimtas katastrofas. Tikrai galiu įžvelgti vis dėlto, kad yra neišlaikomas ir lygiateisiš-

kumo principas šiame įstatymo projekte, kad ir kaip sakytų ponas R. J. Dagys, kad čia sąvokų nėra ir viskas yra užmaskuota. Aš tikrai raginu susimąstyti ir susilaikyti dėl tokio įstatymo priėmimo.

PIRMININKĖ. Ir paskutinė kalba, nuomonė už, R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Esu viena iš rengėjų ir iš tikrųjų jau praeitą kadenciją ilgai diskutavome, kas mūsų valstybėje šiuo metu yra prioritetas, kas yra svarbiausia. Be abejo, žiūrint į demografines projekcijas, kur demografai jau skalambija visais varpais, reikia pasakyti, kas iš tikrųjų valstybėje yra šeima. Jeigu politikai, mes sakome, nesutariame dėl šeimos sąvokos, tai reikia nueiti į vaikų darželį ir paklausti vaiko, kas yra šeima. Jis jums atsakys tyrai, neabejodamas, kas yra šeima. Jokiu būdu iš šito įstatymo nėra eliminuojamos kitokios šeimos, mamos su vaikais, močiutės su anūkais. Visos šeimos yra Lietuvai svarbios, kad ir kokia forma jos ugdytų jaunąją kartą, bet valstybė turi tvirtai pasakyti, kad mes matome vyro ir moters laisva valia sudarytą šeimą, jų atsakomybės prieš vaikus suvienodinimą, ir būtent tokią formą, pačią geriausią pirmiausia augančiam vaikui, valstybė rema. Labai tikimės, kad iš tikrųjų deklaratyvus įstatymas bus patvirtintas biudžeto eilutėmis, bus įgyvendinami projektai, remiantys ir skatinantys kurtis gražias šeimas ir ugdyti jaunimą taip elgtis ateityje. Balsuokime už, tai iš tikrųjų progresyvus įstatymas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamieji kolegos, už išsakytas nuomones. Prašome balsuoti dėl Šeimos stiprinimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 60, prieš – 5, susilaikė 9. Šeimos stiprinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4255(3) tampa įstatymu ir skelbiu jį priimtą. (*Gongas*) Nuoširdžiai dėkoju 48 Seimo nariams, kurie buvo šio įstatymo iniciatoriai, išties nuoširdžiai tikintys, kad šeimos stiprinimas yra svarbu. Jeigu bent vienas mažas darbas prisidės prie to, kad vaikai augtų laimingi šeimose, kad tvirtėtų šeimos ir dora, ir moralė taptų mūsų valstybės pagrindu, būtų šaunu.

17.26 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135 straipsnio 3 dalies pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-4256 (svarstymas)

Dėkodama už tai teikiu ir kitą lydimąjį įstatymo projektą tiesiog atmesti, nes Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnio 3 dalies pakeitimo“ projekto mes nutarėme atsisakyti, tą siūlo daryti ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Atitinkamai jo išvada jau buvo paskelbta svarstymo metu. Atsiprašau, atsiprašau, aš tiesiog skelbiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto... Ar norėtų galbūt komiteto pranešėjas? Ar leisite man perskaityti? Sprendimas. Yra pasiūlyta atmesti minėtą Seimo statutą remiantis argumentais, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip pagrindinis komitetas, priėmė šį ir patobulino Šeimos stiprinimo įstatymą, todėl jis tampa neaktualus. Atitinkamų sričių išskyrimas visuose Respublikos Seimo priimtų teisės aktų projektų aiškinamuosiuose raštuose negali būti vertinamas teigiamai. Pritarus šiam reguliavimui suponuotų siūlymą įtvirtinti reguliavimą – visuose aiškinamuosiuose aktuose nurodyti, kokią įtaką turės ir kitoms, atskiroms, ne mažiau reikšmingoms sritims. Už tokį sprendimą pasisakė už – 8, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Prašome balsuoti dėl šio siūlymo. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu.

Ačiū, mielieji kolegos, toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

17.28 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 12 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-720(2) (priėmimas)

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Darbotvarkės 2-8 klausimas – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 12 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-720(2). Pranešėja – Seimo narė V. Ačienė. Priėmimas.

V. AČIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas spalio 4 dieną svarstė Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Buvo bendru sutarimu pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasiūlymų nėra. Ar galime pastraipsniui? 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 3 straipsnis. Bendru sutarimu? Įstatymo taikymas. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Balsuojame dėl viso. Atsiprašau, yra nuomonė už. Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kolegos, labai reikalingas įstatymas stojant į EBPO, bet tik vienas nuogąstavimas – mes dar kartą pažeidžiame savivaldos savarankiškumo principą, nustatydami savivaldai tikslus. Visiškai aišku, kad savivaldybės nelabai turi valstybinės svarbos projektų, tai reiškia, kad visos savivaldybių įmonės turės mokėti įstatymu fiksuotą pelno normą dividendais. Man atrodo, peržengiame savivaldybių savarankiškumą. Čia šiek tiek yra kritikos, ar tikrai turėjome tą daryti, bet iš esmės graža iš įmonių turėtų ateiti daug didesnė, negu ji yra šiandien. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Balsuojant siūlau apsispręsti dėl šio įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 69, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-720) priimtas. (*Gongas*)

17.31 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-813(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-813(2). Pranešėja – Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Sveikatos reikalų komitetas spalio 11 d. svarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-813(2), nagrinėjo ir atsižvelgė į Teisės departamentas pastabas, taip pat buvo gauti Seimo narių pasiūlymai, kuriems mes nepritarėme. Už patobulintą komiteto įstatymo projektą balsavo 9, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Pataisos. Yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė yra pritarti. 1 straipsnis. Gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Komiteto nuomonė?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė buvo pritarti. Tai buvo techninio pobūdžio pasiūlymas tiesiog suvienodinti nagrinėjamo įstatymo ir Darbo kodekso formuluotes.

PIRMININKAS. Yra Seimo narių A. Syso ir R. J. Dagio pasiūlymas. Gal malonėtų Seimo narys R. J. Dagys pateikti?

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Svarstymo stadijoje mes apie tai diskutavome. Tokia nuostata, kad mes galime sukurti kažkokias kitokias teisesines žaidimo taisykles Darbo kodekso erdvėje visoje Europos Sąjungoje, mano galva, yra giliai klaidinga. Vis tiek mes turime vadovautis bendraisiais principais, kuriuos Europos Sąjungoje visur išipareigojome laikytis pagal konvencijos normas, pagal viską. Tai, kad mūsų kai kuriuose įstatymuose galbūt ne taip sureguliuota, kaip mes čia diskutavome, kad galbūt trūksta, neatleidžia mūsų nuo to, kad mes naujų dalykų nekurtume.

Jeigu mes šitų pataisų dabar nepriimsime, tai aš beveik įsitikinęs, kad jeigu kas nors dėl savo atleidimo nukeliaus iki Europos Sąjungos teismų, tikrai juos laimės, nes atleidimo motyvacija ir visa kita turi būti labai aiški. Atleidimo pagrindai, principai Europos Sąjungoje yra daugmaž aiškiai suformuoti, nėra taip paprastai. Kodekse yra paprastai, kai mes priėmėme, irgi negalėjome nesiskaityti su tais principais. Todėl, kad tai yra, mes jau švietimo įstaigose panašiai tokį darėme, kaip diskutuojant sakė kolegė, tai nėra pretekstas mums dabar daryti tą pačią spragą. Todėl aš vis dėlto siūlyčiau išiklausyti į Socialinių reikalų ir darbo komiteto siūlymą, kurį mes su A. Sysu užregistruojame, kad normaliai, civilizuotai tuos dalykus galėtume išspręsti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos...

PIRMININKAS. Atsiprašau, turėtume sužinoti, ar turime 29 Seimo narius, pritariančius šiam pasiūlymui, kad svarstytime.

Už – 21. Pasiūlymas nesvarstomas. Dėl viso 1 straipsnio su Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymu, kuriam komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

2 straipsnis. Pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

3 straipsnis. Pastabų taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Nuomonės už ir prieš. Nuomonė už – Seimo narys R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Įstatymo pakeitimas suvienodina viešojo sektoriaus įstaigų vadovų priėmimo ir atleidimo iš pareigų tvarką. Iki šiol išimtis buvo tik sveikatos priežiūros įstaigų vadovams pagal specialų Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymą. Šis projektas yra suderintas su Teisės departamentu, atsižvelgta į pastabas. Atleidimo iš pareigų tvarka bus numatyta įstaigos steigimo dokumentuose, taip pat steigimo dokumentuose bus nurodytos ir konkrečios priežastys. Sprendimus pagal aiškiai reglamentuotą tvarką ir priežastis priima steigėjas, savininkas, dažniausiai tai yra kolegialus organas – ar tai rajono taryba, dalininkų susirinkimas. Prieš tai stebėtojų taryba turi patvirtinti tą sprendimą.

Atėjęs į darbą vadovas jau iš anksto žinos, kadangi įstatuose bus viskas reglamentuota, kokie jam keliama siektini rezultatai, kuriuos jis turi pasiekti, ir kokios priežastys (...) nepasitikėjimo pareiškimą vadovui. Todėl jokių neigiamų, nenumatytų pasekmių nėra. Jei dirbama gerai, įgyvendinami steigėjo numatyti siektini rezultatai, nematau čia jokių problemų. Bus visiems iš anksto žinomi ir aiškūs kriterijai, patvirtinti įstatuose, todėl tvarka ir priežastys bus aiškios ir jokių sąmokslų teorijų, kurios jau dabar platinamos medijose dar net nepriėmus įstatymo pakeitimo, negali būti. Todėl aš kviečiu visus pritarti šitam įstatymo pakeitimui, tai bus tikrai suvienodintos viešojo sektoriaus vadovų priėmimo ir atleidimo iš pareigų tvarkos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė prieš – Seimo narė I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų aš stebiuosi, kodėl Sveikatos reikalų komitetas nepritarė Seimo narių A. Syso ir R. J. Dagio siūlymui, kur yra labai sukonkretinta, dėl kokių pažeidimų arba dėl kokių pripažinti kaltu ar baudžiamuoju nusižengimu... viskas išvardinta, nepritariate šitam siūlymui. Tai būtų aišku, konkrečiu ir galima tada manyti, kad iš tikrųjų ir tas atleidžiamasis sveikatos priežiūros įstaigos vadovas žinotų, už ką yra atleidžiamas. Dabar viskas yra aptaku. Ir nors kolega R. Martinėlis aiškina, kad čia sąmokslų teorijos, bet jau šiandien sklando gandai iš tam tikrų vyriausiųjų gydytojų, kad tai yra politiniai susidorojimai. Be abejo, čia galima išvelgti norą sustatyti savus vyriausiuosius gydytojus, o kaip jūs žinote, medikai rajonuose yra labai įtakingi. Aš tikrai negaliu pritarti tokiam veiksmui, tuo labiau kad, sakau, siūlymas buvo aiškus, konkretus, tada galima pakeisti, kad žmogus žinotų, už ką jis yra atleidžiamas. O šiuo atveju tikrai nelabai bus aišku, už ką jis yra atleidžiamas, dėl to, kad kažkas kažkam nepatiko. Todėl šiuo atveju nei teisiškai, nei morališkai pritarti negaliu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė už – A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Iš tiesų tai yra šiuo metu didžiulė problema. Pirmiausia aš ir pereitą kartą sakiau, jeigu tik įtaria nusikaltimą vyriausiojo gydytojo arba bet kurios kitos šakos mediko, ne mediko, vadovo, žaibiškai praneša spauda, laikraščiai, tuoj pat teisminis procesas ir tas teisminis procesas tęsiasi dvejus metus, žmogus sulaikytas ir po dvejų metų jis tarsi išteisinamas. Ne vienas atvejis. Ne tarsi, o išteisinamas. Žmogus suluošinamas moraliai, gauna infarktą, insultą ir t. t., galų gale kolektyvas traumotas. Šiuo metu yra didelė ir psichologinė, ir praktinė netvarka, organizuojant sveikatos pagalbą gydymo įstaigose.

Aš, pritardamas pono R. Martinėlio pasisakymams, visiems siūlyčiau atsižvelgti, ko aš prašiau gerbiamąjį ministrą ir komiteto posėdyje. 2017 m. birželio 21 d. buvo Lietuvos Respublikos socialinių reikalų ir darbo komiteto posėdis, kuriame buvo išdėstyti ekspertų ir komiteto narių aštuoni puikūs punktai, kuriuos turi įforminti tam tikru dokumentu sveikatos ministras, kad būtų tam tikros garantijos ir saugikliai, kad nebūtų neteisėtai atleidžiami vyriausieji gydytojai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė prieš – Seimo narys S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš grynai kaip ši bei tą išmanantis teisėje skaitau tekstą ir vis dėlto turiu didelių abejonių. Jeigu įstaigų vadovai priimami ir atleidžiami Darbo

kodekso nustatyta tvarka, tai kaip tai dera su atšaukimu? Darbo kodekse yra darbo sutarties sudarymas ir jos nutraukimas Darbo kodekso numatytais pagrindais. Jeigu mes turime vadovus, kurie pavedimo būdu, o tai jau yra daugiau akcinių bendrovių veiklos reguliavimas, pagal Civilinį kodeksą yra paskiriami eiti pareigas, jie gali būti atšaukiami kolegialaus valdymo organo. Aš matau normoje supainiotus tuos du dalykus.

Man kyla didelių abejonių, ar galimas toks teisinis reguliavimas ir ar tokiu būdu mes kaip tik nesukelsime nereikalingų teisinių ginčų, tie visi procesai žmonėms sukels didelių nepatogumų ir sumaištį šioje srityje. Man atrodo, kad čia labiau reikėjo išgryninti, ir galbūt kolegų pasiūlymas būtų buvęs visiškai racionalus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė už – Seimo narys A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, tikrai raginčiau pritari šiam įstatymui, nes manau, kad dabartinė situacija iš tikrųjų kompromituoja sveikatos priežiūros įstaigą, kai vadovams yra pareikšti kaltinimai, yra surinkti 59 tomai medžiagos, o steigėjai neturi jokių teisinių įrankių atsisveikinti su tokiais vadovais, ligoninės yra iš tikrųjų su laikiniais vadovais ir negalima skelbti nuolatinių vadovų konkursų.

O kalbant apie tai, kad čia kažkokios išskirtinės sąlygos, iš tiesų dabar sveikatos priežiūros įstaigų vadovai turi išskirtines sąlygas dėl jų atleidimo ir mes kaip tik suvienodiname tas sąlygas. Galima būtų tik paminėti, kad galimybė atleisti, atšaukti vadovus yra numatyta ir Darbo kodekse, kai darbo santykiai baigiasi, atšaukus juridinio asmens vadovą įstatymuose ir steigimo dokumentuose nustatyta tvarka. Kaip analogiją galima pateikti Viešųjų įstaigų įstatymą, kai dalininkų susirinkimas priima sprendimą. Pažymėtina, kad įstatymų leidėjas nepasako, kokiais atvejais ar pagrindais tie vadovaujantys darbuotojai gali būti atšaukiami. Bet tikrai, vadovaudamiesi Seimo Sveikatos reikalų komiteto protokoliniu sprendimu, mes parengsime ir patvirtinsime. Jau yra parengti rekomenduojami nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų įstaigų ir biudžetinių įstaigų vadovų atšaukimo pagrindai ir tvarka, kurie bus perkelti ir į steigimo dokumentus. Baimės ir nuogastavimo tikrai neturėtų būti. Tikrai kviesčiau pritari šitam įstatymui.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Klausau ir man atrodo, kad mums visiems reikia per šias dvi savaites baigti bent elementarius teisės kursus, kaip valstybėje kokie principai veikia. Pirmiausia, jei žmogus yra įtariamasis, tai jis dar nėra kaltas. Jo kaltės nėra. Tai yra mūsų Konstitucija, tai yra tarptautinė teisė.

Antras dalykas. Kokiais... kuo vadovaujasi šiuo metu pagrįsta mūsų darbo teisė ir tie vadovai? Jie priimti pagal darbo įstatymus, ne pagal kokias steigimo sutartis. Darbo įstatymai numato labai aiškia hierarchiją: Darbo kodeksas, šakiniai susitarimai, kolektyviniai sutarimai ir darbo sutartis. Nėra jokių kitokių norminių aktų, kurių pagrindu jūs galėtumėte atleisti.

Aš pats susidūriau su labai prastu atveju, kai reikėjo Darbo biržos vadovą atleisti. Teismai išteisino. Bet aš nesiūlau keisti tos tvarkos, nes tokia tvarka kaip dabar yra visiškai ydinga. Ir kas norėtų atsidurti tokioje vietoje, kai tu priėmėi pagal darbo teisę, pasirašėi savo kolektyvinę sutartį, o tave atleidžia pagal kažkokią kitą naują reglamentaciją, niekur tokios nėra. Tai ką mes čia kuriamo? Kam mes tada Darbo kodeksą priėmėme, kitus kodeksus priėmėme? Ką jie reiškia? Nieko. Jei mums patiems sunku įvesti tvarką, tai tada mes sau palengviname tą tvarką. Daugiau aš čia nieko nematau. Taikykite normaliai darbo teisę ir tie klausimai bus išspręsti, ir su įtariamaisiais, ir visokiais, turite visus svertus, tik reikia jais normaliai naudotis, mokyti iš padarytų klaidų ir viskas bus gerai. Bet dabar mes... Norminis aktas, steigimo dokumentas – jis joks dokumentas, sprendžiant darbo ginčus. Joks.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, jau čia daug kartų buvo sakyti argumentai dėl teisinės situacijos, kai pagal vieną įstatymą priimama, pagal kitą atleidžiama, pagal tą plačią galimybę atleisti už bet ką. Iš tikrųjų kolegų buvo teikti pasiūlymai sukonkretinant ir apibrėžiant tą ratą, kada galbūt galima būtų geriau taikyti negu šiandien. Nors kaip tik ką tik kolega Rimantas minėjo, kada šiandien yra pakankamos galimybės atleisti.

Man atrodo, kad mes išvis einame ydingu keliu. Mes norime, kad mūsų sistema, aš kalbu dabar apie sveikatos sistemą, kaip ir turbūt kitas, veiktų stabiliai ir gerai. Mes sukeliame lyg ir nepasitikėjimą, netikrumą tiems žmonėms, kurie pradeda dirbti. Įvairių motyvų čia girdime, ar įta-

kos, ar politinės pažiūros ir panašūs dalykai. Aš manau, kad mums reikėtų norėti, kad žmonės, pradėję dirbti už tikrai nepakankamą atlyginimą... Kiek mes šiandien kalbėdami apie biudžetą svarstėme ir kalbėjome, ar iš tikrųjų tas darbas yra įvertinamas atitinkamu atlyginimu. Na, nėra to. Tam tikras entuziazmas, atsidavimas, noras tą darbą atlikti yra labai svarbus ir tam reikia tam tikro stabilumo.

Pažiūrėkite į mūsų nepriklausomos Lietuvos istoriją ir anksčiau. Mes tikrai turime puikių pavyzdžių. Net ir ligoninės ar klinikos, P. Jašinsko klinikos Kaune buvo ar kitos, kur žmonės tam tikra prasme vadovai fenomenai. Bet tam darbui atlikti iš tikrųjų reikia, kad žmogus jaustųsi tvirtai. Todėl toks lengvas sprendimas dėl atleidimo, aš manau, tikrai nėra tinkamas, tam nepasitar nauja. Ačiū, kad išklausėte.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonės išsakytos, kviečiu apsispręsti balsuojant.

Balsavo tik 60 Seimo narių. Balsavimą atidedame.

Kitas darbotvarkės klausimas, taip pat priėmimas. (*Balsai salėje*) Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-813. Oi, atsiprašau.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-970(2). Pranešėjas – K. Mažeika.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, priimtas. 2 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nėra. Bendru sutarimu? Dėkoju, priimta. 3 straipsnis. Bendru sutarimu? Pasiūlymų nėra. Ačiū, priimta.

4 straipsnis. Yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Aš galiu apibendrinti, nes tiek mano, tiek Teisės departamento pasiūlymai yra susiję su juridine technika. Jie atitinkami, mes jiems pritariame.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė pritarti. Pateikite savo pasiūlymą.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Kaip ir minėjau, yra tiesiog techniniai dalykai ir komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu pritarti K. Mažeikos techniniam pasiūlymui? Ačiū, pritarta. Dėl viso 4 straipsnio. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

5 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

6 straipsnis. Yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra pritarti, tai yra vėlgi...

PIRMININKAS. Seimo nario K. Mažeikos pasiūlymas.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Mano pasiūlymas lygiai taip pat, kaip ir pirmuoju atveju, yra techninio pobūdžio, tik patikslinimas.

PIRMININKAS. Galime pritarti K. Mažeikos pasiūlymui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*) Rimtai? Gerai, balsuojame dėl K. Mažeikos pasiūlymo.

Balsavo 57 Seimo nariai: už – 53, prieš nėra, susilaikė 4. Pasiūlymui pritarta. Visam 6 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū.

7 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 8 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 9 straipsnis – įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Pasiūlymų taip pat nėra. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir bendroji Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Galime taip pat pritarti.

Dėl motyvų niekas neužsirašė, balsuoti nereikia. Atidedame balsavimą kitam posėdžiui.

17.51 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 19, 19¹, 19², 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 19³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-667(3)ES (priėmimas)

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 19, 19¹, 19², 55 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 19³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-667. Atidėta kitam kartui.

17.54 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-970(2)ES (priėmimas)

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-970. Pranešėjas – taip pat K. Mažeika. Pasiūlymų nėra. Galime pastraipsniui.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Pasiūlymų nėra. 3 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nėra. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsavimą paliksime taip pat kitam kartui.

Motyvai už – V. Vingrienė. Prašau.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Įstatymo pakeitimo projektas yra susijęs su aplinkos būklės pagerinimu dėl ją pabloginusios situacijos. Tai labai svarbus pakeitimas, todėl siūlau, kad atkurtume aplinkai padarytą žalą, palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, motyvai priimti. Balsavimas atidėtas kitam posėdžiui.

17.56 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-275(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-275(2). Pranešėjas – Seimo narys P. Nevulis. Pasiūlymų nėra, galime eiti pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra, galime pritarti bendru sutarimu. 2 straipsnis – įsigaliojimas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsavimą atliksime per kitą posėdį.

17.56 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 6, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-22(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 6, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-22(3). Pranešėjas – K. Bacvinka. Pasiūlymų taip pat nėra, siūlau pastraipsniui.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nėra. Pritariame bendru sutarimu? Ačiū, pritariame. 3 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nėra. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta. 4 straipsnis – įstatymas įsigalioja 2018 m. gegužės 1 dieną. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų. Motyvuoti niekas neužsirašė. Ir dėl šio įstatymo projekto balsuosime per kitą posėdį.

17.57 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 11, 12, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1120 (pateikimas)

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 11, 12, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1120. Pranešėjas – Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš tik noriu patikslinti, kad tarp autorių yra visa Laisvės kovų komisija ir ten trūksta mūsų kolegos A. Gelūno pavardės. Tą, matyt, atkursime.

Įstatymo esmė yra ta, kad, įsigaliojus Piliečių gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo pataisoms, mes siūlome, kad tuos, kurie neturi gyvenamos vietos ir galbūt nebus jų gyvenamoji vieta nustatyta ir deklaruota, užtektų įtraukti į Gyventojų registrą.

Ir antra šio įstatymo esminė pataisa, kad pripažintiems nukentėjusiais nuo okupacinio režimo žmonėms valstybinė pensijos dalis būtų siūloma didinti iki 20 %. Mes padarėme apžvalgą aplink esančių išmokų, pavyzdžiui, Estijoje tos išmokos siekia 192 eurus, o pas mus – tik 58. Šiandien buvo pristatytas ir socialinio draudimo biudžeto projektas, ir valstybės biudžeto projektas. Mes matome, kad kitoms gyventojų grupėms yra numatytas ir atlyginimų, ir pensijų didinimas, todėl manome, kad tikslinga tiems žmonėms, kurie kovojo už mūsų laisvę, nukentėjo dėl to, valstybinę pensiją taip pat padidinti. Kviečiame pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, posėdžio laikas yra besibaigiantis. Ar galime pratęsti 10 minučių, kad baigtume šį klausimą ir dar galėčiau pristatyti kitų posėdžių darbotvarkę? Ačiū, pritarta.

J. OLEKAS (LSDDF). Ir gal dar kelis rezervinius būtų galima dėl Genocido centro?

PIRMININKAS. Nustatome laiką, kiek pratęsiame, ar tiesiog dirbame? (*Balsai salėje*) Kol paibaigsime, gerai. Ačiū.

Klausti užsirašė A. Sysas, ruošiasi E. Pupinis.

A. SYSAS (LSDDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas bičiuli, jūs visad būnate teisingas žmogus dėl visų grupių. Mano klausimas toks: kadangi Lietuva pasižymi kitų valstybių kontekste išplėtotų valstybinių pensijų įstatymų įvairiomis formomis ir dydžiais, ką mes darysime su kitomis valstybinėmis pensijomis, kurios irgi devyneri metai neindeksuotos, nedidintos, nes tai po to kertasi su proporcingumo ar lygiateisiškumo principais, numatytais mūsų Konstitucijoje?

J. OLEKAS (LSDDF). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad tikrai būtų verta pagalvoti apie visų pensijų didinimą. Mes esame jau ne kartą siūlę ir karių pensijų padidinimą, bet kol kas tokio sutarimo bendro nepavyksta pasiekti, todėl siūlome pradėti pirmą žingsnį nuo šitų žmonių, kurie, man atrodo, labiausiai nukentėję ir verti, o paskui galbūt pavyks padidinti ir kitiems.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Tiesiog galbūt ne tiek klausdamas, kiek galbūt iš karto neturėdamas galimybių noriu visus paraginti balsuoti už. Tikrai čia mūsų komisijos bendras kolektyvinis sprendimas. Noriu tikrai galbūt akcentuoti tai, kad kai lyginamajame kontekste pasižiūri, kaip kitos valstybės rūpinasi savo nusipelnusiais žmonėmis, akivaizdu, kad mes turime pasitempti.

Gal aš vis dėlto paklausiu. Gerbiamas Juozai, ar, jūs manote, mums užteks valios vis dėlto padidinti 20 %, o ne ieškoti tokio kokio nors galbūt svarstymų metu kompromiso, tokio mažesnio? Ar mes tikrai turėsime valios Seime...

J. OLEKAS (LSDDF). Siūlau pradėti po pateikimo svarstyti, o tada matysime galutinį rezultatą, kada prieisime prie priėmimo stadijos.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Ačiū.

Motyvų yra – Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Bet yra tikrai už motyvai. Ir taip pat G. Skaistė užsirašiusi tikrai dėl motyvų už. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta.

A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDDF). Ačiū, Pirmininke. Aš labai norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ačiū. Pagrindinis komitetas yra siūlomas SRDK ir papildomas komitetas – Laisvės kovų komisija. Svarstyti siūloma lapkričio 23 dieną. Prašome Vyriausybės išvados. Ar pritariame? Ačiū.

18.03 val.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1185 (pateikimas)

Yra prašymas svarstyti rezervinį 4 klausimą – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1185. Taip pat pranešėjas – Seimo narys J. Olekas. Kviečiu.

J. OLEKAS (LSDDF). Ačiū, Pirmininke. Vėl mūsų komisijos vardu pristatome įstatymo projektą, kurio esmė yra iš principo trys pakeitimai. Vienas pakeitimas yra tas, kad kol kas Genocido tyrimo centras galėjo nagrinėti įvykius iki Nepriklausomybės paskelbimo, tačiau po Nepriklausomybės paskelbimo sekę Sausio 13-osios įvykiai ir kiti paliko už centro tyrimo ribų. Ta veikla nėra koordinuojama ir koncentruojama. Todėl mes siūlome pratęsti, kol buvo išvesta Rusijos kariuomenė, ir apimti visas tas netektis ir nukentėjusius, kurie buvo jau paskelbus Nepriklausomybę.

Antroji pataisa yra susijusi su Genocido centro kuravimo sričiai priklausančiu Genocido muziejumi. Yra sutarta pakeisti Genocido muziejaus pavadinimą, nes turėjome ir tam tikrų tarptauti-

nių priekaištų. Rastas bendras sutarimas tarp komisijos narių ir tarp visuomeninių organizacijų. Todėl siūlome pritarti.

Dar keletas grynai Genocido tyrimo centro funkcijų perskirstymo, pačių struktūrinių dalykų. Todėl prašyčiau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori jūsų komisijos narys – Seimo narys L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, jau tikrai paklausi, nes aš teikiau dar tris pataisas, tai komisija priėmė vieną. Aš vis tiek raginsiu palaikyti po pateikimo, tai turbūt registruosiu dar savo pataisas. Bet apie jas ir noriu paklausti. Iš tikrųjų centras turėtų daryti tokius darbus, kurie buvo anksčiau jam numatyti, po to kažkaip išbraukti iš to įstatymo. Pavyzdžiui, kad nustato genocido organizatorius bei vykdytojus, pateikia medžiagą apie juos, inicijuoja baudžiamųjų bylų kėlimą, sudaro genocido bei kitų nusikaltimų žmogiškumui ir karo nusikaltimų vykdytojų skaitmenines duomenų bazines, vardynus. Čia jau yra mano pasiūlymai.

Aš noriu jūsų paklausti, kodėl mes vis dėlto negalime pajudėti šia linkme ir kodėl rengimo metu nepriėmėme šitų pataisų? Ačiū.

J. OLEKAS (*LSDDF*). Iš tikrųjų buvo svarstyti jūsų pasiūlymai mūsų komisijoje ir mes apsisprendėme, kad tai, ką priėmėme, tai priėmėme. O dėl kėlimo iniciatyvų inicijuoti bylas mums atrodo, kad tai yra teisėsaugos institucijų darbas. Mes nenorėtume užkrauti šito dubliavimo Genocido tyrimų centrui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausiančių daugiau nėra.

Motyvai už. Pasisako Seimo narys ir komisijos narys L. Kasčiūnas. Nebereikia? Ačiū. Ar galima pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Seimo narys... Atsiprašau. Pagrindinis komitetas – Žmogaus teisių komitetas, papildomas komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir Laisvės kovų komisija. Svarstyti siūloma gruodžio 14 dieną. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

18.06 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-955 (pateikimas)

Seimo narys A. Butkevičius pateiks Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-955.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, labai trumpai noriu pristatyti Pelno mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Mes nuolat kalbame apie smulkaus verslo rėmimą, tačiau dažnai įsigilinę į situaciją pamatome, kad tikrai nėra taip paprasta kai kada pradėti smulkųjį verslą, nes susiduriama su kai kuriomis lyg ir deklaruojamomis lengvatomis, bet jomis negalima pasinaudoti.

Noriu pasakyti, kad šiuo metu įstatyme nustatyta, kad lengvatinis 5 % pelno mokesčio tarifas gali būti taikomas įmonėms, kurių darbuotojų skaičius neviršija 10 ir pajamos neviršija 300 tūkst. eurų. Tačiau kartu yra nustatyta, kad šia lengvata negalima naudotis, jeigu įmonės savininkas ar jo šeimos nariai yra ir kitų įmonių savininkai. Tai galioja tiek individualioms įmonėms, tiek mažosioms bendrijoms, tiek uždarosioms akcinėms bendrovėms, tiek kitiems vienetams, kuriuose asmuo valdo daugiau kaip 50 % akcijų.

Kaip pavyzdį galiu pasakyti, kad jeigu asmuo turi dvi individualias įmones arba abu su tuoktinais yra skirtingų mažųjų bendrijų nariai, kur valdo daugiau kaip 50 % turto, arba vienas turi individualią įmonę, o kitas valdo daugiau nei 50 % uždariosios akcinės bendrovės, nė viena iš minimų įmonių šia lengvata pasinaudoti negali, net jei tai yra ir labai mažos (noriu pabrėžti) įmonės. Todėl mano pasiūlymas būtų, kad ta lengvata galėtų pasinaudoti ir tų įmonių atskirų smulkiųjų valdytojai, savininkai, jeigu jie yra ir šeimos nariai, įregistruotą atskiras įmones. Tiek trumpai. Jeigu bus klausimų, aš pasirengęs atsakyti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjas, norėčiau paklausti. Iš tikrųjų tos mažos įmonės, jeigu jos labai mažos, tai kodėl gali būti skaidomos? Galbūt būtų galima skaidyti tam,

kad būtų vengiama kokios nors atsakomybės? Dažnai būna taip, kad, pavyzdžiui, viena įmonė yra su kapitalu ir panašiai, kitoje įmonėje kabo paveikslas. Iš tikrųjų kai kurios problemos gali būti nurašytos kitai įmonei. Ar nematote tokių pavojų, kai gali būti specialiai, vengiant tam tikros atsakomybės, skaidomos įmonės?

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Galiu pasakyti. Parengęs šitą įstatymo projektą, aš pirmiausia derinau su Finansų ministerija ir su Valstybine mokesčių inspekcija. Buvau suformulavęs raštišką paklausimą ir tikrai tų grėsmių neįžiūrėjo.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Nuomonių už, prieš užsirašiusių nėra. Ar galime pritari po pateikimo bendru sutarimu? Ačiū, pritaru. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomų nenumatoma. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną. Galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritaru.

Kviečiu pirmininkauti A. Nekrošių, o pats einu pristatyti į tribūną kitos savaitės.

18.10 val.

Seimo savaitės (2017-11-06–2017-11-10) – 2017 m. lapkričio 7 d. (antradienio) ir 9 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Taip, tai maloniausia dalis. Paskutinis rezervinis klausimas – savaitės, prasidedančios lapkričio 6 dieną, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas.

V. PRANCKIETIS. Savaitė prasidės lapkričio 6 dieną, posėdžiai lapkričio 7 ir lapkričio 9 dienomis. Daug įstatymų priėmimų, tai yra: Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo, Gamtinių dujų įstatymų. Baudžiamojo kodekso svarstymas, administracinių nusižengimų įstatymų svarstymas, daug aplinkos apsaugos įstatymų, Valstybinės kontrolės įstatymo pakeitimų, Seimo nutarimas „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgų“.

Kitą dieną, tai yra ketvirtadienį, taip pat yra iš ryto daug priėmimų, tai yra: Kooperatinių bendrovių, Žemės ūkio bendrovių, Administracinių bylų teisenos įstatymų, Seimo nutarimo dėl Respublikos Seimo nutarimo „Dėl ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano“, ir įvairių kitų. Po pietų bus opozicinių Lietuvos Liberalų sąjūdžio frakcijos ir frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ darbotvarkė, jos pateiks daug klausimų. Visi matote darbotvarkę savo kompiuteriuose. Kokių turėtumėte klausimų?

PIRMININKAS. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš Seimo Pirmininkui gal ne klausimą turiu, o pasiūlymų ir prašymų. Šiandien buvo pristatytas Valstybės biudžeto projektas ir visi lydimieji projektai, bet mes puikiai žinome, kad yra užregistruota ir kitų iniciatyvų dėl PVM 19 straipsnio ir nekilnojamojo turto projektas. Nereikalavome šiandien pateikimo, kadangi, suprantama, dėl laiko stokos nespėtume pateikti, bet aš manau, kad tie projektai turėtų būti pateikti per artimiausią posėdį, kad galėtume juos sujungti. Dabar, kiek iš atminties žinau, tai įstatymų projektai Nr. XIIIIP-980, Nr. XIIIIP-1005, Nr. XIIIIP-1056.

Dar vienas prašymas. Šiandien užregistruojame laikinąją komisiją, 49 Seimo nariai, įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1262, irgi norėtume įtraukti į artimiausią posėdį pagal Statutą.

V. PRANCKIETIS. Gerai. Ačiū už pasiūlymus, įtrauksime pagal Statutą.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Ko gero, galime pritari bendru sutarimu. Ačiū. Pritarta.

V. PRANCKIETIS. Ačiū.

PIRMININKAS. Seimo narių pareiškimai. Nėra. Kaip ir baigiame darbo dieną. Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 57 Seimo nariai. Spalio 19 dienos vakarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 82, 83
Adamkus Valdas 70
Aleksa Virgilijus 58
Anušauskas Arvydas 12, 27, 30, 31, 32, 34, 55, 70, 71, 72, 73
Armonaitė Aušrinė 18, 24, 32, 80
Ažubalis Audronius 19
- Bacvinka Kęstutis 87
Bakas Vytautas 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 78
Bastys Mindaugas 68, 70
Baškienė Rima 9, 24, 29, 58, 59
Baublys Juozas 36, 47, 48
Bernatonis Juozas 71, 72, 73
Budbergytė Rasa 31, 53, 57, 81
Butkevičius Algirdas 14, 18, 89, 90
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 48, 80
- Dagys Rimantas Jonas 15, 32, 47, 48, 52, 54, 55, 57, 66, 81, 83, 84, 85
Dargužaitė Milda 54
Degutienė Irena 54, 63, 65, 84
Dulkys Arūnas 14
Dumbrava Algimantas 14, 46, 79, 80
Džiugelis Justas 33, 47
- Gailius Vitalijus 68
Gelūnas Arūnas 87
Gentvilas Eugenijus 71, 72
Gentvilas Simonas 17, 18, 32, 33, 38, 40, 73, 74, 83
Giržadas Vytautas 68
Glaveckas Kęstutis 13, 14, 17, 24, 33, 37
Gražulis Petras 41, 69, 71, 72, 79, 80
- Hašekas Jaroslavas (Hašek Jaroslav) 24
- Jakeliūnas Stasys 47, 48, 67
Jakilaitis Edmundas 70
Januška Albinas 70
Jašinskas Petras 86
Jovaiša Sergejus 34, 58
Juknevičienė Rasa 11, 12
Juodkaitė-Granskienė Gabrielė 9
- Kaminskas Darius 61, 65
Karbauskis Ramūnas 74
Kasčiūnas Laurynas 36, 58, 88, 89
Kašpirovskis Anatolijus (Kašpirovski Anatolij) 31
Kravčionok Vanda 81
Kreivys Dainius 12, 13
- Kubilius Andrius 14, 23, 24, 26, 40, 42, 68
Kuconis Pranas 9
Kukuraitis Linas 33, 43, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 80
- Landsbergis Gabrielius 24, 41
Liesys Jonas 72, 75
- Majauskas Mykolas 11, 24, 39, 40, 45, 61, 80
Martinėlis Raimundas 84
Masiulis Kęstutis 29
Matulas Antanas 35, 49, 62, 63, 65, 67
Mažeika Kęstutis 28, 29, 86
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 88
- Navickas Kęstutis 80
Navickienė Monika 16, 24, 35, 37, 50, 52
Nekrošius Arvydas 9, 43, 59, 90
Nevulis Petras 87
Normantas Augustinas 58, 59
- Olekas Juozas 15, 16, 17, 26, 27, 32, 41, 42, 46, 62, 69, 71, 72, 73, 85, 87, 88, 89
Olševski Česlav 27, 58
- Palionis Andrius 37, 42, 54, 90
Papirtienė Aušra 12, 13
Pranckietis Viktoras 9, 10, 59, 82, 90
Pupinis Edmundas 13, 27, 28, 31, 34, 38, 54, 55, 56, 88, 89
- Razma Jurgis 14, 15, 23, 26, 29, 30, 31, 41, 55, 75
Rinkevičius Viktoras 74
- Sabatauskas Julius 68, 71, 72, 73
Sinkevičius Rimantas 27, 28, 33, 58, 75
Sysas Algirdas 25, 30, 31, 32, 38, 42, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 56, 66, 79, 81, 83, 84, 88
Skaistė Gintarė 15, 88
Skyrienė Rūta 66
Skvernelis Saulius 32, 66
Starkevičius Kazys 29, 34
- Šapoka Vilius 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 23, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42
Šarnickas Robertas 63, 81
Šedbaras Stasys 68, 77, 84
Šimas Audrys 58
Šimonytė Ingrida 13, 36, 39
Širinskienė Agnė 71, 72, 73, 75, 83, 84
- Tamašunienė Rita 25, 82

Taminskas Algirdas 9

Tomilinas Tomas 55

Urbšys Povilas 67, 68, 69, 71, 79, 81

Varkalys Jonas 79

Veryga Aurelijus 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 85

Vingrienė Virginija 87

Vinkus Antanas 66, 84

Vojeika Piotras 68

Zingeris Emanuelis 9, 73

Žemaitaitis Remigijus 58, 62, 63

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*